

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

29. juni 2004

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 2. juli 2004 –
dagsordenspunkt rådsmøde (økonomi- og finansministre) den 5. juli 2004 –
vedlægges Finansministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på
dagsordenen.

Fløj

28. juni 2004
12 NHB

Samlet aktuelt notat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 5. juli 2004

1. Formandskabets arbejdsprogram side 2
2. Stabilitets- og Vækstpagten
 - a) Konvergensprogrammer for Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Slovenien, Estland, Letland, Litauen, Cypern og Malta side 4
 - b) Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud vedr. Grækenland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Cypern og Malta side 29
 - c) Proceduren for 'early warning' vedr. Italien side 42
3. Bekæmpelse af finansiering af terrorisme side 46
4. (Evt.) Internationale regnskabsstandarder (IAS) side 48

Dagsordenspunkt 1: Formandskabets arbejdsprogram

Det nye formandskab (Nederlandene) ventes på rådsmødet (ECOFIN) den 5. juli 2004, som det er normal praksis, at fremlægge sit arbejdsprogram for formandskabet vedrørende ECOFIN's arbejde.

Baggrund og indhold

Det nederlandske formandskabs ECOFIN-arbejdsprogram tager udgangspunkt i Irlands og de efterfølgende fem formandskabers flerårige strategiske program for 2004-2006 og i det fælles et-årige arbejdsprogram, som Irland og Nederlandene har udarbejdet i overensstemmelse med Sevilla-konklusionerne. Nederlandene har ikke offentliggjort et selvstændigt program for ECOFIN's arbejde i 2. halvår af 2004. Kommissionen har udarbejdet sit lovgivnings- og arbejdsprogram for 2004.

For så vidt angår *økonomisk-politisk koordination* ventes ECOFIN på mødet den 5. juli 2004 at vedtage udtalelser om de 10 nye medlemslandes konvergensprogrammer. Endvidere ventes Rådet under nederlandsk formandskab at behandle procedurer vedrørende uforholdsmæssigt store underskud for en række af disse lande.

ECOFIN ventes involveret i arbejdet med forberedelsen af midtvejsevalueringen af Lissabon-strategien i forbindelse med Det Europæiske Råds forårstopmøde i marts 2005. ECOFIN ventes endvidere som led i forberedelsen af Det Europæiske Råd den 17. december 2004 at gøre status over gennemførelsen af det europæiske vækstinitiativ.

For så vidt angår *EU's budget og de finansielle perspektiver* ventes Rådet og Europa-Parlamentet at indgå en samlet aftale om EU's budget for 2005 under samrådet ved Rådets 2. læsning i forbindelse med ECOFIN den 25. november 2004. Rådets 1. læsning af forslaget til EU's budget for 2005 finder sted på ECOFIN den 16. juli 2004.

Endvidere ventes Rådet (GAERC) og ECOFIN at fortsætte behandlingen af de finansielle perspektiver for 2007-2013 på grundlag af Kommissionens meddelelse af 10. februar 2004 og konkrete forslag til retsakter, der forventes fremsat under nederlandsk formandskab.

For så vidt angår *det finansielle område* ventes ECOFIN i 2. halvår af 2004 at fortsætte arbejdet med opfyldelsen af handlingsplanen for de finansielle markeder, hvoraf 39 af de oprindelige 42 forslag nu er vedtaget eller politisk godkendt. Arbejdet i den forbindelse ventes bl.a. koncentreret om Kommissionens kommende forslag til ændring af reglerne om kapitalkrav til kreditinstitutioner og investeringsselskaber (Basel II reglerne). ECOFIN ventes i øvrigt at drøfte status og det videre arbejde vedrørende finansiell integration.

Herudover ventes ECOFIN bl.a. at fortsætte arbejdet med godkendelse og gennemførelse i fællesskabslovgivningen af de internationale regnskabsstandarder (IAS), herunder de udestående IAS 32 og 39, med henblik på planmæssig ikrafttrædelse pr. 1. januar 2005, samt med 'Clearing and Settlement' (afvikling af værdipapirhandel m.v.).

Endelig ventes ECOFIN i 2. halvår af 2004 at fortsætte arbejdet med gennemførelsen af 'Financial Action Task Force' (FATF)'s anbefalinger vedr. bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. ECOFIN ventes i den forbindelse bl.a. at behandle Kommissionens forslag til 3. hvidvaskdirektiv.

For så vidt angår *skatter og afgifter* ventes ECOFIN i 2. halvår af 2004 bl.a. at afslutte arbejdet med formel godkendelse og ratifikation af aftaler om rentebeskatning med de centrale tredjelande og tilknyttede områder. Endvidere ventes rådsbehandlingen påbegyndt af det kommende forslag om ændring af rente-/royaltydirektivet om rente-/royalty-betalinger mellem forbundne selskaber i forskellige EU-lande.

Det er endvidere muligt, at ECOFIN i det kommende halvår vil drøfte koordination af selskabsbeskatning samt behandle forslag til modernisering af direktivet om selskabsfusioner.

Endelig kan nævnes, at ECOFIN under nederlandsk formandskab ventes at drøfte Kommissionens forslag til revision af 6. momsdirektiv, herunder artikel 9 vedrørende moms af grænseoverskridende tjenesteydelser. Også drøftelserne vedrørende nedsat moms ventes at fortsætte i 2. halvår af 2004.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Præsentationen af det nederlandske formandskabs ECOFIN-arbejdsprogram har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Præsentationen af formandskabets arbejdsprogram sker i henhold til Edinburgh-konklusionerne om øget åbenhed og i overensstemmelse med Sevilla-konklusionerne og Rådets nye forretningsorden. Formandskabets arbejdsprogram er et centralt led i EU's økonomiske samarbejde og åbenheden omkring dette, hvorfor arbejdsprogrammet mest hensigtsmæssigt formidles og drøftes på fællesskabsplan. Regeringen skønner på den baggrund, at sagen er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Det nederlandske formandskabs ECOFIN-arbejdsprogram har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 2 a): Stabilitets- og Vækstpagten: Konvergensprogrammer for Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Slovenien, Estland, Letland, Litauen, Cypern og Malta

Baggrund

Med det formål at fremme samordningen og overvågningen af medlemslandenes økonomiske politik og budgetter fremlægger eurolandene og landene uden for euroen henholdsvis stabilitetsprogrammer og konvergensprogrammer. Det sker som et led i udmøntningen af Stabilitets- og Vækstpagten. Stabilitets- og konvergensprogrammerne skal opdateres årligt.

Medlemslandenes programmer drøftes i Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC), der afgiver en udtalelse til ECOFIN. ECOFIN afgiver på baggrund heraf en udtalelse om hvert program.

ECOFIN afgav den 20. januar 2004 udtalelser om konvergens- og stabilitetsprogrammerne for Danmark, Sverige, Finland og Østrig, den 10. februar 2004 udtalelser om konvergens- og stabilitetsprogrammerne for Frankrig, Storbritannien, Italien, Nederlandene, Grækenland, Irland og Luxembourg og den 9. marts udtalelser om stabilitetsprogrammerne for Tyskland, Spanien, Portugal og Belgien.

Pr. 1. maj 2004 blev Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Slovenien, Estland, Letland, Litauen, Cypern og Malta optaget i EU. Disse lande er hermed omfattet af Stabilitets- og Vækstpagten og den multilaterale overvågning af medlemslandenes økonomiske politik.

På den baggrund har de ti nye medlemslande fremlagt konvergensprogrammer. ECOFIN den 5. juli 2004 ventes at vedtage rådsudtalelser om disse konvergensprogrammer.

Indhold

Konvergensprogram for Polen

Polens underskud på den faktiske budgetsaldo udgjorde ifølge konvergensprogram af 30. april 2004 4,1 pct. af BNP i 2003. Budgetunderskuddet ventes at stige yderligere i 2004 til 5,7 pct. af BNP for herefter gradvist at blive reduceret til 1½ pct. af BNP i 2007. Konsolideringsplanen der skal sikre, at den offentlige saldo opfylder konvergenskravet ved udgangen af programperioden, har en sen konsolidering og er behæftet med betydelige implementeringsrisici.

Det polske budgetunderskud planlægges reduceret med 4¼ pct. af BNP frem mod 2007, baseret på en samlet reduktion i udgifterne på 5¾ pct. af BNP, mens de samlede indtægter ventes at falde med 1½ pct. af BNP.

De *offentlige udgifter* planlægges i programperioden nedbragt fra 56,3 pct. af BNP i 2004 til 50,6 pct. af BNP i 2007. Det er primært inden for socialområdet, men også offentlig administration og statsejede selskaber, at man vil gennemføre reformer (den såkaldte "Hausner plan").

De *offentlige indtægter* skønnes at falde fra 50,6 pct. af BNP i 2004 til 49,1 pct. af BNP i 2007. Indtægtsfaldet er især afledt af en sænkning af selskabsskatte-satsen fra 27 til 19 pct., som dog delvist modgås af højere indirekte skatte-indtægter i forbindelse med niveautilpasning til det øvrige EU.

Den *offentlige gæld* steg fra 36,7 pct. af BNP i 2001 til 45,4 pct. af BNP i 2003, og ventes at stige yderligere til 52,7 pct. af BNP i 2006, efterfulgt af et mindre fald i 2007. Den ventede aftagende stigning og efterfølgende faldende gældsprofil, afspejler en kombination af forbedret primær saldo og den forudsatte nominelle vækst. Det bemærkes dog, at programmet også forudsætter et øget omfang af privatisering noget over gennemsnittet for de seneste tre år. Omklassifikationen af fondesbaserede pensionskasser uden for den offentlige sektor vil medføre, at den offentlige gæld opskrives med omkring 4½ pct. Det bringer ikke i sig selv konvergenskravet i fare.

Konvergensprogrammets budgetforudsætninger er baseret på, at *realvæksten i BNP* vil udgøre 5 pct. i 2004 og 2005, stigende til godt 5½ pct. i 2006 og 2007. Forudsætningen om højere vækst end det underliggende potentiale i hele programperioden, medfører en forholdsvis hurtig lukning af det betydelige outputgab allerede i 2006. Outputgabets stiger til 0,7 pct. af BNP i 2007.

Den *konjunkturrensede budgetsaldo* skønnes at udvikle sig stort set parallelt med den faktiske saldo frem til 2008.

Tabel 1. Makroøkonomiske nøgletal for Polen

	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Offentlige finanser:</i>	----- Pct. af BNP -----				

Offentlige indtægter	50,9	50,6	50,4	50,0	49,1
Offentlige udgifter (inkl. renter)....	55,0	56,3	54,6	53,3	50,6
Faktisk budgetsaldo	-4,1	-5,7	-4,2	-3,3	-1,5
Primær budgetsaldo	-1,0	-2,8	-1,1	-0,3	1,3
Offentlig gæld	45,3	49,0	51,9	52,7	52,3
<i>Øvrige nøgletal:</i>	----- Pct. -----				

Real BNP-vækst	3,7	5,0	5,0	5,6	5,6
Inflation (HICP)	0,8	2,2	2,8	<3,0	<3,0
Beskæftigelsesvækst	-2,3	-0,2	1,0	1,8	2,5
Ledighed, (pct. af arbejdsstyrken) .	20,0	19,5	19,3	.	.

	----- Pct. af BNP -----				

Output gap	-1,4	-0,7	-0,3	0,3	0,7
Konjunkturrenset budgetsaldo	-3,7	-5,5	-4,1	-3,4	-1,7

Kilde: *Konvergensprogram for Polen, april 2004.*

Den demografiske udvikling i Polen implicerer, at forsørgerbyrden ventes at stige fra 24 pct. i 2002 til 43 pct. i 2030 og 65 pct. i 2050. Polen har de seneste år løbende gennemført justeringer i pensionssystemet med henblik på at forbedre den *langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser*. Man har bl.a. indført ens pensionsalder for kvinder og mænd og prisindeksering af socialpensioner.

Det Polske konvergensprogram indeholder ikke oplysninger om den langsigtede udvikling i aldersrelaterede udgifter til sundhed og uddannelse, men det vurderes nødvendigt med yderligere reformer på bl.a. sundhedsområdet, hvis den finanspolitiske holdbarhed skal sikres.

Inflationen i Polen er siden 2000 nedbragt fra 10,1 pct. til 0,7 pct. i 2003. Faldet afspejler en stram pengepolitisk linje, øget negativt outputgab og fald i prisen på olie og fødevarer. Inflationen er siden 2003 steget til 2,2 pct. i april 2004, primært afledt af udviklingen i prisen på olie.

Det betydelige fald i inflationen har tilladt den polske centralbank at sænke renten fra 19 pct. i februar 2001 til de nuværende 5,25 pct. Rentesænkningen har i kombination med usikkerhed omkring graden af finanspolitisk konsolidering medvirket til, at zlotyen siden midten af 2001 er deprecieret med omkring 15 pct. i forhold til euroen og 10 pct. effektivt.

Kommissionen anfører i sin vurdering af Polens konvergensprogram, at man på baggrund af Polens budgetunderskud på 4,1 pct. af BNP i 2003 har iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud, og vil fremlægge henstilling med henblik på en rådshenstilling til Polen om at bringe det uforholdsmæssige store underskud til ophør.

Kommissionen vurderer, at det polske budgetkonsolideringsprogram er forbundet med betydelige risici:

For det første vurderes det forudsatte makroøkonomiske forløb, der ligger til grund for budgetskønnene, at være på den optimistiske side i hele programperioden.

For det andet sker de planlagte reformer, og dermed de største budgetforbedringer sent i forløbet, og der ventes parlamentsvalg i 2004 eller 2005, som kan resultere i forsinket implementering. Hertil kommer, at de planlagte reformer er politisk følsomme, da de fleste besparelser ligger på socialområdet. Kommissionen betegner en fuld implementering af

"Hausner planen" som et vigtigt skridt i retning mod løsning af Polens finanspolitiske problemer.

For det tredje vil en eksklusion af fondsbaserede pensionskasser fra den offentlige sektor medføre en stigning i budgetunderskuddet på godt 1½ pct., hvorved underskuddet stadig vil være over 3 pct. ved udgangen af programperioden.

Kommissionen vurderer, at Polen risikerer alvorlige ubalancer i de offentlige finanser som følge af den aldrende befolkning. For at sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser, er det afgørende, at der opbygges og fastholdes et *budgetoverskud*. Det vurderes i det lys nødvendigt at gennemføre yderligere reformer på pensions- og sundhedsområdet.

Konvergensprogram for Tjekkiet

Tjekkiet anfører i sit konvergensprogram af 13. maj 2004, at *underskuddet på det offentlige budget* – der udgjorde 5-7 pct. af BNP i perioden 2000-2002 – nu opgøres til 12,9 pct. af BNP i 2003. Tjekkiet planlægger at reducere budgetunderskuddet til 5,3 pct. af BNP i 2004 og til 4,7, 3,8 og 3,3 pct. af BNP i hhv. 2005, 2006 og 2007, jf. tabel 2.a. Tjekkiet anfører, at underskuddet ventes bragt under 3 pct. af BNP i året efter programperioden, d.v.s. i 2008.

Budgetunderskuddet i 2003 er påvirket af en ændring i Tjekkiets statistiske behandling af høj-risiko-statsgarantier, der nu i overensstemmelse med Eurostats retningslinjer fuldt ud opgøres som en offentlig udgift på tidspunktet for statsgarantiernes hele eller delvise effektivering. Renset for denne effekt fra statsgarantier, der opgøres til ca. 7 pct. af BNP i 2003, udgør budgetunderskuddet ca. 5,9 pct. af BNP i 2003. Det meget store faktiske underskud i 2003 skyldes således delvist engangsforhold.

Konsolideringsplanen, der herefter skal nedbringe underskuddet med i alt 2,0 pct. af BNP fra 2004 til 2007, bygger på en samlet reduktion i udgifterne med knap 3 pct. af BNP, der mere end opvejer et samlet fald i indtægterne på knap 1 pct. af BNP:

De *offentlige udgifter* ventes nedbragt med ca. 1 pct. af BNP per år i programperioden, fra 52,7 pct. af BNP i 2004 til 49,9 pct. af BNP i 2007. Udgiftskonsolideringen gennemføres over en bred front i kraft af styrket kontrol med overførsler, offentlige lønninger og subsidier, mens der ventes mindre stigninger i de offentlige investeringer og rentebetalingerne på den offentlige bruttogæld.

De *offentlige indtægter* ventes at falde fra 47,4 pct. af BNP i 2004 til 46,6 pct. af BNP i 2007 som følge af lavere direkte skatteindtægter, især knyttet til den gradvise nedsættelse af selskabsskatten fra 31 pct. i 2003 til 24 pct. fra 2006, der kun delvist opvejes af højere indirekte skatteindtægter

fra punktafgifter og moms (hvor en nedsættelse af den generelle sats fra 22 til 19 pct. fra 1. maj 2004 kombineres med et bredere momsgrundlag, bl.a. fordi den nedsatte sats på 5 pct. anvendes på færre varer).

Den offentlige gæld ventes at stige gradvist fra 37,6 pct. af BNP i 2003 over 38,4 pct. af BNP i 2004 til 41,7 pct. af BNP i 2007.

Konvergensprogrammets budgetplaner er baseret på den forudsætning, at real-væksten i BNP fortsat vil udgøre knap 3 pct. i 2004 og herefter stige gradvist til 3,5 pct. i 2007, jf. tabel 2.b. Output gap (produktionens procentvise afvigelse fra sit potentielle niveau) er svagt negativt, men ventes at blive lukket i 2006 og at stige til 0,4 i 2007.

Den konjunkturrensede budgetsaldo ventes således at ligge tæt på og at blive forbedret marginalt mindre end den faktiske saldo, nemlig fra -5,5 pct. af BNP i 2004 til -3,6 pct. af BNP i 2007.

Tabel 2.a. Makroøkonomiske nøgletal for Tjekkiet

Offentlige finanser, pct. af BNP	2003 ¹	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter	47,4	47,4	46,9	46,8	46,6
Offentlige udgifter (inkl. renter)	60,3 (53,3)	52,7	51,6	50,6	49,9
Primær budgetsaldo	-11,7 (-4,7)	-4,1	-3,4	-2,4	-1,7
Budgetsaldo	-12,9 (-5,9)	-5,3	-4,7	-3,8	-3,3
Offentlig gæld	37,6	38,4	39,7	41,0	41,7

1) Tallene i parentes er rensat for effekterne af statsgarantier.

Kilde: Tjekkiets konvergensprogram

Tabel 2.b. Makroøkonomiske nøgletal for Tjekkiet

Øvrige nøgletal	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	2,9	2,8	3,1	3,3	3,5
Beskæftigelsesvækst, pct.	-0,7	-0,8	-0,3	0,0	0,1
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	10,3	10,7	10,8	10,6	10,5
Inflation, pct. (HICP)	-0,1	2,8	2,6	2,2	2,2
Output gap	-0,4	-0,3	-0,3	0,0	0,4
Konjunkturrenset budgetsaldo (konvergensprogram)	-13,5	-5,5	-4,9	-4,0	-3,6
Konjunkturrenset budgetsaldo (Kommissionens vurdering på basis af konvergensprogrammet)	-12,9	-5,3	-4,6	-3,8	-3,4

Kilde: Tjekkiets konvergensprogram

Tjekkiet har i 2003 iværksat en reformproces med henblik på at sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser i lyset af den demografiske udvik-

ling, hvis profil minder om profilen i de nuværende EU-lande, idet dog forsørgerbyrden ventes at stige og toppe relativt sent, nemlig i midten af 2050'erne. Tjekkiet venter en samlet stigning i de aldersrelaterede udgifter fra 20,2 pct. af BNP i 2005 til 29,6 pct. af BNP i 2050, d.v.s. i alt 9,4 pct. af BNP (hvilket er mere end i de fleste af EU15-landene).

Tjekkiet har i lyset af de langsigtede udfordringer vedtaget en forhøjelse af pensionsalderen, der hæves gradvist til 63 år frem mod 2016 for mænd og 2019 for kvinder, og gennemført stramninger i reglerne for tidlig tilbagetrækning samt nedsat en komité, der skal fremlægge forslag til større reformer af pensionssystemet. Tjekkiet vurderer, at den gennemførte og planlagte politik styrker holdbarheden, men at yderligere reformer vil være nødvendige.

Den tjekkiske *pengepolitik* har som sit primære formål at sikre prisstabilitet og er baseret på en inflationsmålsætning med et bånd, der falder gradvist mod et mål om år-til-år prisstigninger på ca. 3 pct. med afvigelser på højst 1 procentenhed fra målet.

Kommissionen anfører i sin vurdering af Tjekkiets konvergensprogram, at man på baggrund af Tjekkiets budgetunderskud på 12,9 pct. af BNP i 2003 (5,9 pct. af BNP rensat for effekten af statsgarantier) har iværksat proceduren vedr. uforholdsmæssigt store underskud og vil fremlægge henstilling m.h.p. en rådshenstilling til Tjekkiet om at bringe det uforholdsmæssigt store underskud til ophør.

Kommissionen vurderer, at det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetskønnene i det tjekkiske program, er forsigtigt, idet Kommissionens skøn for væksten på 2,9 pct. i 2004 og 3,4 pct. i 2005 er lidt højere end Tjekkiets vækstsøn.

Kommissionen vurderer på den baggrund, at Tjekkiets planlagte budgetforbedringer synes realistiske, idet risici i forhold til skønnene er balance-rede. På den ene side kan det i lyset af de forsigtige vækstsøn vise sig, at indtægterne bliver lidt højere og udgifterne lidt lavere end skønnet. På den anden side er der usikkerhed knyttet til de ventede effekter af visse ændringer i skattesystemet i 2004. Kommissionen finder, at den planlagte budgettilpasning ikke er særlig ambitiøs.

Kommissionen konstaterer, at den offentlige gæld som følge af de primære budgetunderskud ventes at stige i programperioden, herunder med 2 procentenheder fra 2003 til 2005. Dette er 2,8 procentenheder mindre end skønnet i Kommissionens prognose, hvor gælden fra 2003 til 2005 ventes at stige fra 37,6 til 42,4 pct. af BNP, hvilket skyldes, at Kommissionen venter højere primære underskud og lavere bidrag til gældsreduktion fra privatiseringer.

Kommissionen vurderer, at Tjekkiet risikerer alvorlige ubalancer i de offentlige finanser som følge af den aldrende befolkning. For at sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser vil det være afgørende at opbygge og fastholde et primært budgetoverskud, ligesom det vurderes at være nødvendigt at gennemføre omfattende reformer af pensions- og sundhedssystemerne.

Konvergensprogram for Slovakiet

Slovaکیets konvergensprogram af 14. maj 2004 indeholder en plan for nedbringelsen af det offentlige budgetunderskud fra 3,6 pct. i 2003 til 3 pct. i 2007, idet budgetunderskuddet dog i de mellemliggende år vil ligge i niveauet 4 pct. af BNP, jf. tabel 3.a.

Både de offentlige indtægter og udgifter ventes påvirket af effekterne af strukturreformer i programperioden. Således ventes de offentlige indtægter at falde fra 37,4 pct. af BNP i 2003 til 36,6 pct. af BNP i 2007 primært pga. en pensionsreform, fordi pensionsindbetalingerne flyttes fra et offentligt pensionssystem til et fondsbaseret privat system. De offentlige udgifter vil også – primært som følge af pensionsreformen – stige fra 40,9 pct. af BNP i 2003 til 41,8 pct. af BNP i 2005 for herefter at falde til 39,6 pct. af BNP i 2007. Desuden gennemføres en provenuneutral skattereform.

I perioden fra 2003 til 2007 forventes den offentlige gæld at stige med knap 3 procentpoint fra 42,8 pct. i 2003 til 45,5 pct. i 2007 på baggrund af de nævnte omlægninger.

Tabel 3.a. Makroøkonomiske nøgletal for Slovakiet

Offentlige finanser, pct. af BNP	2003 ¹⁾	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter	37,4	37,4	38,4	37,8	37,6
Offentlige udgifter (inkl. renter)	40,9	41,5	41,8	40,9	39,6
Primær budgetsaldo	-1,2	-1,5	-0,6	-0,3	0,6
Renteudgifter	2,4	2,6	2,8	2,7	2,6
Budgetsaldo	-3,6	-4,0	-3,9	-3,9	-3,0
Offentlig gæld	42,8	45,1	46,4	46,1	45,5

Kilde: Slovaکیets konvergensprogram

Væksten i 2003 var på 4,2 pct. af BNP og ventes at ligge på dette niveau i 2004-2005. I 2006 forventes væksten at stige til 5,0 pct. som følge af udenlandsk finansierede anlægsinvesteringer.

Inflationen lå i 2003 på 8,5 pct. og dermed væsentligt over niveauet i det udvidede EU. Baggrunden for den høje inflation var indførelsen af forbrugsafgifter på varer samt en afvikling af regulerede priser, hvis effekter også forventes at påvirke inflationen i 2004, hvorefter de inflationære effekter heraf forventes at aftage.

Tabel 3.b. Makroøkonomiske nøgletal for Slovakiet

Øvrige nøgletal	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	4,2	4,1	4,3	5,0	4,7
Beskæftigelsesvækst, pct.	1,8	0,5	0,6	0,6	0,9
Ledig, pct. af arbejdsstyrken	17,4	16,4	15,9	15,2	14,6
Inflation pct. (CPI)	8,5	8,1	4,0	2,9	2,5
Output gap, pct. af BNP	-0,2	-0,1	0,2	0,4	0,4
Konjunkturrenset budgetsaldo (konvergensprogram)	-3,5	-4,0	-3,9	-4,1	-3,1
Konjunkturrenset budgetsaldo (Kommissionens vurdering på basis af konvergensprogram- met)	-3,5	-4,0	-3,9	-4,1	-3,1

Kilde: Slovakiets konvergensprogram

Kommissionen har iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud i forhold til Slovakiet. Kommissionens overordnede vurdering er, at opfyldelse af prognosen i programmet er betinget af, at de planlagte strukturreformer og effekterne af de faktisk gennemførte reformer samt realisering af de finanspolitiske mål strengt følger den fremsatte tidsplan i konvergensprogrammet.

Det anføres endvidere af Kommissionen, at den planlagte reduktion i budgetunderskuddet til 3 pct. af BNP i 2007, som er et primært mål for den slovakiske regering, er uambitiøs, og ikke levner rum for en sikkerhedsmargin i forhold til Stabilitets- og vækstpagtens referenceværdi. Det anbefales, at den slovakiske regering overvejer at øge hastigheden, hvorved underskuddet på budgetsaldoen reduceres, hvilket også vil fremme realiseringen af den slovakiske regerings andet primære mål, om i 2010 at have en strukturel budgetposition tæt på balance eller i overskud.

Kommissionen finder, at de omfattende ændringer på bl.a. skatte- og pensionsområdet for en dels vedkommende forklarer den manglende reduktion i budgetunderskuddet. Det vurderes endvidere, at implementeringen af strukturreformerne vil konsolidere og fremme holdbarheden af de offentlige finanser.

De makroøkonomiske forudsætninger vurderes af Kommissionen at være realistiske. Det forventes således, at væksten vil fortsætte på niveauet for 2003 og stige omkring 2006 grundet højere udenlandske investeringer. Den forventede vækst, i kombination med arbejdsmarkedsreformer, ventes at mindske ledigheden med knap 3 procentpoint fra 2003 til omkring 14,5 pct. i 2007.

Endelig konkluderer Kommissionen, at konvergensprogrammet er i overensstemmelse med de økonomisk-politiske retningslinier.

Konvergensprogram for Ungarn

Ungarns underskud på den faktiske budgetsaldo udgjorde ifølge konvergensprogram af 13. maj 2004 5,9 pct. af BNP i 2003 mod 9,3 pct. af BNP i 2002. Ungarn planlægger at reducere budgetunderskuddet yderligere frem mod 2008, hvor det skønnes nedbragt til $2\frac{3}{4}$ pct. af BNP. Konsolideringen sker relativt tidligt, og underskuddet ventes således i år reduceret med godt $1\frac{1}{4}$ pct.enhed til 4,6 pct. af BNP, og herefter med ca. $\frac{1}{2}$ pct.enhed årligt de følgende fire år.

Konsolideringsplanen, der skal nedbringe budgetunderskuddet med $3\frac{1}{4}$ pct. af BNP frem mod 2008, er baseret på en samlet reduktion i udgifterne på $3\frac{3}{4}$ pct. af BNP, mens de samlede indtægter ventes at falde med $\frac{1}{2}$ pct. af BNP.

De offentlige udgifter planlægges i programperioden nedbragt fra 50,4 pct. af BNP i 2003 til 46,7 pct. af BNP i 2008. Udgiftskonsolideringen gennemføres via bl.a. uændret realløn i den offentlige sektor i 2004 og løbende reduktion i antallet af offentlige ansatte. Hertil kommer reformer på bl.a. uddannelses-området og reformer af sygesikringssystemet. De offentlige investeringer ventes øget i programperioden kraftigt understøttet af midler fra EU's fonde.

De offentlige indtægter skønnes at falde fra 44,5 pct. af BNP i 2003 til 44,0 pct. af BNP i 2008, afledt af nedsættelser af skat på personindkomst og selskaber (hvor satsen sænkes fra 18 til 16 pct.), som kun delvist modgås af højere indirekte skatteindtægter fra punkafgifter og moms.

Den offentlige gæld ventes øget en anelse i år til 59,4 pct. af BNP, og herefter gradvist reduceret til knap $53\frac{3}{4}$ pct. af BNP i 2008, afledt af den forudsatte økonomiske vækst og mindre offentlige underskud.

Konvergensprogrammets budgetforudsætninger er baseret på, at *realvæksten i BNP* vil udgøre knap 3 pct. i 2004, og herefter gradvist stige til 4,7 pct. i 2008. Væksten i BNP ventes frem til 2006 lavere end potentialet, og outputgabet skønnes således tiltagende (svagt) negativt. Outputgabet ventes herefter lukket i 2008.

Den konjunkturrensede budgetsaldo skønnes at udvikle sig stort set parallelt med den faktiske saldo frem til 2008.

Den ungarske forsørgerbyrde ventes at stige fra $32\frac{1}{2}$ pct. i 2004 til $53\frac{1}{2}$ pct. i 2050, og Ungarn gennemførte på den baggrund en pensionsreform i 1998 med henblik på at forbedre den *langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser*. Reformen indeholder bl.a. en forøgelse af pensionsalderen.

Det ungarske konvergensprogram indeholder ikke oplysninger om den langsigtede udvikling i aldersrelaterede udgifter til sundhed og uddannelse, men det vurderes nødvendigt at gennemføre reformer på bl.a. sundhedsområdet, hvis den finanspolitisk holdbarhed skal sikres.

Tabel. 4. Makroøkonomiske nøgletal for Ungarn

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
<i>Offentlige finanser:</i>	----- Pct. af BNP -----					

Offentlige indtægter	44,5	44,2	43,4	42,9	43,2	44,0
Offentlige udgifter (inkl. renter)....	50,4	48,8	47,5	46,5	46,3	46,7
Faktisk budgetsaldo	-5,9	-4,6	-4,1	-3,6	-3,1	-2,7
Primær budgetsaldo	-2,0	-0,5	-0,2	0,1	0,3	0,4
Offentlig gæld	59,1	59,4	57,9	56,8	55,6	53,7
<i>Øvrige nøgletal:</i>	----- Pct. -----					

Real BNP-vækst	2,9	3,3	3,6	4,0	4,3	4,7
Inflation (HICP)	4,7	6,5	4,5	4,0	3,5	3,0
Beskæftigelsesvækst	1,0	0,5	1,0	1,0	1,0	1,5
Ledighed, (pct. af arbejdsstyrken)	.	5,9	5,9	5,8	5,7	5,6
	----- Pct. af BNP -----					

Output gap	-0,1	-0,4	-0,5	-0,5	-0,3	0,1
Konjunkturrenset budgetsaldo	-5,9	-4,5	-3,9	-3,5	-3,0	-2,7

Kilde: *Konvergensprogram for Ungarn, maj 2004.*

Den ungarske *pengepolitik* er baseret på en målsætning om lav inflation i kombination med fastholdelse af forintens i den øvre halvdel af et valutakursbånd med udsving på maksimalt +/- 15 pct. i forhold til euroen.

Forinten apprecierede i begyndelsen af 2003 til den øvre grænse af valutakursbåndet, og renten blev efterfølgende sænket fra 8½ til 6½ pct. I juni 2003 blev rentesænkningen fulgt op af en devaluering af den centrale paritet på 2,26 pct. for at stoppe yderligere appreciering og bevare konkurrenceevnen på kort sigt. Devalueringen resulterede i massiv kapitaludstrømning og renten måtte efterfølgende hæves til 12½ pct.

Efter en gradvis reduktion fra knap 11 pct. i juni 2001 til 3½ pct. i juni 2003, accelererede *inflationen* frem mod maj 2004 til 7½ pct., afledt af devalueringen i juni 2003 og ekspansiv finanspolitik.

Kommissionen anfører i sin vurdering af Ungarns konvergensprogram, at man på baggrund af Ungarns budgetunderskud på 5,9 pct. af BNP i 2003 har iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud, og vil fremlægge henstilling med henblik på en rådshenstilling til Ungarn om at bringe det uforholdsmæssige store underskud til ophør.

Kommissionen vurderer, at det forudsatte makroøkonomiske forløb der ligger til grund for budgetskønnene i det ungarske program er plausibelt for 2004 og 2005, men at det synes på den optimistisk side for de følgende år. Især den forudsatte stigning i det underliggende vækstpotentiale synes kraftig.

Kommissionen vurderer på den baggrund, at Ungarns planlagte budgetforbedringer synes realistiske på kort sigt, men at det giver anledning til bekymring, at budgetunderskuddet under forholdsvis optimistiske vækstantagelser på mellemlangt sigt blot ventes reduceret til en anelse over konvergenskravet i 2008.

Kommissionen konstaterer, at den offentlige gæld i pct. af BNP ventes reduceret i programperioden, og vurderer gældsforløbet som plausibelt givet at konsolideringsplanen overholdes, samt at forinten ikke svækkes afgørende i programperioden.

Kommissionen vurderer, at Ungarn risikerer alvorlige ubalancer i de offentlige finanser som følge af den aldrende befolkning. For at sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser, er det afgørende, at der opbygges og fastholdes et *budgetoverskud*. Det vurderes i det lys nødvendigt at gennemføre yderligere reformer på ikke mindst sundhedsområdet.

Konvergensprogram for Slovenien

Slovenien anfører i sit konvergensprogram af 14. maj 2004, at *underskuddet på det offentlige budget* – der er nedbragt gradvist fra 3 pct. af BNP i 2000 – udgjorde 1,8 pct. af BNP i 2003 og skønner, at underskuddet efter en mindre stigning til 1,9 pct. af BNP i 2004 igen vil falde til 1,8 pct. af BNP i 2005, jf. tabel 1.a. Underskuddet planlægges herefter nedbragt til 1,5 pct. af BNP i 2006 og 0,9 pct. af BNP i 2007. Slovenien anfører, at finanspolitikken på mellemlang sigt har som mål at opnå strukturel budgetbalance og at bidrage til at nå målsætningerne om nominel og real konvergens.

Den samlede forbedring af den offentlige budgetsaldo fra 2003 til 2007 på knap 1 pct. af BNP er sammensat af en samlet reduktion i udgifterne med godt 2 pct. af BNP, der mere end opvejer et fald i indtægterne på lidt over 1 pct. af BNP. Såvel udgifter som indtægter stiger med ca. 1 pct. af BNP fra 2003 til 2004 og ventes herefter at falde fra år til år i resten af programperioden.

De *offentlige udgifter* ventes nedbragt fra 47,0 pct. af BNP i 2004 til 43,6 pct. af BNP i 2007 som følge af lavere offentligt forbrug, herunder lavere indeksering af offentlige lønninger og overførsler samt lavere subsidier og lidt lavere rentebetalinger på den offentlige gæld. De *offentlige indtægter* ventes at falde fra 41,3 pct. af BNP i 2004 til 39,6 pct. af BNP i 2007 som

følge af nedsættelser af beskatningen af arbejdsindkomst, især rettet mod de laveste indkomster, i 2005.

Den *offentlige gæld* ligger på et relativt lavt niveau og udgjorde godt 28,5 pct. af BNP i 2003, men ventes at stige med 1 pct. af BNP frem til 2005 for herefter at falde tilbage på et niveau på knap 28,5 pct. af BNP i 2007.

Konvergensprogrammets budgetplaner er baseret på bl.a. den forudsætning, at *real-væksten i BNP* vil stige fra 2,3 pct. i 2003 til 3,6 pct. i 2004 for herefter at stige gradvist med 0,1 procentenhed om året til knap 4 pct. i 2007, jf. tabel 1.b. Output gap (produktionens procentvise afvigelse fra sit potentielle niveau) skønnes fortsat at ville udgøre -1 pct. i 2004 for herefter i takt med vækstfremgangen at blive indsnævret til -0,4 pct. i 2007.

Den *konjunkturrensede budgetsaldo* ventes således blive forbedret lidt mindre end den faktiske saldo, nemlig fra -1,3 pct. af BNP i 2004 til -0,7 pct. af BNP i 2007.

Tabel 5.a. Makroøkonomiske nøgletal for Slovenien

Offentlige finanser, pct. af BNP	2003	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter	44,0	45,0	44,0	43,6	42,7
Offentlige udgifter (inkl. renter)	45,8	47,0	45,7	45,1	43,6
Primær budgetsaldo	-0,3	-0,3	-0,4	-0,2	0,4
Budgetsaldo	-1,8	-1,9	-1,8	-1,5	-0,9
Offentlig gæld	28,6	29,1	29,5	29,4	28,4

Kilde: Sloveniens konvergensprogram

Tabel 5.b. Makroøkonomiske nøgletal for Slovenien

Øvrige nøgletal	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	2,3	3,6	3,7	3,8	3,9
Beskæftigelsesvækst, pct.	-0,2	0,4	0,6	0,6	0,7
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	6,5	6,4	6,2	-	-
Inflation, pct. (HICP)	5,6	3,3	3,0	2,7	2,6
Output gap	-1,0	-1,0	-0,8	-0,6	-0,4
Konjunkturrenset budgetsaldo (konvergensprogram)	-1,3	-1,4	-1,3	-1,2	-0,7
Konjunkturrenset budgetsaldo (Kommissionens vurdering på basis af konvergensprogrammet)	-1,3	-1,4	-1,3	-1,2	-0,7

Kilde: Sloveniens konvergensprogram

Slovenien venter en samlet stigning i de aldersrelaterede udgifter til pension og sundhed fra 19,2 pct. af BNP i 2005 til 25,7 pct. af BNP i 2050, d.v.s. i alt 6,5 pct. af BNP (hvilket er på niveau med en række af de EU15-lande, der venter et relativt stort udgiftspres). Beregningerne bygger bl.a. på antagelser om en stigning i de 15-64 åriges erhvervsdeltagelse fra 67,4

pct. i 2005 til 80,0 pct. i 2050 og et fald i ledigheden fra 6,3 pct. i 2005 til 2,0 pct. i 2020-2050. Slovenien har i lyset af de langsigtede udfordringer indfaset en pensionsreform siden 2000, der ventes at øge tilbagetrækningsalderen med 2,5 år for mænd og 4,5 år for kvinder. Slovenien vurderer, at der vil opstå budgetmæssige ubalancer i 2030'erne og at der således forinden vil være behov for yderligere reformer.

Kommissionen vurderer, at det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetskønnene i det slovenske program, er en smule optimistisk m.h.t. 2004 og til dels 2005, hvor Kommissionen venter lidt lavere vækst på hhv. 3,2 og 3,6 pct. og lidt højere inflation på hhv. 3,6 og 3,2 pct.

Kommissionen påpeger, at den relativt høje slovenske inflation – der udgjorde knap 9 pct. i 2000, men dog herefter har haft en faldende trend – længe har udgjort et hovedproblem for den slovenske økonomi, og at bl.a. en moderat lønudvikling og reformer rettet mod øget konkurrence vil kunne bidrage til en mere holdbar disinflationsproces.

Kommissionen vurderer samlet, at den planlagte budgettilpasning er realistisk, men at budgetmålene er relativt uambitiøse. Kommissionen noterer således, at budgetunderskuddet ikke planlægges nedbragt i 2004-2005, selv om væksten i disse år ventes at stige med op til 1,5 procentenhed, og at den planlagte reduktion af underskuddet derfor udskydes til slutningen af programperioden, 2006-2007.

Kommissionen konstaterer, at Slovenien ikke ventes at opfylde den mellemfristede målsætning om et budget tæt på balance eller i overskud i programperioden frem til 2007 og vurderer, at den planlagte budgettilpasning muligvis ikke vil være tilstrækkelig til at sikre overholdelse af 3-procentsgrænsen for det faktiske underskud, især i starten af perioden med underskud på kun lige under 2 pct. af BNP, hvis f.eks. væksten viser sig at blive lavere end skønnet.

I forhold til de offentlige financers langsigtede holdbarhed vurderer Kommissionen, at Slovenien risikerer budgetmæssige ubalancer i fremtiden som følge af det stigende antal ældre, om end den offentlige bruttogæld på 28,6 pct. af BNP i udgangspunktet er relativt lav. Kommissionen påpeger, at konvergensprogrammets antagelser om stigninger i erhvervsdeltagelsen og fald i ledigheden er optimistiske. Det vurderes, at det er vigtigt at sikre passende primære budgetoverskud og at fortsætte med gennemførelsen af den igangværende pensionsreform og at få gennemført en sundhedsreform.

Konvergensprogram for Estland

Estland har klaret sig godt gennem den seneste internationale lavkonjunktur. Budgetsaldoen i 2003 viste et overskud på 2,6 pct. af BNP. og bud-

getsaldoen forventes at forblive positiv i 2004, hvorefter den estiske regering sigter på balanceret budget i årene 2005 – 2007, jf. tabel 6.a.

De offentlige indtægter ventes at stige fra et niveau på 41,9 pct. af BNP i 2003 til 44,0 pct. af BNP i 2004, hvorefter de aftager gradvis til 40,3 pct. af BNP i 2007. De offentlige udgifter udgjorde i 2003 39,3 pct. af BNP og vil stige til 43,3 pct. af BNP i 2004, hvorefter der sker et gradvis fald i udgifterne i årene frem til 2007, hvor udgifterne udgør 40,3 pct. af BNP.

Statsgælden i Estland beløb sig i 2003 til 5,8 pct. af BNP, hvormed Estland er blandt de lande, der har den laveste gæld i EU25. Estland forventer at reducere gælden yderligere i de følgende år til et niveau på 3,4 pct. i 2007.

Tabel 6.a. Makroøkonomiske nøgletal for Estland

Offentlige finanser, pct. af BNP	2003	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter	41,9	44,0	42,7	41,9	40,3
Offentlige udgifter (inkl. renter)	39,3	43,3	42,7	41,9	40,3
Primær budgetsaldo	2,9	1,0	0,3	0,3	0,3
Renteudgifter	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Budgetsaldo	2,6	0,7	0,0	0,0	0,0
Offentlig gæld	5,8	5,4	5,1	4,7	3,4

Kilde: Estlands konvergensprogram

BNP-væksten i 2003 var på 4,7 pct. og skønnes at stige i de følgende år til 5,9 pct. i 2007, jf. tabel 6.b.

Beskæftigelsen steg i 2003 med 1,5 pct. og ventes ligeledes at stige fremover, dog med aftagende vækst. Den høje ledighed på 10,0 pct. i 2003 skønnes at falde svagt til 9,4 pct. i 2007. Strukturelle tiltag til nedbringelse af ledigheden omfatter en skattereform og øgede udgifter til forskning.

Estlands økonomiske balanceproblem er et meget stort underskud på betalingsbalancen, der i 2003 nåede 13,7 pct. af BNP. Underskuddet planlægges reduceret gradvis i perioden frem til 2008, hvor det vil udgøre knap 9 pct. af BNP.

Tabel 6.b. Makroøkonomiske nøgletal for Estland

Øvrige nøgletal	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	4,7	5,3	5,8	5,6	5,9
Beskæftigelsesvækst, pct.	1,5	0,9	0,7	0,3	0,2
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	10,0	10,0	9,4	9,5	9,4
Inflation pct. (CPI)	1,3	3,1	3,0	2,8	2,8
Output gap	1,5	0,5	0,0	-0,6	-0,4
Konjunkturrenset budgetsaldo ¹⁾	-	-	-	-	-

1) Estland undlader at beregne konjunkturrenset budgetsaldo, jf. Estlands konvergensprogram.

Kilde: Estlands konvergensprogram

Kommissionens vurdering er, at konvergensprogrammets prognoser er realistiske. De makroøkonomiske antagelser er plausible og den førte politik er i overensstemmelse med den estiske regerings mål om konsoliderede statsfinanser.

Siden offentliggørelsen af konvergensprogrammet er BNP-tallene for perioden 1993-2003 blevet justeret i positiv retning, hvormed nogle af figurerne og tabellerne i konvergensprogrammet er forældede. Konvergensprogrammets overordnede billede og vurdering af den makroøkonomiske udvikling er imidlertid upåvirket heraf.

Kommissionen vurderer videre, at Estland med en lav statsgæld, væsentlige finansielle reserver og målsætningen om et balanceret budget, i kombination med indførelsen af reformer af pensions- og sundhedssystemet, er godt rustet til at klare de stigende omkostninger forbundet med en stigende forsørgerbyrde.

Kommissionen anfører imidlertid, at en mere grundig redegørelse af konsekvensen af forskellige scenarier, der kan forårsage en nedgang i den økonomiske aktivitet, ville have været relevant at inkludere i konvergensprogrammet.

Det vurderes af Kommissionen, at underskuddet på de løbende poster er den største ubalance i den estiske økonomi. Underskuddet bevirker, at den estiske økonomi, uanset årsagerne til underskuddet, er mere sårbar overfor eksogene chok. Eliminering af underskuddet kræver bl.a. fortsat streng budgetdisciplin fra den estiske regerings side.

Kommissionen påpeger endvidere, at der er risiko for en pro-cyklisk udvikling i de offentlige finanser, idet reduktionen af overskuddet på budgetsaldoen fra 2003 til 2005 falder sammen med en periode, hvor der forventes stigende økonomisk aktivitet.

Konvergensprogram for Letland

Det overordnede finanspolitiske mål for det lettiske konvergensprogram for 2004-2007 er at sikre makroøkonomisk stabilitet gennem ansvarlig og sund finanspolitik med henblik på overholdelse af Maastricht-kriterierne.

Underskuddet på de offentlige finanser udgjorde 1,8 pct. af BNP i 2003 (noget lavere end de forventede 2,9 pct. i det lettiske 'Pre-Accession Programme' fra 2003 som følge af bl.a. højere end forventede skatteindtægter), men forventes at stige til 2,2 pct. af BNP i 2005, inden det falder til ca. 2 pct. af BNP i slutningen af programperioden. Udgiftsforpligtelser i

forbindelse med national medfinansiering af strukturfonde og den fælles landbrugspolitik, bidrag til EU's budget, national gennemførelse af EU-lovgivning og integration i NATO angives som årsag til, at man ikke finder det muligt med markante reduktioner af det offentlige budgetunderskud på kort sigt. Disse udgifter anslås i sig selv og under forudsætning af uændret politik at ville medføre en stigning i budgetunderskuddet på 0,7 pct. i 2004.

Letlands offentlige gæld er med 15,3 pct. af BNP i 2003 forholdsvis lav. Der forudses en svag stigning i løbet af programperioden til 17,7 pct. af BNP i 2007, primært som følge af det forventede budgetunderskud.

De høje vækstrater for BNP, der udgjorde gennemsnitligt 6 pct. i perioden 1996-2003 med hele 7,5 pct. i periodens sidste år, ventes at fortsætte i perioden 2004-2007 med et niveau på knap 7 pct. (mellem et halvt og et helt procentpoint højere end de forudsete årlige vækstrater i det lettiske 'Pre-Accession Economic Programme' fra 2003).

Den lettiske beskæftigelsesrate ligger som helhed under EU-gennemsnittet, men dog over EU-gennemsnittet for den kvindelige befolkningsandels vedkommende med en beskæftigelsesrate på 57 pct. I konvergensprogrammet ventes en beskæftigelsesvækst i programperioden på knap 1 pct., hvilket betyder en kun marginalt faldende ledighed, der med omkring 10 pct. af arbejdsstyrken i hele programperioden forbliver forholdsvis høj.

Der ventes en ikke ubetydelig stigning i inflationen fra 2,9 pct. i 2003 til 4,5 pct. i 2004, hvilket tilskrives dels eksterne faktorer, herunder specielt stigende oliepriser, dels en række engangsfaktorer, bl.a. spekulation og forventningsdannelse i forbindelse med Letlands optagelse i EU. Herefter ventes inflationen at vende tilbage til et lavere niveau på højst 3 pct. i slutningen af programperioden.

Med hensyn til den langfristede holdbarhed af de offentlige finanser erkendes det i programmet, at Letland vil blive ramt forholdsvist markant af befolkningens aldring – arbejdsstyrken ventes i perioden op til 2050 at falde med over 30 pct., mens befolkningen uden for arbejdsstyrken vil stige med over 30 pct. – og at man endnu ikke har forholdt sig til indvirkningen heraf på de offentlige finanser i den langsigtede planlægning, om end der igangsat et undersøgelsesarbejde. Selvom der kun forudses en relativ moderat indvirkning på de offentlige finanser pga. indfasning af en pensionsreform, ligesom den lave offentlige gæld giver større fleksibilitet, anerkendes behovet for finanspolitisk tilpasning på langt sigt.

Tabel 7.a. Makroøkonomiske nøgletal for Letland

Offentlige finanser, pct. af BNP	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter	36,1	36,3	35,6	35,9	35,2	35,3

Offentlige udgifter (inkl. renter)	38,8	38,1	37,6	38,1	37,2	37,3
Primær budgetsaldo	-1,8	-0,9	-1,2	-1,3	-1,2	-1,2
Budgetsaldo	-2,7	-1,8	-2,1	-2,2	-2,0	-2,0
Offentlig gæld	-	15,3	16,2	16,8	17,3	17,7

Kilde: Letlands konvergensprogram

Tabel 7.b. Makroøkonomiske nøgletal for Letland

Øvrige nøgletal	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	7,5	6,7	6,7	6,5	6,5
Beskæftigelsesvækst, pct.	1,8	1,0	1,0	0,5	0,5
Inflation, pct. (CPI)	2,9	4,5	3,7	3,0	3,0
Output gap	-0,2	-0,2	0,0	0,1	0,2
Konjunkturrenset budgetsaldo	-1,7	-2,0	-2,2	-2,0	-2,0

Kilde: Letlands konvergensprogram

Kommissionen konstaterer, at forventningerne i det lettiske konvergensprogram om en BNP-vækst på 6,7 pct. i 2004 og 2005 ligger lidt over Kommissionens egne forventninger i forårsprognosen, der kun forventer en BNP-vækst på 6,2 pct. Kommissionen finder dog generelt, at forventningerne til den makroøkonomiske udvikling er plausible, om end en anelse optimistiske.

Kommissionen noterer sig, at der på trods af højere forventninger til vækst i konvergensprogrammet i forhold til 'Pre-Accession Programme' fra året før ikke planlægges markante reduktioner i underskuddet på budgetsaldoen på mellemlangt sigt, der forventes at holde sig stabilt omkring 2 pct. af BNP. Kommissionen finder opfyldelsen af dette mål realistisk og overordnet i overensstemmelse med Kommissionens egen forårsprognose, men dog ikke uden risici på grund af udgiftspres som følge af bl.a. øget behov for investeringer, overgangsudgifter til reform af den offentlige sektor og kravet om medfinansiering af tiltag støttet af EU's strukturfonde. Målsætningen for budgetsaldoen vurderes således ikke at give en tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til 3 pct. grænsen, hvilket Kommissionen finder for uambitiøst.

Kommissionen finder forventningerne til udviklingen i den offentlige gæld realistiske, hvilket øger holdbarheden af de offentlige finanser på langt sigt i forhold til befolkningens aldring. Igen påpeger Kommissionen dog behovet for finanspolitisk konsolidering med henblik på at begrænse stigninger i den offentlige gæld.

Kommissionen påpeger, at inflationen nåede helt op på 6,2 pct. i maj 2004, hvorfor såvel de forudsete 4,5 pct. i det lettiske konvergensprogram som de af Kommissionen forudsete 4,0 pct. næppe er realistiske. Kommissionen er dog enig i forventningen om en stabilisering på omkring 3 pct. i slutningen af programperioden.

Kommissionen vurderer, at det lettiske konvergensprogram kun delvist opfylder kravene i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammer, og at kvaliteten af budgetdata ikke helt er i overensstemmelse med ESA95 standarder.

Konvergensprogram for Litauen

Litauens underskud på den faktiske budgetsaldo udgjorde ifølge konvergensprogram af 11. maj 2004 1,7 pct. af BNP i 2003. Budgetunderskuddet ventes at stige yderligere i 2004 til 2,7 pct. af BNP for herefter gradvist at blive reduceret til 1½ pct. af BNP i 2007. Konsolideringsplanen, der skal styrke de offentlige finanser, er baseret på en forudsætning om højere vækst end det underliggende potentiale i hele programperioden.

De offentlige udgifter ventes i programperioden at stige fra 34,1 pct. af BNP i 2003 til 35,9 pct. af BNP i 2007, afledt af bl.a. en stigning i transfereringer og det offentlige forbrug.

De offentlige indtægter skønnes øget fra 32,4 pct. af BNP i 2003 til 34,4 pct. af BNP i 2007. Stigningen kan henføres til overførsler fra EU og øget skattetryk. Programmet indeholder ikke nye tiltag på skatteområdet, men provenuet ventes at stige som følge af vækst over det underliggende potentiale.

Den offentlige gæld ventes at stige fra 21,5 pct. af BNP i 2003 til 22,4 pct. af BNP i 2004 som følge af det øgede budgetunderskud. Frem mod 2007 ventes den offentlige gæld gradvist nedbragt til 21 pct. af BNP.

Konvergensprogrammets budgetforudsætninger er baseret på, at *realvæksten i BNP* vil udgøre 7 pct. i 2004, 7,3 pct. i 2005, 6,6 pct. i 2006 og 6,3 pct. i 2007, eller højere end det skønnede underliggende potentiale i hele programperioden. Vækstprofilen medfører en kraftig ændring i outputgab fra -1,4 pct. i 2003 til 3,1 pct. i 2007.

Den konjunkturrensede budgetsaldo skønnes at udvikle sig stort set parallelt med den faktiske saldo frem til 2008.

Litauen opererer med en mellemfristet budgetstrategi, der skal medvirke til at sikre *langsigtet holdbarhed af de offentlige finanser*. Strategien er baseret på løbende konsolidering af de offentlige finanser og stabilisering af den offentlige gældskvote. Den offentlige gældskvote er aktuelt forholdsvis lav, og der skønnes kun en moderat stigning i de fremtidige pensionsudgifter. Litauen er på den baggrund forholdsvis velforberedt til at imødegå de finanspolitiske udfordringer som befolkningsaldringen vil medføre.

Tabel. 8. Makroøkonomiske nøgletal for Litauen

	2003	2004	2005	2006	2007
--	------	------	------	------	------

<i>Offentlige finanser:</i>	Pct. af BNP				

Offentlige indtægter	32,4	34,9	35,3	35,0	34,4
Offentlige udgifter (inkl. renter)....	34,1	37,6	37,8	36,8	35,9
Faktisk budgetsaldo	-1,7	-2,7	-2,5	-1,8	-1,5
Primær budgetsaldo	-0,4	-1,3	-1,2	-0,6	-0,4
Offentlig gæld	21,5	22,4	22,2	21,4	21,0
<i>Øvrige nøgletal:</i>	Pct.				

Real BNP-vækst	9,0	7,0	7,3	6,6	6,3
Inflation (HICP)	-1,2	0,9	2,0	2,1	2,5
Beskæftigelsesvækst	2,0	0,7	1,0	0,2	0,2
Ledighed, (pct. af arbejdsstyrken) .	.	16,4	10,3	.	.
	Pct. af BNP				

Output gap	-1,4	-0,4	1,1	2,1	3,1
Konjunkturrenset budgetsaldo	-1,5	-2,7	-2,6	-2,0	-1,8

Kilde: *Konvergensprogram for Litauen, maj 2004.*

Litauens inflation har siden 1999 været under 2 pct., men ventes i slutningen af programperioden at stige til 2½ pct., afledt af bl.a. harmonisering af de indirekte skatter på brændstof og tobak i forhold til det øvrige EU.

Kommissionen vurderer, at lavere vækst i BNP end forudsat i programperioden ikke kan udelukkes, og at det udgør en væsentlig risiko for den litauiske konsolideringsplan. De planlagte budgetforbedringer skønnes på den baggrund utilstrækkelige til, at opnå en nødvendig sikkerhedsmargin i forhold til konvergenskravet på 3 pct. af BNP.

Kommissionen konstaterer, at det litauiske strukturreformprogram for arbejdsmarkedet, pensions- og sundhedsområdet er ambitiøst, og at det på længere sigt kan medvirke til at forbedre det offentlige finanser.

Kommissionen vurderer, at den i programmet skitserede udvikling i den offentlige gæld for perioden 2003 til 2005, er på linje med Kommissionens skøn.

Kommissionen vurderer, at Litauen er forholdsvis velforberedt på de finanspolitiske udfordringer som befolkningsaldringen vil medføre. For at sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser er det afgørende, at der opbygges og fastholdes et *budgetoverskud*.

Konvergensprogram for Cypern

Det centrale mål og højeste prioritet for det cypriotiske konvergensprogram for 2003-2007 af 24. maj 2004 er finanspolitisk konsolidering med henblik på at bringe udviklingen i de offentlige finanser tilbage på et stabilt og holdbart spor.

En negativ udvikling i den offentlige budgetsaldo fra 2001 og 2002 fortsatte i 2003, hvor underskuddet steg til 6,3 pct. af BNP mod 4,6 pct. i 2002, hvilket dermed også overskred referenceværdien på 3 pct. med betydelig margin. I Cyperns 'Pre-Accession Programme' fra 2003 forudsås "kun" et budgetunderskud på 5,4 pct. af BNP i 2003. Som forklaring på udviklingen angives bl.a. negativ indvirkning på de offentlige finanser af den gennemførte skattereform i 2002-2003 samt en for ekspansiv finanspolitik med manglende gennemførelse af de tiltag, der ellers fremgik planlagt af 'Pre-Accession Programme' og det finanspolitiske konsolideringsprogram fra 2003, og en stigning i de offentlige udgifter på hele 18 pct. i forhold til året før. Den ambitiøse mellemfristede målsætning for konvergensprogrammet er en nedbringelse af underskuddet på de offentlige finanser til under 3 pct. af BNP i 2005 og under 1 pct. af BNP i 2008. Dette planlægges opnået ved stram styring af de offentlige udgifter, herunder gennem reform af budgetprocessen og indførelse af udgiftslofter og ansættelsesstop m.v. Desuden forventes stigende BNP-vækstrater fra 2 pct. i 2003 til 4,5 pct. i 2007 bl.a. som følge af økonomisk opgang hos samhandelspartnere og stigende turisme. Hertil kommer tiltag med henblik på at øge de offentlige indtægter, bl.a. ved forbedret skatteinddragelse og effektivisering af administrationen.

Også den i forvejen høje offentlige gæld fortsatte i 2003 sin negative udvikling til et niveau på 72,6 pct. af BNP mod 67,4 pct. af BNP året før og mod de 63,6 pct. af BNP, der var forudset for 2003 i sidste års 'Pre-Accession Programme'. Gælden forudses i konvergensprogrammet at stige yderligere i de kommende år og runde 75 pct. af BNP før et forholdsvis skarpt fald i slutningen af programperioden til under 70 pct. af BNP i 2007 i takt med bedre budgetsaldo. I Cyperns 'Pre-Accession Programme' for 2003 ventedes gælden at falde til betydeligt under 60 pct. af BNP allerede i 2006.

Konvergensprogrammet fremhæver det velfungerende og fleksible cypriotiske arbejdsmarked med lav arbejdsløshed (4,1 pct. af arbejdsstyrken i 2003, om end steget fra 3,3 pct. i 2002) og en beskæftigelsesrate, der med 69,2 pct. i 2003 kommer tæt på Lissabon-målsætningen. Ledigheden ventes at falde yderligere til omkring 3 pct. af arbejdsstyrken i slutningen af programperioden.

Det cypriotiske konvergensprogram erkender, at reform af det sociale sikringssystem og det offentlige pensionssystem er afgørende i forhold til at imødegå befolkningens aldring og sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser. Befolkningsandelen over 65 år forudses at stige fra godt 10 pct. i 2002 til knap 30 pct. i 2052. I et scenarium baseret på en uforandret politik forudses en stigning i de offentlige udgifter fra omkring 45 pct. af BNP i programperioden til over 53 pct. af BNP i 2050, herunder en stigning i pensionsudgifterne fra knap 5 pct. af BNP i programpe-

rioden til over 14 pct. af BNP i 2050. Ifølge programmet er forskellige reformoptioner for tiden under overvejelse i regeringen.

Tabel 9.a. Makroøkonomiske nøgletal for Cypern

Offentlige finanser, pct. af BNP	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter		40,3	41,0	41,9	42,2	42,4
Offentlige udgifter (inkl. renter)		46,6	46,2	44,8	44,4	44,0
Primær budgetsaldo		-1,2	-0,1	2,2	2,9	3,4
Budgetsaldo	-4,6	-6,3	-5,2	-2,9	-2,2	-1,6
Offentlig gæld	67,4	72,6	75,2	74,8	71,5	68,4

Kilde: Cyperns konvergensprogram

Tabel 9.b. Makroøkonomiske nøgletal for Cypern

Øvrige nøgletal	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	2,0	2,0	3,5	4,3	4,4	4,5
Beskæftigelsesvækst, pct.		0,9	1,0	1,0	2,0	3,0
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	3,3	4,1	3,9	3,2	3,1	3,0
Inflation, pct. (CPI)	2,8	4,1	2,0	2,0	2,0	2,0
Output gap		-2,5	-1,0	-0,2	-0,1	0,0
Konjunkturrenset budgetsaldo	-3,6	-4,0	-4,7	-2,8	-2,4	-1,9

Kilde: Cyperns konvergensprogram

Kommissionen bemærker, at der kan blive behov for fundamentale justeringer i de økonomiske prognoser for Cypern, hvis det delte land på et tidspunkt genforenes. Bortset herfra finder Kommissionen BNP-vækstscenariet i det cypriotiske konvergensprogram realistisk og tæt på Kommissionens egen prognose fra foråret 2004.

Kommissionen konstaterer, at såvel budgetsaldoen med et underskud på 6,3 pct. af BNP som den offentlige gæld på 72,6 pct. af BNP i 2003 overskred referenceværdierne, hvorfor Kommissionen har iværksat proceduren for uforholdsmæssigt store underskud for Cypern. Kommissionen noterer sig dog også, at Cypern ifølge konvergensprogrammet planlægger tiltag med henblik på en forholdsvis hurtig nedbringelse af underskuddet på budgetsaldoen til under 3 pct. af BNP i 2005. Kommissionen finder denne målsætning ambitiøs og en stor udfordring, men ikke uopnåelig i lyset af den forventede BNP-vækst og den hidtil demonstrerede politiske vilje. Opnåelsen af målsætningen for budgetsaldoen i finansåret 2005 om et underskud der er mindre end referenceværdien på 3 pct. af BNP vurderes dog som usikker og under alle omstændigheder ikke med tilstrækkelig sikkerhedsmargin. En sådan opnås først mod slutningen af programperioden.

Kommissionen finder den forventede inflationsudvikling plausibel, og forklarer stigningen fra 2,8 pct. i 2002 til 4,1 pct. i 2003 med engangsfaktorer, herunder bl.a. forhøjede momssatser.

Kommissionen er enig i, at reform af det sociale sikringssystem og det offentlige pensionssystem er afgørende – ikke mindst i lyset af den høje offentlige gæld – i forhold til at imødegå befolkningens aldring og sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser.

Kommissionen vurderer, at det cypriotiske konvergensprogram stort set opfylder kravene i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammer.

Konvergensprogram for Malta

De tre overordnede mål for Maltas konvergensprogram for 2004-2007 af 21. maj 2004 er 1) en bæredygtig økonomisk vækst med høj beskæftigelse, og som det væsentligste middel hertil anses strukturreformer med henblik på at sikre den maltesiske økonomis konkurrencedygtighed; 2) genoprettelse af balance på de offentlige finanser gennem begrænsning af de offentlige udgifter samt en faldende offentlig gældsrate; 3) sikring af den faste valutakurs samt prisstabilitet, herunder med henblik på deltagelse i den fælles valuta så hurtigt som muligt.

Malta oplevede i 2003 et fald i BNP på 1,7 pct., skønt der i Maltas 'Pre-Accession Programme' fra 2003 forudsås en vækst på 1,3 pct. Først mod slutningen af programperioden ventes den årlige BNP-vækst at stabilisere sig over 2 pct. på basis af øget eksport og turisme samt planlagte offentlige investeringer, bl.a. finansieret af EU's strukturfonde, i infrastruktur og et nyt hospital. De lave eller negative vækstrater tilskrives først og fremmest den maltesiske økonomis sårbarhed overfor den internationale økonomiske afmatning med negative konsekvenser for eksport og turisme.

Den negative vækst er en del af forklaringen på det høje underskud på de offentlige finanser i 2003 på 9,7 pct. af BNP, som var en væsentlig stigning i forhold til underskuddet på 5,7 pct. af BNP i 2002. Underskuddet skyldes også gennemførslen af et omstrukturingsprogram for skibsværfterne og herunder det offentliges overtagelse af gæld og rentebetalinger. Underskuddet erkendes dog uholdbart uanset disse særlige omstændigheder, og der planlægges en forholdsvis hurtig genoprettelse af holdbare offentlige finanser inden for programperioden i takt med de forbedrede BNP-vækstrater og gennem et finanspolitisk konsolideringsprogram, der indebærer øget og forbedret skatteinddragelse og en begrænsning af væksten i de offentlige udgifter til 1,1 pct. af BNP i 2004 og faldende udgifter. De offentlige udgifter planlægges således at falde fra 52,4 pct. af BNP i 2003 til 44,4 pct. i 2007, bl.a. som følge af et planlagt privatiseringsprogram. Underskuddet på budgetsaldoen ventes på den baggrund nedbragt til under 3 pct. af BNP i 2006.

Den i forvejen høje offentlige gæld steg markant fra 61,7 pct. i 2002 til 72 pct. af BNP i 2003, angiveligt som følge af overtagelsen af skibsværfter-

nes gæld. Den høje offentlige gæld ventes som følge af ubalancen på de offentlige finanser ikke nævneværdigt nedbragt i programperioden, men at holde sig på godt 70 pct. af BNP.

Der forudses en svag stigning i ledigheden til 6 pct. af arbejdsstyrken i 2004, bl.a. som følge af den igangværende omstrukturingsproces i den private sektor og den øgede tilgang af kvinder til arbejdsmarkedet. Ledigheden ventes herefter at falde gradvist til godt 5 pct. i 2007 i takt med den økonomiske bedring.

Der forudses en stigning i inflationen på 3,4 pct. i 2004 som følge af højere momssatser. Herefter ventes inflationen at stabilisere sig på et niveau omkring 2 pct.

Med hensyn til den langsigtede holdbarhed forudses befolkningens aldring – befolkningsandelen over 59 år forudses at stige fra 17 pct. i 2000 til 36 pct. i 2050 – at ville sætte de offentlige udgifter til pensionssystemet og sundhed og ældrepleje under pres med størst budgetmæssig effekt omkring 2020. Den maltesiske regering lægger derfor ifølge konvergensprogrammet vægt på reform heraf, og forberedende arbejde er igangsat.

Tabel 10.a. Makroøkonomiske nøgletal for Malta

Offentlige finanser, pct. af BNP	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter		42,8	45,3	45,2	43,9	43,0
Offentlige udgifter (inkl. renter)		52,4	50,5	48,9	46,3	44,4
Primær budgetsaldo		-6,0	-1,4	0,1	1,4	2,2
Budgetsaldo	-5,7	-9,7	-5,2	-3,7	-2,3	-1,4
Offentlig gæld	61,7	72,0	72,1	72,4	70,5	70,4

Kilde: Maltas konvergensprogram

Tabel 10.b. Makroøkonomiske nøgletal for Malta

Øvrige nøgletal	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	2,3	-1,7	1,1	1,7	2,1	2,1
Beskæftigelsesvækst, pct.	-0,1	-0,8	0,8	0,7	0,7	0,7
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	5,2	5,7	6,0	5,8	5,6	5,4
Inflation, pct. (CPI)	2,2	1,3	3,4	2,1	2,1	2,0
Output gap		-1,8	-2,5	-2,6	-2,3	-2,1
Konjunkturrenset budgetsaldo		-8,6	-3,6	-2,1	-0,9	-0,2

Kilde: Maltas konvergensprogram

Kommissionen bemærker, at det maltesiske konvergensprograms forventning til BNP-væksten i programperioden er mindre optimistisk end Kommissionens forventninger i forårsprognosen 2004.

Kommissionen anerkender, at engangsfaktorer relateret til det gennemførte omstrukturingsprogram for skibsværfterne udgør omkring en tredje-

del af underskuddet på budgetsaldoen i 2003, og at underskuddet korrigeret herfor kan opgøres til omkring 6,5 pct. af BNP. Dette er dog i sig selv en betydelig overskridelse af referenceværdien på 3 pct. af BNP samt væsentligt højere end de 4,6 pct. af BNP, som forudsås i Maltas 'Pre-Accession Programme' fra 2003. Også den offentlige gæld på 72 pct. af BNP i 2003 overskrider referenceværdien betydeligt. Derfor har Kommissionen iværksat proceduren for uforholdsmæssigt store underskud for Malta.

Kommissionen påpeger, at den mellemfristede målsætning om nedbringelse af budgetunderskuddet til 1,4 pct. af BNP i 2007 ikke er i overensstemmelse med en budgetstilling i balance eller overskud. Kommissionen finder målsætningen ambitiøs og bemærker, at Maltas 'Pre-Accession Programme' fra 2003 under samme forudsatte makroøkonomiske betingelser forventede et offentligt budgetunderskud på 3,4 pct. af BNP i 2006, mens forventningen i konvergensprogrammet er 2,3 pct. af BNP.

Kommissionen anerkender endvidere, at også den markante stigning i den offentlige gæld fra 2002 til 2003 for en stor dels vedkommende må tilskrives engangsfaktorer. Kommissionen er dog i sin forårsprognose 2004 mere pessimistisk i forhold til udviklingen i den offentlige gæld, der her forventes at stige til omkring 76 pct. af BNP 2005.

Kommissionen finder det afgørende i forhold til imødegåelsen af befolkningens aldring og sikring af den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser at tilvejebringe passende overskud på mellemlangt sigt i tilgift til reformer med henblik på begrænsning af de aldersrelaterede udgifter, specielt sundhedsudgifter.

Kommissionen vurderer, at det maltesiske konvergensprogram kun delvist opfylder kravene i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammer, idet specielt statistikinformationen ikke helt er i overensstemmelse med ESA95 standarder og på grund af metodemæssig inkonsistens mellem de forskellige budgetdata.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitets- og konvergensprogrammer har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Finanspolitik er det enkelte medlemslands eget ansvar inden for rammerne af de overordnede økonomisk-politiske retningslinier, traktatens bestemmelser om finanspolitik samt Stabilitets- og Vækstpagten. Medlemslandene skal på grund af den gensidige påvirkning mellem landenes økonomier betragte deres økonomiske politikker som et spørgsmål af fælles interesse og samordne dem i ECOFIN. Eurolandene fremlægger stabili-

tetsprogrammer og de øvrige lande fremlægger konvergensprogrammer som et led i den multilaterale overvågning og koordination af den økonomiske politik, der gennemføres på fællesskabsplan. Regeringen skønner på den baggrund, at sagen er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget notater om konvergensprogrammerne for Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Slovenien, Estland, Letland, Litauen, Cypern og Malta.

Stabilitets- og konvergensprogrammerne for Danmark, Sverige, Finland og Østrig blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (ECOFIN) den 20. januar 2004. Stabilitets- og konvergensprogrammer for Frankrig, Storbritannien, Italien, Holland, Grækenland, Irland og Luxembourg blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (ECOFIN) den 10. februar 2004. Stabilitetsprogrammerne for Tyskland, Spanien, Portugal og Belgien blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (ECOFIN) den 9. marts 2004. Selve konvergensprogrammet for Danmark blev fremsendt til Europaudvalget den 28. november 2003 [alm. del bilag 270].

Dagsordenspunkt 2 b): Stabilitets- og Vækstpagten: Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud vedr. Grækenland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Cypern og Malta

Baggrund

Pr. 1. maj 2004 blev Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Slovenien, Estland, Letland, Litauen, Cypern og Malta optaget i EU. Disse lande er hermed omfattet af Stabilitets- og Vækstpagten og Traktatens bestemmelser om uforholdsmæssigt store underskud. Traktatens artikel 104.9 og 104.11 vedr. pålæg af foranstaltninger og sanktioner finder dog ikke anvendelse på de ti nye medlemslande, der endnu ikke opfylder betingelserne for indførelse af den fælles valuta, jf. Traktatens artikel 122.

De offentlige budgetunderskud for Grækenland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Cypern og Malta er blevet opgjort til at overskride Traktatens referenceværdi for budgetunderskud på 3 pct. af BNP. Kommissionen har derfor i overensstemmelse med Traktaten og Stabilitets- og Vækstpagten (SGP) iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Grækenland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Cypern og Malta i kraft af vedtagelsen den 12. maj 2004 af rapporter, jf. Traktatens artikel 104.3. Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) har med hjemmel i Traktatens artikel 104.4 fremlagt udtalelser af 24. maj og 2. juni 2004, der støtter Kommissionens rapporter.

På den baggrund ventes Rådet (ECOFIN) – der på grundlag af Kommissionens henstillinger, jf. Traktatens artikel 104.6 og 104.7, træffer afgørelse med henholdsvis kvalificeret flertal (vedr. artikel 104.6), henholdsvis to tredjedele af sine medlemmers stemmer som vægtet i henhold til Traktatens artikel 205.2 idet de berørte landes stemmer ikke medregnes i forhold til de enkelte beslutninger vedrørende disse lande (vedr. art. 104.7) – på mødet den 5. juli 2004 at vedtage beslutninger om, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Cypern og Malta, samt henstillinger til disse lande om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør.

Det følger af forordning 1467/97 artikel 3.4, at Rådets henstillinger om at bringe et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør fastsætter en frist for gennemførelse heraf året efter, at det uforholdsmæssige store underskud er konstateret, med mindre der foreligger særlige omstændigheder. For ovennævnte nye medlemslandes på nær Cyperns vedkommende henholder Kommissionens sig til denne bestemmelse som begrundelse for frister for korrektion af uforholdsmæssige store underskud senere end 2005. De særlige omstændigheder, der lægges til grund, udgøres ifølge Kommissionen af de signifikante afvigelser i budgetstillinger ved EU-tiltrædelsen pr. 1. maj 2004 fra referenceværdien på 3 pct. af BNP og af disse landes strukturelle omstillingsproces.

Indhold

Grækenland

Grækenlands offentlige budgetunderskud for 2003 blev opgjort til 3,0 pct. af BNP i forbindelse med offentliggørelsen af Kommissionens seneste økonomiske prognose den 7. april 2004, jf. tabel 1. Den 4. maj 2004 fremlagde de græske myndigheder imidlertid efter kontakter med Eurostat en revideret opgørelse af de offentlige finanser, der viste et underskud på 3,2 pct. af BNP i 2003. Det ventes, at der i forbindelse med opgørelsen af de offentlige finanser i september 2004 vil blive foretaget en yderligere revision af budgettallene, som vil vise endnu større underskud i 2003 og tidligere år.

Den nuværende opgørelse af det offentlige budgetunderskud på 3,2 pct. af BNP i 2003 er over Traktatens referenceværdi på 3 pct. af BNP. Den offentlige gæld skønnes endvidere at udgøre ca. 103 pct. af BNP, hvilket er langt over Traktatens referenceværdi på 60 pct. af BNP. Kommissionen har derfor i overensstemmelse med Traktatens artikel 104 og Stabilitets- og Vækstpagten (SGP) iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Grækenland i kraft af vedtagelsen af en rapport med hjemmel i Traktatens artikel 104.3 den 19. maj 2004.

Kommissionens rapport konkluderer bl.a., at overskridelsen af referenceværdien for budgetunderskuddet i 2003 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Grækenlands kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag, der i SGP er defineret som et årligt fald i real BNP på mindst 2 pct.

Grækenland har tværtimod siden midten af 1990'erne og på trods af den internationale afmatning fra 2001 haft en høj økonomisk vækst, også i 2003, hvor den reale BNP-vækst steg til 4,2 pct. og output gap (procentvis afvigelse i faktisk output fra det potentielle output) steg til 1,5 pct. I 2004 og 2005 ventes en fortsat høj vækst og yderligere stigninger i output gap.

Tabel 1: Revisioner af det græske budgetunderskud

	2003	2004	2005
Budget for 2003	-0,9		
Græsk stabilitetsprogram, december 2002	-0,9	-0,4	0,2
Græsk stabilitetsprogram, december 2003	-1,4	-1,2	-0,5
Græsk indberetning, marts 2004	-1,7	-1,2	
Kommissionens prognose, april 2004	-3,0	-3,2	-2,8
Græsk indberetning, maj 2004	-3,2		

Budgetunderskuddet på 3,2 pct. af BNP i 2003 skal ses i forhold til et budgetteret underskud på 0,9 pct. af BNP i det græske stabilitetsprogram af december 2002 og en række efterfølgende revisioner i negativ retning, jf. tabel 1. Givet det positive og stigende output gap vidner den skønnede forringelse af det konjunkturrensede underskud fra 1,7 pct. af BNP i 2002

til 3,9 pct. af BNP i 2003 om en klar procyklisk, ekspansiv finanspolitik. Overskridelsen af 3-procentsgrænsen i 2003 skyldes uventet lave indtægter og uventet høje primære udgifter, herunder i relation til forberedelsen af de Olympiske Lege i 2004.

For så vidt angår 2004 har Grækenland fremlagt et budget og et stabilitetsprogram af december 2003, der planlægger et underskud på 1,2 pct. af BNP i 2004. Kommissionen skønner imidlertid, at underskuddet fortsat vil udgøre over 3 pct. af BNP i 2004. Kommissionens højere skøn for 2004-underskuddet skyldes dels det højere skøn for udgangspunktet i form af 2003-underskuddet og dels effekterne af den græske skattereform og pakken med øgede sociale overførsler med indfasning i 2003-2004, som der ikke synes at have været taget tilstrækkelig højde for i de græske budgetskøn. Kommissionen finder, at yderligere stigninger i output gap og det konjunkturrensede underskud vidner om en fortsat procyklisk, ekspansiv finanspolitik i 2004.

Kommissionen vurderer endvidere, at den offentlige gældskvote, der udgjorde 105,2 pct. af BNP i 1999 og er opgjort til 103,0 pct. af BNP i 2003, er faldet langsomt sammenlignet med størrelsen af underskud og vækst. Den langsomme nedbringelse af den offentlige gæld hænger sammen med 'stock-flow'-justeringer, hvor gældens niveau er blevet opskrevet som følge af nye statistiske opgørelser vedrørende bl.a. finansielle aktiver i sektoren for social sikring, militære udgifter og kapitaltilførsel til offentlige selskaber. I perioden fra 1994 til 2003 udgør disse justeringers kumulerede effekt på gælden ca. 40 procentenheder i forhold til BNP.

Kommissionen finder generelt, at kvaliteten af den græske statistik vedrørende offentlige finanser er utilfredsstillende og gennem flere år har været genstand for bilaterale kontakter mellem Grækenland og Kommissionen (Eurostat). Grækenlands nationale statistikbureau har forpligtet sig til at fremlægge forbedret statistisk information snarest, herunder i forbindelse med indberetningerne vedrørende offentlige finanser i september 2004.

Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) har med hjemmel i Traktatens artikel 104.4 fremlagt en udtalelse af 2. juni 2004, der støtter Kommissionens rapport.

Kommissionen har med hjemmel i Traktatens artikel 104.5 vedtaget en udtalelse af 24. juni 2004, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland. Kommissionen har endvidere i opfølgning på sin udtalelse vedtaget:

- En henstilling m.h.p. en Rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland, jf. Traktatens artikel 104.6

- En henstilling m.h.p. på en rådshenstilling til Grækenland om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Kommissionens oplæg til rådshenstilling til Grækenland anbefaler, at

- de græske myndigheder bringer situationen med et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud til ophør hurtigst muligt og senest i 2005 (d.v.s. året efter Rådets konstatering af det uforholdsmæssigt store underskud i overensstemmelse med Stabilitets- og Vækstpagten). Rådet fastlægger en frist til den 5. november 2004 (4 måneder efter henstillingen) for den græske regerings iværksættelse af virkningsfulde foranstaltninger;
- med henblik på at sikre, at det uforholdsmæssigt store underskud korrigeres senest i 2005, bør de græske myndigheder iværksætte korrigerende foranstaltninger hovedsageligt af strukturel karakter, svarende til 1 pct. af BNP akkumuleret i 2004 og 2005, helst ligeligt fordelt mellem de to år;
- de græske myndigheder bør endvidere sikre, at den offentlige bruttogæld mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig referenceværdien med tilfredsstillende hastighed, og være særlig opmærksom på faktorer udover nettolåntagningen, som bidrager til ændringer i gældens niveau;
- de græske myndigheder bør forbedre indsamlingen og behandlingen af data vedr. offentlige finanser med henblik på at udbedre de alvorlige mangler, som har vist sig på dette område

Polen

Ifølge Eurostat og Polens konvergensprogram af 30. april 2004 udgjorde det offentlige budgetunderskud i Polen 4,1 pct. af BNP i 2003, eller noget over Traktatens referenceværdi for budgetunderskud på 3 pct. af BNP. Såvel Kommissionen som Polen vurderer, at budgetunderskuddet fortsat vil være højere end 3 pct. af BNP i perioden 2004 til 2006.

Den offentlige gæld udgjorde 45,4 pct. af BNP i 2003, hvilket er under Traktatens referenceværdi for bruttogælden på 60 pct. af BNP. Den offentlige gæld ventes i Kommissionens forårsprognose at stige til 49,1 pct. af BNP i 2004, mens den i konvergensprogrammet af 16. juli 2004 ventes at stige til 49,0 pct. af BNP i 2004.

Kommissionen har som følge af budgetunderskuddet i 2003 i overensstemmelse med Traktatens artikel 104 og Stabilitets- og Vækstpagten (SGP) iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Polen i kraft af vedtagelsen af en rapport med hjemmel i Traktatens artikel 104.3.

Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) har med hjemmel i Traktatens artikel 104.4 fremlagt en udtalelse af 24. maj 2004, der støtter Kommissionens rapport.

Kommissionens rapport konkluderer bl.a., at overskridelsen af referenceværdien for budgetunderskuddet i 2003 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Polens kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag, der i SGP er defineret som et årligt fald i real BNP på mindst 2 pct.

Kommissionen har med hjemmel i Traktatens artikel 104.5 vedtaget en udtalelse af 24. juni 2004, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Polen. Kommissionen har endvidere den 24. juni 2004 i opfølgning på sin udtalelse vedtaget

- en henstilling med henblik på en Rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Polen, jf. Traktatens artikel 104.6
- en henstilling med henblik på en Rådshenstilling til Polen om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Kommissionens oplæg til Rådshenstilling til Polen anbefaler, at

- de polske myndigheder så hurtigt som muligt bringer situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør.
- de polske myndigheder på en holdbar måde bringer underskuddet under 3 pct. af BNP i 2007, i henhold til det mellemfristede forløb specificeret i Rådsudtalelse af 5. juli 2004 vedrørende konvergensprogram af 30. april 2004.
- de polske myndigheder implementerer Hausner Planen, som beskrevet i konvergensprogram.
- de polske myndigheder senest 5. november 2004 handler med henblik på at sikre det forudsatte budgetmål for 2005.

Tjekkiets

Tjekkiets offentlige budgetunderskud for 2003 udgjorde ca. 5,9 pct. af BNP (renset for effekten på udgiftsniveauet af en række effektuerede statsgarantier på ca. 7 pct. af BNP), svarende til et underskud inklusive effektuerede statsgarantier på ca. 12,9 pct. af BNP. Underskuddet på 12,9 pct. af BNP er opgjort som det faktiske underskud i forbindelse med offentliggørelsen af Kommissionens seneste økonomiske prognose den 7. april 2004 og Tjekkiets konvergensprogram af 13. maj 2004. Budgetunderskuddet er (med eller uden statsgarantier) langt over Traktatens referencelværdi for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP. Såvel Kommissionen som Tjekkiets vurderer endvidere, at budgetunderskuddet fortsat vil være væsentligt højere end 3 pct. af BNP i hvert fald i 2004 og 2005.

Den offentlige gæld udgjorde 37,6 pct. af BNP i 2003, hvilket er pænt under referenceværdien for bruttogælden på 60 pct. af BNP, men gælden er steget markant de seneste år.

Kommissionen har som følge af budgetunderskuddet i 2003 i overensstemmelse med Traktatens artikel 104 og Stabilitets- og Vækstpagten

(SGP) iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Tjekkiet i kraft af vedtagelsen af en rapport med hjemmel i Traktatens artikel 104.3 den 12. maj 2004.

Kommissionens rapport konkluderer bl.a., at overskridelsen af referenceværdien for budgetunderskuddet i 2003 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Tjekkiets kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag, der i SGP er defineret som et årligt fald i real BNP på mindst 2 pct.

Den tjekkiske økonomi var i recession i slutningen af 1990'erne men har herefter oplevet vækstrater på omkring 3 pct. i årene fra 2000 til 2004. Vækst-udviklingen har således været pæn i lyset af den internationale afmatning, men moderat i 2003 sammenlignet med en række andre nye medlemslande. Kommissionen finder, at den pæne vækst i perioden 2001-2003 primært blev drevet af høj indenlandsk efterspørgsel, der blev understøttet af ekspansiv finanspolitik.

Kommissionen anfører, at den fortsatte forringelse af den offentlige budgetsaldo fra -3,7 pct. af BNP i 1999 til -12,9 pct. af BNP i 2003 især er et resultat af to forhold.

For det første drejer det sig om operationer i relation til institutioner med ansvar for markedstransformation af den tjekkiske økonomi – især CKA (Czech Consolidation Agency), der varetager opgaver vedrørende omstrukturering, privatisering og konsolidering af banksektoren og det øvrige erhvervsliv – herunder de statsgarantier, som især i 2003 har forøget det offentlige underskud markant.

For det andet drejer det sig om store stigninger i statens udgifter til pensioner og andre sociale ydelser fra midten af 1990'erne, som er fortsat også efter vækstfremgangen fra 1999, og som samlet i perioden 1995-2001 næsten er fordoblet. Budgetforringelsen afspejler udviklingen i den primære balance, idet renteudgifterne på gælden har været nogenlunde konstante som følge af, at faldende renter stort set har udlignet den stigende offentlige gælds effekt på rentebetalingerne.

For så vidt angår 2003 skal det opgjorte budgetunderskud på 12,9 pct. af BNP ses i forhold til det budgetterede underskud på omkring 8 pct. af BNP. Det opgjorte underskud – renset for effekten af statsgarantier – er ca. 2 pct. af BNP bedre end budgetteret, jf. tabel 1. Det skyldes gennemførelsen af statens budget, hvor uventet høje skatteindtægter (især moms og afgifter af et højt privat forbrug) mere end opvejede overskridelser af udgiftsmål for sociale overførsler og investeringer. Kommissionen finder, at der fortsat ikke er tilstrækkelig kontrol med sociale udgifter, og at underskuddet – selv renset for statsgarantier – er relativt højt.

Tabel 2: Revisioner af det tjekkiske budgetunderskud for 2003

	2003
Tjekkiets førtiltrædelsesprogram, august 2002	-6,0
Tjekkiets budget for 2003, december 2002	-7,8
Tjekkiets førtiltrædelsesprogram, august 2003	-7,6
Ændret budget for 2003, september 2003	-8,3
Det tjekkiske Finansministeriums opgørelse, januar 2004	-5,8
Kommissionens prognose, april 2004; Tjekkiets konvergensprogram, maj 2004	-5,9 (-12,9)

Note: Tallet i parentes angiver det faktiske underskud inklusive effektuerede statsgarantier

I forhold til udsigterne for de offentlige finanser konstaterer Kommissionen, at Tjekkiets konvergensprogram af maj 2004 indeholder en konsolideringsplan, som indebærer et underskud på under 4 pct. af BNP i 2006 og et mål om et underskud i 2008, der er mindre end Traktatens referencerværdi på 3 pct. af BNP.

Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) har med hjemmel i Traktatens artikel 104.4 fremlagt en udtalelse af 2. juni 2004, der støtter Kommissionens rapport.

Kommissionen har med hjemmel i Traktatens artikel 104.5 vedtaget en udtalelse af 24. juni 2004, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Tjekkiet. Kommissionen har endvidere i opfølgning på sin udtalelse vedtaget

- en henstilling m.h.p. en Rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Tjekkiet, jf. Traktatens artikel 104.6
- en henstilling m.h.p. på en rådshenstilling til Tjekkiet om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Kommissionens oplæg til rådshenstilling til Tjekkiet indeholder flg. anbefalinger:

- de tjekkiske myndigheder bringer situationen med et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud til ophør hurtigst muligt
- de tjekkiske myndigheder iværksætter foranstaltninger i en mellemfristet ramme med henblik på at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP på en troværdig og holdbar måde i overensstemmelse med den plan for reduktion af underskuddet, som er indeholdt i Tjekkiets konvergensprogram af maj 2004 og Rådets udtalelse herom (jf. tabel 2).
- de tjekkiske myndigheder beslutsomt gennemfører de foranstaltninger, der er planlagt i konvergensprogrammet, herunder særligt besparelser i de statslige lønudgifter og udgifter i individuelle ministerier

- de tjekkiske myndigheder senest den 5. november 2004 (4 måneder efter henstillingen) effektivt gennemfører tiltagene rettet mod at opnå målet for underskuddet i 2005.
- Rådet opfordrer desuden de tjekkiske myndigheder til
 - At anvende indtægter, der eventuelt viser sig højere end budgetteret, til reduktion af budgetunderskuddet
 - At indføre finanspolitisk planlægning baseret på mellemfristede udgiftsmål og at udarbejde effektive regler for at reducere risikoen for stigende gældsætning hos lokale myndigheder
 - At gennemføre reformer af pensions- og sundhedssystemer for at forbedre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser
 - At minimere de negative budgeteffekter af operationerne i CKA (Czech Consolidation Agency).

Tabel 3: Konsolideringsplan for offentligt budgetunderskud og gæld i Tjekkiets konvergensprogram

Pct. af BNP	2003 ¹	2004	2005	2006	2007
Budgetsaldo	-12,9 (-5,9)	-5,3	-4,7	-3,8	-3,3
Offentlig gæld	37,6	38,4	39,7	41,0	41,7

1) Tallet i parentes er rensat for effekterne af statsgarantier.

Slovakiet

Slovaakiets offentlige budgetunderskud for 2003 blev opgjort til 3,6 procent af BNP i forbindelse med offentliggørelsen af Kommissionens prognose den 7. april 2004, hvilket er over traktatens referenceværdi for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP. Kommissionen har derfor i overensstemmelse med Traktaten og Stabilitets- og vækstpacten (SGP) iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud overfor Slovakiet i kraft af vedtagelsen af en rapport med hjemmel i Traktatens artikel 104.3 den 12. maj 2004.

Den offentlige gæld udgjorde 42,8 pct. af BNP i 2003, hvilket er et stykke under Traktatens referenceværdi på 60 pct. af BNP.

Kommissionens rapport konkluderede blandt andet, at overskridelsen af referenceværdien for budgetunderskuddet i 2003 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Slovaakiets kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag, der i Stabilitets- og vækstpacten er defineret som et årligt fald i real BNP på mindst 2 procent. Underskuddet i 2003 var 1,4 procentpoint under det budgetterede underskud, hvilket skyldes lavere end forventede udgifter, og som mere end opvejede et lavere indtægtsniveau.

Slovaakiets budgetunderskud vil ifølge Konvergensprogrammets prognose udgøre 4,1 procent af BNP i 2004 og 3,9 pct. i både 2005 og 2006. Den

slovakiske regering påregner således først at nedbringe budgetunderskuddet til 3 pct. af BNP i 2007. Årsagen til det høje budgetunderskud i årene 2004-2006 er implementeringen af en pensionsreform.

Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) har med hjemmel i Traktatens artikel 104.4 fremlagt en udtalelse af 24. maj, der støtter Kommissionens rapport.

Kommissionen har med hjemmel i Traktatens art. 104.5 vedtaget en udtalelse af 24. juni 2004, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Slovakiet. Kommissionen har endvidere den 24. juni 2004 i opfølgning på sin udtalelse vedtaget

- en henstilling m.h.p. en Rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Slovakiet, jf. Traktatens artikel 104.6
- en henstilling m.h.p. en rådshenstilling til Slovakiet om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Kommissionens oplæg til rådshenstilling til Slovakiet anbefaler, at

- de slovakiske myndigheder bringer situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør så hurtigt som muligt
- de slovakiske myndigheder på mellemfristet sigt iværksætter korriigerende foranstaltninger, således budgetunderskuddet bringes under 3 pct. af BNP i 2007 på troværdig og holdbar vis, i henhold til de angivne retningslinier for underskudsreduktion specificeret i Rådets vurdering af konvergensprogrammet
- de slovakiske myndigheder strengt implementerer de i konvergensprogrammet fremsatte mål, især de mål forbundet med yderligere reformer af sundhedsvæsenet og yderligere rationalisering i den offentlige sektor
- de slovakiske myndigheder iværksætter tiltag inden 5. november 2004, vedrørende midler der ønskes anvendt til at opnå målet for budgetunderskuddet i 2005.

Ungarn

Ifølge Eurostat og konvergensprogram af 13. maj 2004 udgjorde det offentlige budgetunderskud i Ungarn 5,9 pct. af BNP i 2003, eller betydeligt over Traktatens referenceværdi for budgetunderskud på 3 pct. af BNP. Såvel Kommissionen som Ungarn vurderer, at budgetunderskuddet fortsat vil være højere end 3 pct. af BNP i perioden 2004 til 2007.

Den offentlige gæld udgjorde 59,0 pct. af BNP i 2003, hvilket er marginalt under Traktatens referenceværdi for bruttogælden på 60 pct. af BNP. Den offentlige gæld ventes i Kommissionens forårsprognose at falde til 58,7 pct. af BNP i 2004, mens den i konvergensprogram af 13. maj 2004 ventes at stige til 59,4 pct. af BNP i 2004.

Kommissionen har som følge af budgetunderskuddet i 2003 i overensstemmelse med Traktatens artikel 104 og Stabilitets- og Vækstpagten (SGP) iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Ungarn i kraft af vedtagelsen af en rapport med hjemmel i Traktatens artikel 104.3 den 12. maj 2004.

Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) har med hjemmel i Traktatens artikel 104.4 fremlagt en udtalelse af 24. maj 2004, der støtter Kommissionens rapport.

Kommissionens rapport konkluderer bl.a., at overskridelsen af referenceværdien for budgetunderskuddet i 2003 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Ungarns kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag, der i SGP er defineret som et årligt fald i real BNP på mindst 2 pct.

Kommissionen har med hjemmel i Traktatens artikel 104.5 vedtaget en udtalelse af 24. juni 2004, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Ungarn. Kommissionen har endvidere den 24. juni 2004 i opfølgning på sin udtalelse vedtaget

- en henstilling med henblik på en Rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Ungarn, jf. Traktatens artikel 104.6
- en henstilling med henblik på en Rådshenstilling til Ungarn om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Kommissionens oplæg til Rådshenstilling til Ungarn anbefaler, at

- de ungarske myndigheder så hurtigt som muligt bringer situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør.
- de ungarske myndigheder på en holdbar måde bringer underskuddet under 3 pct. af BNP i 2008, i henhold til det mellemfristede forløb specificeret i Rådsudtalelse af 5. juli 2004 vedrørende konvergensprogram af 13. maj 2004.
- de ungarske myndigheder implementerer de beskrevne tiltag i konvergensprogrammet, og forbereder sig på, om nødvendigt, at tage yderligere initiativer, med henblik på at opnå det forudsatte budgetmål for 2004.
- de ungarske myndigheder senest 5. november 2004 handler med henblik på at sikre det forudsatte budgetmål for 2005.

Cypern

Cyperns offentlige underskud for 2003 er blevet opgjort til 6,3 pct. af BNP, hvilket er over Traktatens referenceværdi for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP. Endvidere udgjorde Cyperns offentlige gæld i 2003 72,6 pct. af BNP, hvilket ligeledes er over Traktatens referenceværdi for offentlig gæld på 60 pct. af BNP.

Kommissionen har som følge af budgetunderskuddet i 2003 i overensstemmelse med Traktatens artikel 104 og Stabilitets- og Vækstpagten iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Cypern i kraft af vedtagelsen af en rapport med hjemmel i Traktatens artikel 104.3.

Kommissionens rapport konkluderede bl.a., at overskridelsen af referencerværdien for budgetunderskuddet i 2003 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Cyperns kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag. Endvidere konkluderes, at denne overskridelse ikke kan betragtes som midlertidig. Budgetunderskuddet for 2002 udgjorde 4,6 pct. af BNP og vil ifølge Kommissionens forårsprognose 2004 (baseret på forudsætning om uændret politik) udgøre 4,6 pct. af BNP i 2004. Kommissionen forventer, at den offentlige gæld vil udgøre 74,6 pct. af BNP i 2004 og på mellemlangt sigt vil holde sig over 70 pct. af BNP.

Tabel 4: Cypern - vækst og offentlige finanser

Pct. af BNP	2002	2003	2004	2005
BNP-vækst	2,0	2,0	3,4	4,1
Budgetsaldo	-4,6	-6,3	-4,6	-4,1
Primær budgetsaldo	-1,3	-3,0	-	-
Offentlig gæld	67,1	72,2	74,6	76,9

Kilde: Eurostat og Kommissionens prognose af 7. april 2004

EFC's udtalelse af 24. maj 2004, jf. Traktatens artikel 104.4, er i overensstemmelse med konklusionerne i Kommissionens rapport.

Kommissionen har den 24. juni 2004 med hjemmel i Traktatens art. 104.5 vedtaget en udtalelse, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Cypern. Kommissionen har endvidere den 24. juni 2004 i opfølgning på sin udtalelse vedtaget

- en henstilling m.h.p. en rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Cypern, jf. Traktatens artikel 104.6
- en henstilling m.h.p. på en rådshenstilling til Cypern om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør hurtigst muligt, jf. Traktatens artikel 104.7. Cypern opfordres til at gennemføre de i det cypriotiske konvergensprogram planlagte tiltag til budgetkonsolidering, og herunder iværksætte korrigerende foranstaltninger senest den 5. november 2004 (fire måneder efter henstillingen) m.h.p. at nedbringe underskuddet på de offentlige finanser til under 3 pct. af BNP i 2005 samt sikre, at stigningen i den offentlige gæld stoppes i 2004 og herefter nedbringes. Endvidere opfordrer Rådet Cypern til at sikre, at en budgetstilling tæt på balance eller i overskud fastholdes efter korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud.

Malta

Maltas offentlige underskud for 2003 er blevet opgjort til 9,7 pct. af BNP, hvilket er over Traktatens referenceværdi for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP. Endvidere udgjorde Maltas offentlige gæld i 2003 72,0 pct. af BNP, hvilket ligeledes er over Traktatens referenceværdi for offentlig gæld på 60 pct. af BNP.

Kommissionen har som følge af budgetunderskuddet i 2003 i overensstemmelse med Traktatens artikel 104 og Stabilitets- og Vækstpagten iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Malta i kraft af vedtagelsen af en rapport med hjemmel i Traktatens artikel 104.3.

Kommissionens rapport konkluderede bl.a., at overskridelsen af referenceværdien for budgetunderskuddet i 2003 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Maltas kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag, om end det anerkendes, at offentlige udgifter og overtagelse af gæld m.v. i forbindelse med omstrukturingsprogrammet for skibsværfterne alene udgør knap en tredjedel af budgetunderskuddet. Endvidere konkluderes, at denne overskridelse ikke kan betragtes som midlertidig. Budgetunderskuddet for 2002 udgjorde 5,7 pct. af BNP og vil ifølge Kommissionens forårsprognose 2004 (baseret på forudsætning om uændret politik) udgøre 5,9 pct. af BNP i 2004. Kommissionen forventer, at den offentlige gæld vil udgøre 73,9 pct. af BNP i 2004 og på mellemlangt sigt vil holde sig over 70 pct. af BNP.

Tabel 5: Malta – vækst og offentlige finanser

Pct. af BNP	2002	2003	2004	2005
BNP-vækst	1,7	0,4	1,4	2,0
Budgetsaldo	-5,7	-9,7	-5,9	-4,5
Primær budgetsaldo	-1,9	-5,9	-2,0	-0,5
Offentlig gæld	61,7	72,0	73,9	75,9

Kilde: Eurostat og Kommissionens prognose af 7. april 2004

EFC's udtalelse af 24. maj 2004, jf. Traktatens artikel 104.4, er i overensstemmelse med konklusionerne i Kommissionens rapport.

Kommissionen har den 24. juni 2004 med hjemmel i Traktatens art. 104.5 vedtaget en udtalelse, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Malta. Kommissionen har endvidere den 24. juni 2004 i opfølgning på sin udtalelse vedtaget

- en henstilling m.h.p. en rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Malta, jf. Traktatens artikel 104.6
- en henstilling m.h.p. på en rådshenstilling til Malta om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør hurtigst muligt, jf. Traktatens artikel 104.7. Malta opfordres til at gennemføre de i det maltesiske konvergensprogram planlagte tiltag til budgetkon-

solidering m.h.p. at nedbringe underskuddet på de offentlige finanser til under 3 pct. af BNP i 2006, og herunder iværksætte korrigerende foranstaltninger senest den 5. november 2004 (fire måneder efter henstillingen) m.h.p. at nå konvergensprogrammets mål for budgetsaldoen i 2005. Malta opfordres til at sikre, at stigningen i den offentlige gæld stoppes i 2005 og herefter nedbringes. Endvidere opfordrer Rådet Malta til at sikre, at en budgetstilling tæt på balance eller i overskud fastholdes efter korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Finanspolitik er det enkelte medlemslands eget ansvar inden for rammerne af traktaten samt stabilitets- og vækstpakten. Medlemslandene skal på grund af den gensidige påvirkning mellem landenes økonomier betragte deres økonomiske politik som et spørgsmål af fælles interesse og samordne dem i ECOFIN. Medlemslandene er i henhold til traktaten og stabilitets- og vækstpakten forpligtet til at undgå uforholdsmæssigt store budgetunderskud. Regeringen skønner på den baggrund, at sagen er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud for Grækenland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Cypern og Malta har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 2 c): Stabilitets- og Vækstpagten: Proceduren for 'early warning' vedr. Italien

Baggrund

I henhold til Stabilitets- og Vækstpagten (forordning 1466/97, artikel 6) gælder der, at hvis Rådet påviser en væsentlig afvigelse i et medlemslands budgetstilling fra det mellemfristede mål om en budgetsaldo tæt på balance eller i overskud eller fra den tilsigtede tilpasning i retning af dette, *adværrer* Rådet det pågældende medlemsland for at undgå fremkomsten af et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud, og retter i overensstemmelse med traktatens artikel 99 stk. 4 en henstilling til medlemsstaten om at træffe de nødvendige tilpasningsforanstaltninger (en 'early warning'). Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Kommissionen. F.s.v.a. beslutning om offentliggørelse af henstillingen træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af et forslag fra Kommissionen.

Kommissionen baserer sin beslutning om at iværksætte 'early warning'-proceduren på kriterier vedrørende især i) størrelsen af budgetoverskridelsen, det vil sige afvigelsen mellem medlemslandets budgetposition og budgetmålet i landets stabilitetsprogram, ii) grundene til budgetoverskridelsen, herunder om afvigelsen mellem budget og mål skyldes konjunkturmæssige faktorer eller andet, især finanspolitik, samt iii) risikoen for at bryde referenceværdien for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP.

Kommissionen vedtog den 28. april 2004 en henstilling til Rådet om at rette en henstilling m.h.p. at give Italien en advarsel ('early warning') for at undgå et uforholdsmæssigt stort underskud i 2004, samt et forslag til en rådsbeslutning om at offentliggøre denne henstilling.

Endvidere offentliggjorde Kommissionen dels en pressemeddelelse, hvor det fremgår, at Kommissionen har henstillet til Rådet, at det retter en tidlig advarsel til Italien, og som understreger, at "systemet med at rette en tidlig advarsel til en medlemsstat udgør stabilitets- og vækstpagtens forebyggende middel til at bistå det pågældende land med at træffe passende nye budgetforanstaltninger og dermed undgå at ende i en situation med et uforholdsmæssigt stort underskud", og dels en vurdering af de offentlige finanser i Italien.

ECOFIN drøftede spørgsmålet på rådsmødet den 11. maj 2004. Rådet besluttede at udskyde spørgsmålet om en eventuel 'early warning' til Italien til rådsmødet den 5. juli 2004 med henblik på at kunne vurdere tiltag, som Italien agter at iværksætte for at forbedre de offentlige finanser og sikre, at budgetunderskuddet ikke overstiger Traktatens referenceværdi på 3 pct. af BNP. Kommissionen afgav en erklæring, der bl.a. gør gældende, at betingelserne for en 'early warning' fuldt ud er til stede.

Sagen ventes drøftet på rådsmødet den 5. juli 2004.

Indhold

Italiens budgetmål for 2003 og 2004

Italiens stabilitetsprogram af november 2002 indeholdt skøn for det offentlige budgetunderskud på 1,5 pct. af BNP i 2003 og 0,6 pct. af BNP i 2004, mens Italiens stabilitetsprogram af december 2003 – som følge af negativ udvikling i realiserede budgettal og væksts skøn samt revurderinger af budgetmål – indeholdt skøn for budgetunderskuddet på 2,5 pct. af BNP i 2003 og 2,2 pct. af BNP i 2004, jf. tabel 1. Kommissionen finder, at justeringerne i negativ retning af skøn for vækst og budgetunderskud afspejler en generel tendens for Italien, der synes løbende at have baseret sine budgetplaner på meget optimistiske væksts skøn, som påpeget i bl.a. Rådets udtalelser om Italiens stabilitetsprogrammer i en række år i træk.

Tabel 1. Italiens mål og skøn for budgetsaldoen samt Kommissionens skøn

	2003			2004			2005		
	BNP-vækst	Budget-saldo	CAB ¹	BNP-vækst	Budget-saldo	CAB	BNP-vækst	Budget-saldo	CAB
Stabilitetsprogram 2002 (nov. 2002)	2,3	-1,5	-0,5	2,9	-0,6	0,0	3,0	-0,2	0,0
Stabilitetsprogram 2003 (dec. 2003)	0,5	-2,5	-1,9	1,9	-2,2	-1,6	2,2	-1,5	-1,1
Italiens indberetning (marts 2004)	-	-2,4	-	-	-2,2	-	-	-	-
Kommissionens prognose, april 2004	0,3	-2,4	-1,9	1,2	-3,2	-2,6	2,1	-4,0	-3,6

1: Konjunkturrensede budgetsaldo ('cyclically adjusted balance', CAB)

Afvigelse fra budgetmål i 2003

Ifølge opgørelser fra Italien og Kommissionens forårsprognose udgjorde budgetunderskuddet 2,4 pct. af BNP i 2003, en afvigelse fra 2002-stabilitetsprogrammets budgetmål for 2003 på knap 1 procentenhed (knap 1,5 procentenhed målt på den konjunkturrensede saldo). Budgetunderskuddet ville have udgjort over 4,5 pct. af BNP uden engangstiltag til midlertidig forbedring af budgettet på ca. 2 pct. af BNP. Afvigelsen skyldes primære udgifter, der var ca. 1,7 procentenheder højere end planlagt, hvilket blev delvist opvejet af renteudgifter på den offentlige gæld, der var ca. 0,7 procentenheder lavere end ventet.

Afvigelse fra budgetmål i 2004

Ifølge Kommissionens forårsprognose må budgetunderskuddet skønnes at ville udgøre 3,2 pct. af BNP i 2004, en afvigelse fra 2003-stabilitetsprogrammets budgetmålet for 2004 på ca. 1 procentenhed (og 1 procentenhed målt på den konjunkturrensede saldo). Budgetunderskuddet vil udgøre over 4,2 pct. af BNP uden de ventede engangstiltag på ca. 1 pct. af BNP. Afvigelsen skyldes bl.a., at Kommissionen i forhold til Itali-

en venter lavere økonomisk vækst i 2004, højere lønstigninger i den offentlige sektor og lavere indtægter ved salg af offentligt ejede aktiver.

Kommissionen skønner, at det konjunkturrensede underskud vil stige fra 1,9 pct. af BNP i 2003 til 2,6 pct. af BNP i 2004 – en stigning på 0,7 procentenheder stort set svarende til den ventede stigning i det faktiske budgetunderskud – et niveau, der klart ikke sikrer en tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til 3-procentgrænsen for budgetunderskuddet.

Italiens gældsudvikling

Italien planlagde i sit 2003-stabilitetsprogram at reducere den offentlige gæld fra 106 pct. af BNP i 2003 til 105 pct. af BNP i 2004 og 103 pct. af BNP i 2005. Kommissionen skønner i sin forårsprognose, at den offentlige gæld i 2004 og 2005 fortsat vil ligge på ca. 106 pct. af BNP, ligesom i 2003. Uden ekstraordinære operationer, såsom konvertering af gæld holdt af Banca d'Italia og salg af offentligt ejede aktiver, ville gældskvoten stort set ikke være faldet siden 2001, hvor den udgjorde ca. 111 pct. af BNP.

Kommissionen finder, at gældens niveau og manglende eller marginale fald er problematisk, især som følge af udfordringerne med at sikre de offentlige financers langsigtede holdbarhed i lyset af det stigende antal ældre. Det primære offentlige overskud (budgetsaldoen eksklusiv renteudgifter) er faldet flere år i træk, fra 5,8 pct. af BNP i 2000 til 2,9 pct. af BNP i 2003 og 1,8 pct. af BNP i 2004. Positive effekter fra faldende renter er aftagende, gevinsterne fra refinansiering af gæld er næsten opbrugt, og der er risiko for, at rentebyrden på gælden vil begynde at stige igen som følge af stigende renter fra det historisk lave niveau i de seneste år. Mulighederne for gældsreduktion hæmmes endvidere af den potentielle vækst i Italien, der fortsat må ventes at være meget lav, medmindre Italien gennemfører omfattende strukturreformer.

Kommissionens konklusion og henstilling

Kommissionen konkluderer, at udviklingen i de offentlige finanser i Italien indebærer, at 'early warning'-systemet skal aktiveres.

Kommissionens henstilling om en rådshenstilling m.h.p. at give Italien en advarsel for at undgå fremkomsten af et uforholdsmæssigt stort underskud indeholder anbefalinger om flg.:

- De italienske myndigheder bør iværksætte passende foranstaltninger for at sikre, at det offentlige budgetunderskud ikke overstiger referenceværdien på 3 pct. af BNP i 2004; gennemførelse af yderligere tiltag med permanent effekt, svarende til mindst 0,5 procent af BNP i 2004, vil dels reducere risikoen for en overskridelse af referenceværdien på 3 pct. af BNP i 2004 og dels bidrage til at genetablere den finanspolitiske konsolidering.
- Italien bør i de efterfølgende år planlægge at sikre en årlig forbedring af den konjunkturrensede saldo på mindst 0,5 pct. af BNP indtil man har opnået et budget tæt på balance eller i overskud og fortsætte med at udfase engangstiltag som planlagt i 2003-stabilitetsprogrammet. Givet regeringens mål om gradvist at reducere skattetrykket, vil det være afgørende at sikre kontrol med de primære udgifter for at undgå de større underskud, der følger af ufinansierede skattelettelser. Det kan bidrage til at sikre en varig budgetkonsolidering og styrke vækstpotentialet.
- Italien bør iværksætte tiltag for at accelerere gældsreduktionen. Italien opfordres til at forberede en rapport om udviklingen i den offentlige gæld i de senere år og på mellemlang sigt, med særlig fokus på faktorer, der bidrager til ændringen i gældsniveauet udover nettolåntagningen.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Finanspolitik er det enkelte medlemslands eget ansvar inden for rammerne af traktatens bestemmelser om finanspolitik samt stabilitets- og vækstpagten. Medlemslandene skal på grund af den gensidige påvirkning mellem landenes økonomier betragte deres økonomiske politik som et spørgsmål af fælles interesse og samordne dem i ECOFIN. Medlemslandene skal i henhold til traktaten og stabilitets- og vækstpagten undgå uforholdsmæssigt store budgetunderskud. Beslutninger vedrørende koordinering af den økonomiske politik må nødvendigvis træffes på fællesskabsplan. Regeringen skønner på den baggrund, at sagen er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 3: Bekæmpelse af finansiering af terrorisme

Baggrund og indhold

EU's anti-terrorkoordinatør, Gijs de Vries, ventes på rådsmødet at orientere om arbejdet med at bekæmpe finansiering af terrorisme. På mødet i Det Europæiske Råd den 17.-18. juni 2004 blev det besluttet, at Den Høje Repræsentant (og hermed de Vries) og Kommissionen skal udarbejde forslag til en sammenhængende overordnet strategi mhp. bekæmpelse af terrorfinansiering, som Rådet skal vedtage senest i december 2004. ECOFIN forventes inddraget i dette arbejde.

Det kommende nederlandske formandskab har præsenteret sine overvejelser i forhold til EU's indsats overfor terrorfinansiering:

Det er blevet fremhævet, at der er behov for at evaluere effektiviteten af EU's procedurer ift. gennemførelse af sikkerhedsrådsresolution 1373 om indefrysning af midler. Derudover skal der sikres åbenhed omkring velgørenhedsorganisationer og undgå misbrug af organisationer og firmaer som dækker over terrorfinansiering.

Det forventes, at Kommissionen i nær fremtid vil fremsætte forslag til det 3. hvidvask-direktiv, hvilket det kommende formandskab vurderer som vigtigt i forhold til terrorbekæmpelse og derfor gerne ser vedtaget så hurtigt som muligt. Direktivet forventes at gennemføre FATF (Financial Action Task Force)'s 40 reviderede anbefalinger fra juni 2003. Direktivforslaget ventes behandlet i ECOFIN under nederlandsk formandskab.

I takt med en effektivisering af indsats mod terrorfinansiering benyttes i stigende grad alternative kanaler for overførsler, herunder smugling af pengemidler og pengeoverførsler, der ikke lever op til lovkrav om fx identifikation af afsender. Det kommende nederlandske formandskab ser derfor gerne en snarlig beslutning vedrørende udkast til forordning om kontrol med kontanter ved de ydre grænser, der ventes behandlet i ECOFIN under nederlandsk formandskab. Endvidere forventes Kommissionen i juli 2004 at fremsætte et forslag til forordning, der gennemfører FATF's særlige anbefaling nr. 7 om hvilke oplysninger, der skal følge med en pengeoverførsel.

Endeligt er det nødvendigt at sikre, at de nationale lovgivninger er tilpasset FATF's otte særlige anbefalinger vedr. terrorfinansiering. Derudover opfordres der til en styrkelse af EU's samarbejde med bl.a. FN's anti-terrorkomité (CTC).

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Orienteringen om styrket EU indsats overfor terrorfinansiering har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Orienteringen om styrket EU indsats overfor terrorfinansiering skønnes at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

29. juni 2004

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 2. juli 2004 –
dagsordenspunkt rådsmøde (økonomi- og finansministre) den 5. juli 2004 –
vedlægges Finansministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på
dagsordenen.

Fløj

28. juni 2004
12 NHB

Samlet aktuelt notat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 5. juli 2004

1. Formandskabets arbejdsprogram	side 2
2. Stabilitets- og Vækstpagten	
a) Konvergensprogrammer for Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Slovenien, Estland, Letland, Litauen, Cypern og Malta	side 4
b) Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud vedr. Grækenland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Cypern og Malta	side 29
c) Proceduren for 'early warning' vedr. Italien	side 42
3. Bekæmpelse af finansiering af terrorisme	side 46
4. (Evt.) Internationale regnskabsstandarder (IAS)	side 48

Dagsordenspunkt 1: Formandskabets arbejdsprogram

Det nye formandskab (Nederlandene) ventes på rådsmødet (ECOFIN) den 5. juli 2004, som det er normal praksis, at fremlægge sit arbejdsprogram for formandskabet vedrørende ECOFIN's arbejde.

Baggrund og indhold

Det nederlandske formandskabs ECOFIN-arbejdsprogram tager udgangspunkt i Irlands og de efterfølgende fem formandskabers flerårige strategiske program for 2004-2006 og i det fælles et-årige arbejdsprogram, som Irland og Nederlandene har udarbejdet i overensstemmelse med Sevilla-konklusionerne. Nederlandene har ikke offentliggjort et selvstændigt program for ECOFIN's arbejde i 2. halvår af 2004. Kommissionen har udarbejdet sit lovgivnings- og arbejdsprogram for 2004.

For så vidt angår *økonomisk-politisk koordination* ventes ECOFIN på mødet den 5. juli 2004 at vedtage udtalelser om de 10 nye medlemslandes konvergensprogrammer. Endvidere ventes Rådet under nederlandsk formandskab at behandle procedurer vedrørende uforholdsmæssigt store underskud for en række af disse lande.

ECOFIN ventes involveret i arbejdet med forberedelsen af midtvejsevalueringen af Lissabon-strategien i forbindelse med Det Europæiske Råds forårstopmøde i marts 2005. ECOFIN ventes endvidere som led i forberedelsen af Det Europæiske Råd den 17. december 2004 at gøre status over gennemførelsen af det europæiske vækstinitiativ.

For så vidt angår *EU's budget og de finansielle perspektiver* ventes Rådet og Europa-Parlamentet at indgå en samlet aftale om EU's budget for 2005 under samrådet ved Rådets 2. læsning i forbindelse med ECOFIN den 25. november 2004. Rådets 1. læsning af forslaget til EU's budget for 2005 finder sted på ECOFIN den 16. juli 2004.

Endvidere ventes Rådet (GAERC) og ECOFIN at fortsætte behandlingen af de finansielle perspektiver for 2007-2013 på grundlag af Kommissionens meddelelse af 10. februar 2004 og konkrete forslag til retsakter, der forventes fremsat under nederlandsk formandskab.

For så vidt angår *det finansielle område* ventes ECOFIN i 2. halvår af 2004 at fortsætte arbejdet med opfyldelsen af handlingsplanen for de finansielle markeder, hvoraf 39 af de oprindelige 42 forslag nu er vedtaget eller politisk godkendt. Arbejdet i den forbindelse ventes bl.a. koncentreret om Kommissionens kommende forslag til ændring af reglerne om kapitalkrav til kreditinstitutioner og investeringsselskaber (Basel II reglerne). ECOFIN ventes i øvrigt at drøfte status og det videre arbejde vedrørende finansiell integration.

Herudover ventes ECOFIN bl.a. at fortsætte arbejdet med godkendelse og gennemførelse i fællesskabslovgivningen af de internationale regnskabsstandarder (IAS), herunder de udestående IAS 32 og 39, med henblik på planmæssig ikrafttrædelse pr. 1. januar 2005, samt med 'Clearing and Settlement' (afvikling af værdipapirhandel m.v.).

Endelig ventes ECOFIN i 2. halvår af 2004 at fortsætte arbejdet med gennemførelsen af 'Financial Action Task Force' (FATF)'s anbefalinger vedr. bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. ECOFIN ventes i den forbindelse bl.a. at behandle Kommissionens forslag til 3. hvidvaskdirektiv.

For så vidt angår *skatter og afgifter* ventes ECOFIN i 2. halvår af 2004 bl.a. at afslutte arbejdet med formel godkendelse og ratifikation af aftaler om rentebeskatning med de centrale tredjelande og tilknyttede områder. Endvidere ventes rådsbehandlingen påbegyndt af det kommende forslag om ændring af rente-/royaltydirektivet om rente-/royalty-betalinger mellem forbundne selskaber i forskellige EU-lande.

Det er endvidere muligt, at ECOFIN i det kommende halvår vil drøfte koordination af selskabsbeskatning samt behandle forslag til modernisering af direktivet om selskabsfusioner.

Endelig kan nævnes, at ECOFIN under nederlandsk formandskab ventes at drøfte Kommissionens forslag til revision af 6. momsdirektiv, herunder artikel 9 vedrørende moms af grænseoverskridende tjenesteydelser. Også drøftelserne vedrørende nedsat moms ventes at fortsætte i 2. halvår af 2004.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Præsentationen af det nederlandske formandskabs ECOFIN-arbejdsprogram har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Præsentationen af formandskabets arbejdsprogram sker i henhold til Edinburgh-konklusionerne om øget åbenhed og i overensstemmelse med Sevilla-konklusionerne og Rådets nye forretningsorden. Formandskabets arbejdsprogram er et centralt led i EU's økonomiske samarbejde og åbenheden omkring dette, hvorfor arbejdsprogrammet mest hensigtsmæssigt formidles og drøftes på fællesskabsplan. Regeringen skønner på den baggrund, at sagen er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Det nederlandske formandskabs ECOFIN-arbejdsprogram har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 2 a): Stabilitets- og Vækstpagten: Konvergensprogrammer for Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Slovenien, Estland, Letland, Litauen, Cypern og Malta

Baggrund

Med det formål at fremme samordningen og overvågningen af medlemslandenes økonomiske politik og budgetter fremlægger eurolandene og landene uden for euroen henholdsvis stabilitetsprogrammer og konvergensprogrammer. Det sker som et led i udmøntningen af Stabilitets- og Vækstpagten. Stabilitets- og konvergensprogrammerne skal opdateres årligt.

Medlemslandenes programmer drøftes i Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC), der afgiver en udtalelse til ECOFIN. ECOFIN afgiver på baggrund heraf en udtalelse om hvert program.

ECOFIN afgav den 20. januar 2004 udtalelser om konvergens- og stabilitetsprogrammerne for Danmark, Sverige, Finland og Østrig, den 10. februar 2004 udtalelser om konvergens- og stabilitetsprogrammerne for Frankrig, Storbritannien, Italien, Nederlandene, Grækenland, Irland og Luxembourg og den 9. marts udtalelser om stabilitetsprogrammerne for Tyskland, Spanien, Portugal og Belgien.

Pr. 1. maj 2004 blev Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Slovenien, Estland, Letland, Litauen, Cypern og Malta optaget i EU. Disse lande er hermed omfattet af Stabilitets- og Vækstpagten og den multilaterale overvågning af medlemslandenes økonomiske politik.

På den baggrund har de ti nye medlemslande fremlagt konvergensprogrammer. ECOFIN den 5. juli 2004 ventes at vedtage rådsudtalelser om disse konvergensprogrammer.

Indhold

Konvergensprogram for Polen

Polens underskud på den faktiske budgetsaldo udgjorde ifølge konvergensprogram af 30. april 2004 4,1 pct. af BNP i 2003. Budgetunderskuddet ventes at stige yderligere i 2004 til 5,7 pct. af BNP for herefter gradvist at blive reduceret til 1½ pct. af BNP i 2007. Konsolideringsplanen der skal sikre, at den offentlige saldo opfylder konvergenskravet ved udgangen af programperioden, har en sen konsolidering og er behæftet med betydelige implementeringsrisici.

Det polske budgetunderskud planlægges reduceret med 4¼ pct. af BNP frem mod 2007, baseret på en samlet reduktion i udgifterne på 5¾ pct. af BNP, mens de samlede indtægter ventes at falde med 1½ pct. af BNP.

De *offentlige udgifter* planlægges i programperioden nedbragt fra 56,3 pct. af BNP i 2004 til 50,6 pct. af BNP i 2007. Det er primært inden for socialområdet, men også offentlig administration og statsejede selskaber, at man vil gennemføre reformer (den såkaldte "Hausner plan").

De *offentlige indtægter* skønnes at falde fra 50,6 pct. af BNP i 2004 til 49,1 pct. af BNP i 2007. Indtægtsfaldet er især afledt af en sænkning af selskabsskatte-satsen fra 27 til 19 pct., som dog delvist modgås af højere indirekte skatte-indtægter i forbindelse med niveautilpasning til det øvrige EU.

Den *offentlige gæld* steg fra 36,7 pct. af BNP i 2001 til 45,4 pct. af BNP i 2003, og ventes at stige yderligere til 52,7 pct. af BNP i 2006, efterfulgt af et mindre fald i 2007. Den ventede aftagende stigning og efterfølgende faldende gældsprofil, afspejler en kombination af forbedret primær saldo og den forudsatte nominelle vækst. Det bemærkes dog, at programmet også forudsætter et øget omfang af privatisering noget over gennemsnittet for de seneste tre år. Omklassifikationen af fondesbaserede pensionskasser uden for den offentlige sektor vil medføre, at den offentlige gæld opskrives med omkring 4½ pct. Det bringer ikke i sig selv konvergenskravet i fare.

Konvergensprogrammets budgetforudsætninger er baseret på, at *realvæksten i BNP* vil udgøre 5 pct. i 2004 og 2005, stigende til godt 5½ pct. i 2006 og 2007. Forudsætningen om højere vækst end det underliggende potentiale i hele programperioden, medfører en forholdsvis hurtig lukning af det betydelige outputgab allerede i 2006. Outputgabets stiger til 0,7 pct. af BNP i 2007.

Den *konjunkturrensede budgetsaldo* skønnes at udvikle sig stort set parallelt med den faktiske saldo frem til 2008.

Tabel 1. Makroøkonomiske nøgletal for Polen

	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Offentlige finanser:</i>	----- Pct. af BNP -----				

Offentlige indtægter	50,9	50,6	50,4	50,0	49,1
Offentlige udgifter (inkl. renter)....	55,0	56,3	54,6	53,3	50,6
Faktisk budgetsaldo	-4,1	-5,7	-4,2	-3,3	-1,5
Primær budgetsaldo	-1,0	-2,8	-1,1	-0,3	1,3
Offentlig gæld	45,3	49,0	51,9	52,7	52,3
<i>Øvrige nøgletal:</i>	----- Pct. -----				

Real BNP-vækst	3,7	5,0	5,0	5,6	5,6
Inflation (HICP)	0,8	2,2	2,8	<3,0	<3,0
Beskæftigelsesvækst	-2,3	-0,2	1,0	1,8	2,5
Ledighed, (pct. af arbejdsstyrken) .	20,0	19,5	19,3	.	.

	----- Pct. af BNP -----				

Output gap	-1,4	-0,7	-0,3	0,3	0,7
Konjunkturrenset budgetsaldo	-3,7	-5,5	-4,1	-3,4	-1,7

Kilde: *Konvergensprogram for Polen, april 2004.*

Den demografiske udvikling i Polen implicerer, at forsørgerbyrden ventes at stige fra 24 pct. i 2002 til 43 pct. i 2030 og 65 pct. i 2050. Polen har de seneste år løbende gennemført justeringer i pensionssystemet med henblik på at forbedre den *langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser*. Man har bl.a. indført ens pensionsalder for kvinder og mænd og prisindeksering af socialpensioner.

Det Polske konvergensprogram indeholder ikke oplysninger om den langsigtede udvikling i aldersrelaterede udgifter til sundhed og uddannelse, men det vurderes nødvendigt med yderligere reformer på bl.a. sundhedsområdet, hvis den finanspolitiske holdbarhed skal sikres.

Inflationen i Polen er siden 2000 nedbragt fra 10,1 pct. til 0,7 pct. i 2003. Faldet afspejler en stram pengepolitisk linje, øget negativt outputgab og fald i prisen på olie og fødevarer. Inflationen er siden 2003 steget til 2,2 pct. i april 2004, primært afledt af udviklingen i prisen på olie.

Det betydelige fald i inflationen har tilladt den polske centralbank at sænke renten fra 19 pct. i februar 2001 til de nuværende 5,25 pct. Rentesænkningen har i kombination med usikkerhed omkring graden af finanspolitisk konsolidering medvirket til, at zlotyen siden midten af 2001 er deprecieret med omkring 15 pct. i forhold til euroen og 10 pct. effektivt.

Kommissionen anfører i sin vurdering af Polens konvergensprogram, at man på baggrund af Polens budgetunderskud på 4,1 pct. af BNP i 2003 har iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud, og vil fremlægge henstilling med henblik på en rådshenstilling til Polen om at bringe det uforholdsmæssige store underskud til ophør.

Kommissionen vurderer, at det polske budgetkonsolideringsprogram er forbundet med betydelige risici:

For det første vurderes det forudsatte makroøkonomiske forløb, der ligger til grund for budgetskønnene, at være på den optimistiske side i hele programperioden.

For det andet sker de planlagte reformer, og dermed de største budgetforbedringer sent i forløbet, og der ventes parlamentsvalg i 2004 eller 2005, som kan resultere i forsinket implementering. Hertil kommer, at de planlagte reformer er politisk følsomme, da de fleste besparelser ligger på socialområdet. Kommissionen betegner en fuld implementering af

"Hausner planen" som et vigtigt skridt i retning mod løsning af Polens finanspolitiske problemer.

For det tredje vil en eksklusion af fondsbaserede pensionskasser fra den offentlige sektor medføre en stigning i budgetunderskuddet på godt 1½ pct., hvorved underskuddet stadig vil være over 3 pct. ved udgangen af programperioden.

Kommissionen vurderer, at Polen risikerer alvorlige ubalancer i de offentlige finanser som følge af den aldrende befolkning. For at sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser, er det afgørende, at der opbygges og fastholdes et *budgetoverskud*. Det vurderes i det lys nødvendigt at gennemføre yderligere reformer på pensions- og sundhedsområdet.

Konvergensprogram for Tjekkiet

Tjekkiet anfører i sit konvergensprogram af 13. maj 2004, at *underskuddet på det offentlige budget* – der udgjorde 5-7 pct. af BNP i perioden 2000-2002 – nu opgøres til 12,9 pct. af BNP i 2003. Tjekkiet planlægger at reducere budgetunderskuddet til 5,3 pct. af BNP i 2004 og til 4,7, 3,8 og 3,3 pct. af BNP i hhv. 2005, 2006 og 2007, jf. tabel 2.a. Tjekkiet anfører, at underskuddet ventes bragt under 3 pct. af BNP i året efter programperioden, d.v.s. i 2008.

Budgetunderskuddet i 2003 er påvirket af en ændring i Tjekkiets statistiske behandling af høj-risiko-statsgarantier, der nu i overensstemmelse med Eurostats retningslinjer fuldt ud opgøres som en offentlig udgift på tidspunktet for statsgarantiernes hele eller delvise effektivering. Renset for denne effekt fra statsgarantier, der opgøres til ca. 7 pct. af BNP i 2003, udgør budgetunderskuddet ca. 5,9 pct. af BNP i 2003. Det meget store faktiske underskud i 2003 skyldes således delvist engangsforhold.

Konsolideringsplanen, der herefter skal nedbringe underskuddet med i alt 2,0 pct. af BNP fra 2004 til 2007, bygger på en samlet reduktion i udgifterne med knap 3 pct. af BNP, der mere end opvejer et samlet fald i indtægterne på knap 1 pct. af BNP:

De *offentlige udgifter* ventes nedbragt med ca. 1 pct. af BNP per år i programperioden, fra 52,7 pct. af BNP i 2004 til 49,9 pct. af BNP i 2007. Udgiftskonsolideringen gennemføres over en bred front i kraft af styrket kontrol med overførsler, offentlige lønninger og subsidier, mens der ventes mindre stigninger i de offentlige investeringer og rentebetalingerne på den offentlige bruttogæld.

De *offentlige indtægter* ventes at falde fra 47,4 pct. af BNP i 2004 til 46,6 pct. af BNP i 2007 som følge af lavere direkte skatteindtægter, især knyttet til den gradvise nedsættelse af selskabsskatten fra 31 pct. i 2003 til 24 pct. fra 2006, der kun delvist opvejes af højere indirekte skatteindtægter

fra punktafgifter og moms (hvor en nedsættelse af den generelle sats fra 22 til 19 pct. fra 1. maj 2004 kombineres med et bredere momsgrundlag, bl.a. fordi den nedsatte sats på 5 pct. anvendes på færre varer).

Den offentlige gæld ventes at stige gradvist fra 37,6 pct. af BNP i 2003 over 38,4 pct. af BNP i 2004 til 41,7 pct. af BNP i 2007.

Konvergensprogrammets budgetplaner er baseret på den forudsætning, at *real-væksten i BNP* fortsat vil udgøre knap 3 pct. i 2004 og herefter stige gradvist til 3,5 pct. i 2007, jf. tabel 2.b. Output gap (produktionens procentvise afvigelse fra sit potentielle niveau) er svagt negativt, men ventes at blive lukket i 2006 og at stige til 0,4 i 2007.

Den konjunkturrensede budgetsaldo ventes således at ligge tæt på og at blive forbedret marginalt mindre end den faktiske saldo, nemlig fra -5,5 pct. af BNP i 2004 til -3,6 pct. af BNP i 2007.

Tabel 2.a. Makroøkonomiske nøgletal for Tjekkiet

Offentlige finanser, pct. af BNP	2003 ¹	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter	47,4	47,4	46,9	46,8	46,6
Offentlige udgifter (inkl. renter)	60,3 (53,3)	52,7	51,6	50,6	49,9
Primær budgetsaldo	-11,7 (-4,7)	-4,1	-3,4	-2,4	-1,7
Budgetsaldo	-12,9 (-5,9)	-5,3	-4,7	-3,8	-3,3
Offentlig gæld	37,6	38,4	39,7	41,0	41,7

1) Tallene i parentes er rensat for effekterne af statsgarantier.

Kilde: Tjekkiets konvergensprogram

Tabel 2.b. Makroøkonomiske nøgletal for Tjekkiet

Øvrige nøgletal	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	2,9	2,8	3,1	3,3	3,5
Beskæftigelsesvækst, pct.	-0,7	-0,8	-0,3	0,0	0,1
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	10,3	10,7	10,8	10,6	10,5
Inflation, pct. (HICP)	-0,1	2,8	2,6	2,2	2,2
Output gap	-0,4	-0,3	-0,3	0,0	0,4
Konjunkturrenset budgetsaldo (konvergensprogram)	-13,5	-5,5	-4,9	-4,0	-3,6
Konjunkturrenset budgetsaldo (Kommissionens vurdering på basis af konvergensprogrammet)	-12,9	-5,3	-4,6	-3,8	-3,4

Kilde: Tjekkiets konvergensprogram

Tjekkiet har i 2003 iværksat en reformproces med henblik på at sikre den *langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser* i lyset af den demografiske udvik-

ling, hvis profil minder om profilen i de nuværende EU-lande, idet dog forsørgerbyrden ventes at stige og toppe relativt sent, nemlig i midten af 2050'erne. Tjekkiet venter en samlet stigning i de aldersrelaterede udgifter fra 20,2 pct. af BNP i 2005 til 29,6 pct. af BNP i 2050, d.v.s. i alt 9,4 pct. af BNP (hvilket er mere end i de fleste af EU15-landene).

Tjekkiet har i lyset af de langsigtede udfordringer vedtaget en forhøjelse af pensionsalderen, der hæves gradvist til 63 år frem mod 2016 for mænd og 2019 for kvinder, og gennemført stramninger i reglerne for tidlig tilbagetrækning samt nedsat en komité, der skal fremlægge forslag til større reformer af pensionssystemet. Tjekkiet vurderer, at den gennemførte og planlagte politik styrker holdbarheden, men at yderligere reformer vil være nødvendige.

Den tjekkiske *pengepolitik* har som sit primære formål at sikre prisstabilitet og er baseret på en inflationsmålsætning med et bånd, der falder gradvist mod et mål om år-til-år prisstigninger på ca. 3 pct. med afvigelser på højst 1 procentenhed fra målet.

Kommissionen anfører i sin vurdering af Tjekkiets konvergensprogram, at man på baggrund af Tjekkiets budgetunderskud på 12,9 pct. af BNP i 2003 (5,9 pct. af BNP rensat for effekten af statsgarantier) har iværksat proceduren vedr. uforholdsmæssigt store underskud og vil fremlægge henstilling m.h.p. en rådshenstilling til Tjekkiet om at bringe det uforholdsmæssigt store underskud til ophør.

Kommissionen vurderer, at det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetskønnene i det tjekkiske program, er forsigtigt, idet Kommissionens skøn for væksten på 2,9 pct. i 2004 og 3,4 pct. i 2005 er lidt højere end Tjekkiets vækstsøn.

Kommissionen vurderer på den baggrund, at Tjekkiets planlagte budgetforbedringer synes realistiske, idet risici i forhold til skønnene er balance-rede. På den ene side kan det i lyset af de forsigtige vækstsøn vise sig, at indtægterne bliver lidt højere og udgifterne lidt lavere end skønnet. På den anden side er der usikkerhed knyttet til de ventede effekter af visse ændringer i skattesystemet i 2004. Kommissionen finder, at den planlagte budgettilpasning ikke er særlig ambitiøs.

Kommissionen konstaterer, at den offentlige gæld som følge af de primære budgetunderskud ventes at stige i programperioden, herunder med 2 procentenheder fra 2003 til 2005. Dette er 2,8 procentenheder mindre end skønnet i Kommissionens prognose, hvor gælden fra 2003 til 2005 ventes at stige fra 37,6 til 42,4 pct. af BNP, hvilket skyldes, at Kommissionen venter højere primære underskud og lavere bidrag til gældsreduktion fra privatiseringer.

Kommissionen vurderer, at Tjekkiet risikerer alvorlige ubalancer i de offentlige finanser som følge af den aldrende befolkning. For at sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser vil det være afgørende at opbygge og fastholde et primært budgetoverskud, ligesom det vurderes at være nødvendigt at gennemføre omfattende reformer af pensions- og sundhedssystemerne.

Konvergensprogram for Slovakiet

Slovaکیets konvergensprogram af 14. maj 2004 indeholder en plan for nedbringelsen af det offentlige budgetunderskud fra 3,6 pct. i 2003 til 3 pct. i 2007, idet budgetunderskuddet dog i de mellemliggende år vil ligge i niveauet 4 pct. af BNP, jf. tabel 3.a.

Både de offentlige indtægter og udgifter ventes påvirket af effekterne af strukturreformer i programperioden. Således ventes de offentlige indtægter at falde fra 37,4 pct. af BNP i 2003 til 36,6 pct. af BNP i 2007 primært pga. en pensionsreform, fordi pensionsindbetalingerne flyttes fra et offentligt pensionssystem til et fondsbaseret privat system. De offentlige udgifter vil også – primært som følge af pensionsreformen – stige fra 40,9 pct. af BNP i 2003 til 41,8 pct. af BNP i 2005 for herefter at falde til 39,6 pct. af BNP i 2007. Desuden gennemføres en provenuneutral skattereform.

I perioden fra 2003 til 2007 forventes den offentlige gæld at stige med knap 3 procentpoint fra 42,8 pct. i 2003 til 45,5 pct. i 2007 på baggrund af de nævnte omlægninger.

Tabel 3.a. Makroøkonomiske nøgletal for Slovakiet

Offentlige finanser, pct. af BNP	2003 ¹⁾	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter	37,4	37,4	38,4	37,8	37,6
Offentlige udgifter (inkl. renter)	40,9	41,5	41,8	40,9	39,6
Primær budgetsaldo	-1,2	-1,5	-0,6	-0,3	0,6
Renteudgifter	2,4	2,6	2,8	2,7	2,6
Budgetsaldo	-3,6	-4,0	-3,9	-3,9	-3,0
Offentlig gæld	42,8	45,1	46,4	46,1	45,5

Kilde: Slovaکیets konvergensprogram

Væksten i 2003 var på 4,2 pct. af BNP og ventes at ligge på dette niveau i 2004-2005. I 2006 forventes væksten at stige til 5,0 pct. som følge af udenlandsk finansierede anlægsinvesteringer.

Inflationen lå i 2003 på 8,5 pct. og dermed væsentligt over niveauet i det udvidede EU. Baggrunden for den høje inflation var indførelsen af forbrugsafgifter på varer samt en afvikling af regulerede priser, hvis effekter også forventes at påvirke inflationen i 2004, hvorefter de inflationære effekter heraf forventes at aftage.

Tabel 3.b. Makroøkonomiske nøgletal for Slovakiet

Øvrige nøgletal	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	4,2	4,1	4,3	5,0	4,7
Beskæftigelsesvækst, pct.	1,8	0,5	0,6	0,6	0,9
Ledig, pct. af arbejdsstyrken	17,4	16,4	15,9	15,2	14,6
Inflation pct. (CPI)	8,5	8,1	4,0	2,9	2,5
Output gap, pct. af BNP	-0,2	-0,1	0,2	0,4	0,4
Konjunkturrenset budgetsaldo (konvergensprogram)	-3,5	-4,0	-3,9	-4,1	-3,1
Konjunkturrenset budgetsaldo (Kommissionens vurdering på basis af konvergensprogram- met)	-3,5	-4,0	-3,9	-4,1	-3,1

Kilde: Slovakiets konvergensprogram

Kommissionen har iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud i forhold til Slovakiet. Kommissionens overordnede vurdering er, at opfyldelse af prognosen i programmet er betinget af, at de planlagte strukturreformer og effekterne af de faktisk gennemførte reformer samt realisering af de finanspolitiske mål strengt følger den fremsatte tidsplan i konvergensprogrammet.

Det anføres endvidere af Kommissionen, at den planlagte reduktion i budgetunderskuddet til 3 pct. af BNP i 2007, som er et primært mål for den slovakiske regering, er uambitiøs, og ikke levner rum for en sikkerhedsmargin i forhold til Stabilitets- og vækstpagtens referenceværdi. Det anbefales, at den slovakiske regering overvejer at øge hastigheden, hvorved underskuddet på budgetsaldoen reduceres, hvilket også vil fremme realiseringen af den slovakiske regerings andet primære mål, om i 2010 at have en strukturel budgetposition tæt på balance eller i overskud.

Kommissionen finder, at de omfattende ændringer på bl.a. skatte- og pensionsområdet for en dels vedkommende forklarer den manglende reduktion i budgetunderskuddet. Det vurderes endvidere, at implementeringen af strukturreformerne vil konsolidere og fremme holdbarheden af de offentlige finanser.

De makroøkonomiske forudsætninger vurderes af Kommissionen at være realistiske. Det forventes således, at væksten vil fortsætte på niveauet for 2003 og stige omkring 2006 grundet højere udenlandske investeringer. Den forventede vækst, i kombination med arbejdsmarkedsreformer, ventes at mindske ledigheden med knap 3 procentpoint fra 2003 til omkring 14,5 pct. i 2007.

Endelig konkluderer Kommissionen, at konvergensprogrammet er i overensstemmelse med de økonomisk-politiske retningslinier.

Konvergensprogram for Ungarn

Ungarns underskud på den faktiske budgetsaldo udgjorde ifølge konvergensprogram af 13. maj 2004 5,9 pct. af BNP i 2003 mod 9,3 pct. af BNP i 2002. Ungarn planlægger at reducere budgetunderskuddet yderligere frem mod 2008, hvor det skønnes nedbragt til $2\frac{3}{4}$ pct. af BNP. Konsolideringen sker relativt tidligt, og underskuddet ventes således i år reduceret med godt $1\frac{1}{4}$ pct.enhed til 4,6 pct. af BNP, og herefter med ca. $\frac{1}{2}$ pct.enhed årligt de følgende fire år.

Konsolideringsplanen, der skal nedbringe budgetunderskuddet med $3\frac{1}{4}$ pct. af BNP frem mod 2008, er baseret på en samlet reduktion i udgifterne på $3\frac{3}{4}$ pct. af BNP, mens de samlede indtægter ventes at falde med $\frac{1}{2}$ pct. af BNP.

De offentlige udgifter planlægges i programperioden nedbragt fra 50,4 pct. af BNP i 2003 til 46,7 pct. af BNP i 2008. Udgiftskonsolideringen gennemføres via bl.a. uændret realløn i den offentlige sektor i 2004 og løbende reduktion i antallet af offentlige ansatte. Hertil kommer reformer på bl.a. uddannelses-området og reformer af sygesikringssystemet. De offentlige investeringer ventes øget i programperioden kraftigt understøttet af midler fra EU's fonde.

De offentlige indtægter skønnes at falde fra 44,5 pct. af BNP i 2003 til 44,0 pct. af BNP i 2008, afledt af nedsættelser af skat på personindkomst og selskaber (hvor satsen sænkes fra 18 til 16 pct.), som kun delvist modgås af højere indirekte skatteindtægter fra punkafgifter og moms.

Den offentlige gæld ventes øget en anelse i år til 59,4 pct. af BNP, og herefter gradvist reduceret til knap $53\frac{3}{4}$ pct. af BNP i 2008, afledt af den forudsatte økonomiske vækst og mindre offentlige underskud.

Konvergensprogrammets budgetforudsætninger er baseret på, at *realvæksten i BNP* vil udgøre knap 3 pct. i 2004, og herefter gradvist stige til 4,7 pct. i 2008. Væksten i BNP ventes frem til 2006 lavere end potentialet, og outputgabet skønnes således tiltagende (svagt) negativt. Outputgabet ventes herefter lukket i 2008.

Den konjunkturrensede budgetsaldo skønnes at udvikle sig stort set parallelt med den faktiske saldo frem til 2008.

Den ungarske forsørgerbyrde ventes at stige fra $32\frac{1}{2}$ pct. i 2004 til $53\frac{1}{2}$ pct. i 2050, og Ungarn gennemførte på den baggrund en pensionsreform i 1998 med henblik på at forbedre den *langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser*. Reformen indeholder bl.a. en forøgelse af pensionsalderen.

Det ungarske konvergensprogram indeholder ikke oplysninger om den langsigtede udvikling i aldersrelaterede udgifter til sundhed og uddannelse, men det vurderes nødvendigt at gennemføre reformer på bl.a. sundhedsområdet, hvis den finanspolitisk holdbarhed skal sikres.

Tabel. 4. Makroøkonomiske nøgletal for Ungarn

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
<i>Offentlige finanser:</i>	----- Pct. af BNP -----					

Offentlige indtægter	44,5	44,2	43,4	42,9	43,2	44,0
Offentlige udgifter (inkl. renter)....	50,4	48,8	47,5	46,5	46,3	46,7
Faktisk budgetsaldo	-5,9	-4,6	-4,1	-3,6	-3,1	-2,7
Primær budgetsaldo	-2,0	-0,5	-0,2	0,1	0,3	0,4
Offentlig gæld	59,1	59,4	57,9	56,8	55,6	53,7
<i>Øvrige nøgletal:</i>	----- Pct. -----					

Real BNP-vækst	2,9	3,3	3,6	4,0	4,3	4,7
Inflation (HICP)	4,7	6,5	4,5	4,0	3,5	3,0
Beskæftigelsesvækst	1,0	0,5	1,0	1,0	1,0	1,5
Ledighed, (pct. af arbejdsstyrken)	.	5,9	5,9	5,8	5,7	5,6
	----- Pct. af BNP -----					

Output gap	-0,1	-0,4	-0,5	-0,5	-0,3	0,1
Konjunkturrenset budgetsaldo	-5,9	-4,5	-3,9	-3,5	-3,0	-2,7

Kilde: *Konvergensprogram for Ungarn, maj 2004.*

Den ungarske *pengepolitik* er baseret på en målsætning om lav inflation i kombination med fastholdelse af forintens i den øvre halvdel af et valutakursbånd med udsving på maksimalt +/- 15 pct. i forhold til euroen.

Forinten apprecierede i begyndelsen af 2003 til den øvre grænse af valutakursbåndet, og renten blev efterfølgende sænket fra 8½ til 6½ pct. I juni 2003 blev rentesænkningen fulgt op af en devaluering af den centrale paritet på 2,26 pct. for at stoppe yderligere appreciering og bevare konkurrenceevnen på kort sigt. Devalueringen resulterede i massiv kapitaludstrømning og renten måtte efterfølgende hæves til 12½ pct.

Efter en gradvis reduktion fra knap 11 pct. i juni 2001 til 3½ pct. i juni 2003, accelererede *inflationen* frem mod maj 2004 til 7½ pct., afledt af devalueringen i juni 2003 og ekspansiv finanspolitik.

Kommissionen anfører i sin vurdering af Ungarns konvergensprogram, at man på baggrund af Ungarns budgetunderskud på 5,9 pct. af BNP i 2003 har iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud, og vil fremlægge henstilling med henblik på en rådshenstilling til Ungarn om at bringe det uforholdsmæssige store underskud til ophør.

Kommissionen vurderer, at det forudsatte makroøkonomiske forløb der ligger til grund for budgetskønnene i det ungarske program er plausibelt for 2004 og 2005, men at det synes på den optimistisk side for de følgende år. Især den forudsatte stigning i det underliggende vækstpotentiale synes kraftig.

Kommissionen vurderer på den baggrund, at Ungarns planlagte budgetforbedringer synes realistiske på kort sigt, men at det giver anledning til bekymring, at budgetunderskuddet under forholdsvis optimistiske vækstantagelser på mellemlangt sigt blot ventes reduceret til en anelse over konvergenskravet i 2008.

Kommissionen konstaterer, at den offentlige gæld i pct. af BNP ventes reduceret i programperioden, og vurderer gældsforløbet som plausibelt givet at konsolideringsplanen overholdes, samt at forinten ikke svækkes afgørende i programperioden.

Kommissionen vurderer, at Ungarn risikerer alvorlige ubalancer i de offentlige finanser som følge af den aldrende befolkning. For at sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser, er det afgørende, at der opbygges og fastholdes et *budgetoverskud*. Det vurderes i det lys nødvendigt at gennemføre yderligere reformer på ikke mindst sundhedsområdet.

Konvergensprogram for Slovenien

Slovenien anfører i sit konvergensprogram af 14. maj 2004, at *underskuddet på det offentlige budget* – der er nedbragt gradvist fra 3 pct. af BNP i 2000 – udgjorde 1,8 pct. af BNP i 2003 og skønner, at underskuddet efter en mindre stigning til 1,9 pct. af BNP i 2004 igen vil falde til 1,8 pct. af BNP i 2005, jf. tabel 1.a. Underskuddet planlægges herefter nedbragt til 1,5 pct. af BNP i 2006 og 0,9 pct. af BNP i 2007. Slovenien anfører, at finanspolitikken på mellemlang sigt har som mål at opnå strukturel budgetbalance og at bidrage til at nå målsætningerne om nominel og real konvergens.

Den samlede forbedring af den offentlige budgetsaldo fra 2003 til 2007 på knap 1 pct. af BNP er sammensat af en samlet reduktion i udgifterne med godt 2 pct. af BNP, der mere end opvejer et fald i indtægterne på lidt over 1 pct. af BNP. Såvel udgifter som indtægter stiger med ca. 1 pct. af BNP fra 2003 til 2004 og ventes herefter at falde fra år til år i resten af programperioden.

De *offentlige udgifter* ventes nedbragt fra 47,0 pct. af BNP i 2004 til 43,6 pct. af BNP i 2007 som følge af lavere offentligt forbrug, herunder lavere indeksering af offentlige lønninger og overførsler samt lavere subsidier og lidt lavere rentebetalinger på den offentlige gæld. De *offentlige indtægter* ventes at falde fra 41,3 pct. af BNP i 2004 til 39,6 pct. af BNP i 2007 som

følge af nedsættelser af beskatningen af arbejdsindkomst, især rettet mod de laveste indkomster, i 2005.

Den *offentlige gæld* ligger på et relativt lavt niveau og udgjorde godt 28,5 pct. af BNP i 2003, men ventes at stige med 1 pct. af BNP frem til 2005 for herefter at falde tilbage på et niveau på knap 28,5 pct. af BNP i 2007.

Konvergensprogrammets budgetplaner er baseret på bl.a. den forudsætning, at *real-væksten i BNP* vil stige fra 2,3 pct. i 2003 til 3,6 pct. i 2004 for herefter at stige gradvist med 0,1 procentenhed om året til knap 4 pct. i 2007, jf. tabel 1.b. Output gap (produktionens procentvise afvigelse fra sit potentielle niveau) skønnes fortsat at ville udgøre -1 pct. i 2004 for herefter i takt med vækstfremgangen at blive indsnævret til -0,4 pct. i 2007.

Den *konjunkturrensede budgetsaldo* ventes således blive forbedret lidt mindre end den faktiske saldo, nemlig fra -1,3 pct. af BNP i 2004 til -0,7 pct. af BNP i 2007.

Tabel 5.a. Makroøkonomiske nøgletal for Slovenien

Offentlige finanser, pct. af BNP	2003	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter	44,0	45,0	44,0	43,6	42,7
Offentlige udgifter (inkl. renter)	45,8	47,0	45,7	45,1	43,6
Primær budgetsaldo	-0,3	-0,3	-0,4	-0,2	0,4
Budgetsaldo	-1,8	-1,9	-1,8	-1,5	-0,9
Offentlig gæld	28,6	29,1	29,5	29,4	28,4

Kilde: Sloveniens konvergensprogram

Tabel 5.b. Makroøkonomiske nøgletal for Slovenien

Øvrige nøgletal	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	2,3	3,6	3,7	3,8	3,9
Beskæftigelsesvækst, pct.	-0,2	0,4	0,6	0,6	0,7
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	6,5	6,4	6,2	-	-
Inflation, pct. (HICP)	5,6	3,3	3,0	2,7	2,6
Output gap	-1,0	-1,0	-0,8	-0,6	-0,4
Konjunkturrenset budgetsaldo (konvergensprogram)	-1,3	-1,4	-1,3	-1,2	-0,7
Konjunkturrenset budgetsaldo (Kommissionens vurdering på basis af konvergensprogrammet)	-1,3	-1,4	-1,3	-1,2	-0,7

Kilde: Sloveniens konvergensprogram

Slovenien venter en samlet stigning i de aldersrelaterede udgifter til pension og sundhed fra 19,2 pct. af BNP i 2005 til 25,7 pct. af BNP i 2050, d.v.s. i alt 6,5 pct. af BNP (hvilket er på niveau med en række af de EU15-lande, der venter et relativt stort udgiftspres). Beregningerne bygger bl.a. på antagelser om en stigning i de 15-64 åriges erhvervsdeltagelse fra 67,4

pct. i 2005 til 80,0 pct. i 2050 og et fald i ledigheden fra 6,3 pct. i 2005 til 2,0 pct. i 2020-2050. Slovenien har i lyset af de langsigtede udfordringer indfaset en pensionsreform siden 2000, der ventes at øge tilbagetrækningsalderen med 2,5 år for mænd og 4,5 år for kvinder. Slovenien vurderer, at der vil opstå budgetmæssige ubalancer i 2030'erne og at der således forinden vil være behov for yderligere reformer.

Kommissionen vurderer, at det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetskønnene i det slovenske program, er en smule optimistisk m.h.t 2004 og til dels 2005, hvor Kommissionen venter lidt lavere vækst på hhv. 3,2 og 3,6 pct. og lidt højere inflation på hhv. 3,6 og 3,2 pct.

Kommissionen påpeger, at den relativt høje slovenske inflation – der udgjorde knap 9 pct. i 2000, men dog herefter har haft en faldende trend – længe har udgjort et hovedproblem for den slovenske økonomi, og at bl.a. en moderat lønudvikling og reformer rettet mod øget konkurrence vil kunne bidrage til en mere holdbar disinflationsproces.

Kommissionen vurderer samlet, at den planlagte budgettilpasning er realistisk, men at budgetmålene er relativt uambitiøse. Kommissionen noterer således, at budgetunderskuddet ikke planlægges nedbragt i 2004-2005, selv om væksten i disse år ventes at stige med op til 1,5 procentenhed, og at den planlagte reduktion af underskuddet derfor udskydes til slutningen af programperioden, 2006-2007.

Kommissionen konstaterer, at Slovenien ikke ventes at opfylde den mellemfristede målsætning om et budget tæt på balance eller i overskud i programperioden frem til 2007 og vurderer, at den planlagte budgettilpasning muligvis ikke vil være tilstrækkelig til at sikre overholdelse af 3-procentsgrænsen for det faktiske underskud, især i starten af perioden med underskud på kun lige under 2 pct. af BNP, hvis f.eks. væksten viser sig at blive lavere end skønnet.

I forhold til de offentlige financers langsigtede holdbarhed vurderer Kommissionen, at Slovenien risikerer budgetmæssige ubalancer i fremtiden som følge af det stigende antal ældre, om end den offentlige bruttogæld på 28,6 pct. af BNP i udgangspunktet er relativt lav. Kommissionen påpeger, at konvergensprogrammets antagelser om stigninger i erhvervsdeltagelsen og fald i ledigheden er optimistiske. Det vurderes, at det er vigtigt at sikre passende primære budgetoverskud og at fortsætte med gennemførelsen af den igangværende pensionsreform og at få gennemført en sundhedsreform.

Konvergensprogram for Estland

Estland har klaret sig godt gennem den seneste internationale lavkonjunktur. Budgetsaldoen i 2003 viste et overskud på 2,6 pct. af BNP. og bud-

getsaldoen forventes at forblive positiv i 2004, hvorefter den estiske regering sigter på balanceret budget i årene 2005 – 2007, jf. tabel 6.a.

De offentlige indtægter ventes at stige fra et niveau på 41,9 pct. af BNP i 2003 til 44,0 pct. af BNP i 2004, hvorefter de aftager gradvis til 40,3 pct. af BNP i 2007. De offentlige udgifter udgjorde i 2003 39,3 pct. af BNP og vil stige til 43,3 pct. af BNP i 2004, hvorefter der sker et gradvis fald i udgifterne i årene frem til 2007, hvor udgifterne udgør 40,3 pct. af BNP.

Statsgælden i Estland beløb sig i 2003 til 5,8 pct. af BNP, hvormed Estland er blandt de lande, der har den laveste gæld i EU25. Estland forventer at reducere gælden yderligere i de følgende år til et niveau på 3,4 pct. i 2007.

Tabel 6.a. Makroøkonomiske nøgletal for Estland

Offentlige finanser, pct. af BNP	2003	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter	41,9	44,0	42,7	41,9	40,3
Offentlige udgifter (inkl. renter)	39,3	43,3	42,7	41,9	40,3
Primær budgetsaldo	2,9	1,0	0,3	0,3	0,3
Renteudgifter	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Budgetsaldo	2,6	0,7	0,0	0,0	0,0
Offentlig gæld	5,8	5,4	5,1	4,7	3,4

Kilde: Estlands konvergensprogram

BNP-væksten i 2003 var på 4,7 pct. og skønnes at stige i de følgende år til 5,9 pct. i 2007, jf. tabel 6.b.

Beskæftigelsen steg i 2003 med 1,5 pct. og ventes ligeledes at stige fremover, dog med aftagende vækst. Den høje ledighed på 10,0 pct. i 2003 skønnes at falde svagt til 9,4 pct. i 2007. Strukturelle tiltag til nedbringelse af ledigheden omfatter en skattereform og øgede udgifter til forskning.

Estlands økonomiske balanceproblem er et meget stort underskud på betalingsbalancen, der i 2003 nåede 13,7 pct. af BNP. Underskuddet planlægges reduceret gradvis i perioden frem til 2008, hvor det vil udgøre knap 9 pct. af BNP.

Tabel 6.b. Makroøkonomiske nøgletal for Estland

Øvrige nøgletal	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	4,7	5,3	5,8	5,6	5,9
Beskæftigelsesvækst, pct.	1,5	0,9	0,7	0,3	0,2
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	10,0	10,0	9,4	9,5	9,4
Inflation pct. (CPI)	1,3	3,1	3,0	2,8	2,8
Output gap	1,5	0,5	0,0	-0,6	-0,4
Konjunkturrenset budgetsaldo ¹⁾	-	-	-	-	-

1) Estland undlader at beregne konjunkturrenset budgetsaldo, jf. Estlands konvergensprogram.

Kilde: Estlands konvergensprogram

Kommissionens vurdering er, at konvergensprogrammets prognoser er realistiske. De makroøkonomiske antagelser er plausible og den førte politik er i overensstemmelse med den estiske regerings mål om konsoliderede statsfinanser.

Siden offentliggørelsen af konvergensprogrammet er BNP-tallene for perioden 1993-2003 blevet justeret i positiv retning, hvormed nogle af figurerne og tabellerne i konvergensprogrammet er forældede. Konvergensprogrammets overordnede billede og vurdering af den makroøkonomiske udvikling er imidlertid upåvirket heraf.

Kommissionen vurderer videre, at Estland med en lav statsgæld, væsentlige finansielle reserver og målsætningen om et balanceret budget, i kombination med indførelsen af reformer af pensions- og sundhedssystemet, er godt rustet til at klare de stigende omkostninger forbundet med en stigende forsørgerbyrde.

Kommissionen anfører imidlertid, at en mere grundig redegørelse af konsekvensen af forskellige scenarier, der kan forårsage en nedgang i den økonomiske aktivitet, ville have været relevant at inkludere i konvergensprogrammet.

Det vurderes af Kommissionen, at underskuddet på de løbende poster er den største ubalance i den estiske økonomi. Underskuddet bevirker, at den estiske økonomi, uanset årsagerne til underskuddet, er mere sårbar overfor eksogene chok. Eliminering af underskuddet kræver bl.a. fortsat streng budgetdisciplin fra den estiske regerings side.

Kommissionen påpeger endvidere, at der er risiko for en pro-cyklisk udvikling i de offentlige finanser, idet reduktionen af overskuddet på budgetsaldoen fra 2003 til 2005 falder sammen med en periode, hvor der forventes stigende økonomisk aktivitet.

Konvergensprogram for Letland

Det overordnede finanspolitiske mål for det lettiske konvergensprogram for 2004-2007 er at sikre makroøkonomisk stabilitet gennem ansvarlig og sund finanspolitik med henblik på overholdelse af Maastricht-kriterierne.

Underskuddet på de offentlige finanser udgjorde 1,8 pct. af BNP i 2003 (noget lavere end de forventede 2,9 pct. i det lettiske 'Pre-Accession Programme' fra 2003 som følge af bl.a. højere end forventede skatteindtægter), men forventes at stige til 2,2 pct. af BNP i 2005, inden det falder til ca. 2 pct. af BNP i slutningen af programperioden. Udgiftsforpligtelser i

forbindelse med national medfinansiering af strukturfonde og den fælles landbrugspolitik, bidrag til EU's budget, national gennemførelse af EU-lovgivning og integration i NATO angives som årsag til, at man ikke finder det muligt med markante reduktioner af det offentlige budgetunderskud på kort sigt. Disse udgifter anslås i sig selv og under forudsætning af uændret politik at ville medføre en stigning i budgetunderskuddet på 0,7 pct. i 2004.

Letlands offentlige gæld er med 15,3 pct. af BNP i 2003 forholdsvis lav. Der forudses en svag stigning i løbet af programperioden til 17,7 pct. af BNP i 2007, primært som følge af det forventede budgetunderskud.

De høje vækstrater for BNP, der udgjorde gennemsnitligt 6 pct. i perioden 1996-2003 med hele 7,5 pct. i periodens sidste år, ventes at fortsætte i perioden 2004-2007 med et niveau på knap 7 pct. (mellem et halvt og et helt procentpoint højere end de forudsete årlige vækstrater i det lettiske 'Pre-Accession Economic Programme' fra 2003).

Den lettiske beskæftigelsesrate ligger som helhed under EU-gennemsnittet, men dog over EU-gennemsnittet for den kvindelige befolkningsandels vedkommende med en beskæftigelsesrate på 57 pct. I konvergensprogrammet ventes en beskæftigelsesvækst i programperioden på knap 1 pct., hvilket betyder en kun marginalt faldende ledighed, der med omkring 10 pct. af arbejdsstyrken i hele programperioden forbliver forholdsvis høj.

Der ventes en ikke ubetydelig stigning i inflationen fra 2,9 pct. i 2003 til 4,5 pct. i 2004, hvilket tilskrives dels eksterne faktorer, herunder specielt stigende oliepriser, dels en række engangsfaktorer, bl.a. spekulation og forventningsdannelse i forbindelse med Letlands optagelse i EU. Herefter ventes inflationen at vende tilbage til et lavere niveau på højst 3 pct. i slutningen af programperioden.

Med hensyn til den langfristede holdbarhed af de offentlige finanser erkendes det i programmet, at Letland vil blive ramt forholdsvist markant af befolkningens aldring – arbejdsstyrken ventes i perioden op til 2050 at falde med over 30 pct., mens befolkningen uden for arbejdsstyrken vil stige med over 30 pct. – og at man endnu ikke har forholdt sig til indvirkningen heraf på de offentlige finanser i den langsigtede planlægning, om end der igangsat et undersøgelsesarbejde. Selvom der kun forudses en relativ moderat indvirkning på de offentlige finanser pga. indfasning af en pensionsreform, ligesom den lave offentlige gæld giver større fleksibilitet, anerkendes behovet for finanspolitisk tilpasning på langt sigt.

Tabel 7.a. Makroøkonomiske nøgletal for Letland

Offentlige finanser, pct. af BNP	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter	36,1	36,3	35,6	35,9	35,2	35,3

Offentlige udgifter (inkl. renter)	38,8	38,1	37,6	38,1	37,2	37,3
Primær budgetsaldo	-1,8	-0,9	-1,2	-1,3	-1,2	-1,2
Budgetsaldo	-2,7	-1,8	-2,1	-2,2	-2,0	-2,0
Offentlig gæld	-	15,3	16,2	16,8	17,3	17,7

Kilde: Letlands konvergensprogram

Tabel 7.b. Makroøkonomiske nøgletal for Letland

Øvrige nøgletal	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	7,5	6,7	6,7	6,5	6,5
Beskæftigelsesvækst, pct.	1,8	1,0	1,0	0,5	0,5
Inflation, pct. (CPI)	2,9	4,5	3,7	3,0	3,0
Output gap	-0,2	-0,2	0,0	0,1	0,2
Konjunkturrenset budgetsaldo	-1,7	-2,0	-2,2	-2,0	-2,0

Kilde: Letlands konvergensprogram

Kommissionen konstaterer, at forventningerne i det lettiske konvergensprogram om en BNP-vækst på 6,7 pct. i 2004 og 2005 ligger lidt over Kommissionens egne forventninger i forårsprognosen, der kun forventer en BNP-vækst på 6,2 pct. Kommissionen finder dog generelt, at forventningerne til den makroøkonomiske udvikling er plausible, om end en anelse optimistiske.

Kommissionen noterer sig, at der på trods af højere forventninger til vækst i konvergensprogrammet i forhold til 'Pre-Accession Programme' fra året før ikke planlægges markante reduktioner i underskuddet på budgetsaldoen på mellemlangt sigt, der forventes at holde sig stabilt omkring 2 pct. af BNP. Kommissionen finder opfyldelsen af dette mål realistisk og overordnet i overensstemmelse med Kommissionens egen forårsprognose, men dog ikke uden risici på grund af udgiftspres som følge af bl.a. øget behov for investeringer, overgangsudgifter til reform af den offentlige sektor og kravet om medfinansiering af tiltag støttet af EU's strukturfonde. Målsætningen for budgetsaldoen vurderes således ikke at give en tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til 3 pct. grænsen, hvilket Kommissionen finder for uambitiøst.

Kommissionen finder forventningerne til udviklingen i den offentlige gæld realistiske, hvilket øger holdbarheden af de offentlige finanser på langt sigt i forhold til befolkningens aldring. Igen påpeger Kommissionen dog behovet for finanspolitisk konsolidering med henblik på at begrænse stigninger i den offentlige gæld.

Kommissionen påpeger, at inflationen nåede helt op på 6,2 pct. i maj 2004, hvorfor såvel de forudsete 4,5 pct. i det lettiske konvergensprogram som de af Kommissionen forudsete 4,0 pct. næppe er realistiske. Kommissionen er dog enig i forventningen om en stabilisering på omkring 3 pct. i slutningen af programperioden.

Kommissionen vurderer, at det lettiske konvergensprogram kun delvist opfylder kravene i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammer, og at kvaliteten af budgetdata ikke helt er i overensstemmelse med ESA95 standarder.

Konvergensprogram for Litauen

Litauens underskud på den faktiske budgetsaldo udgjorde ifølge konvergensprogram af 11. maj 2004 1,7 pct. af BNP i 2003. Budgetunderskuddet ventes at stige yderligere i 2004 til 2,7 pct. af BNP for herefter gradvist at blive reduceret til 1½ pct. af BNP i 2007. Konsolideringsplanen, der skal styrke de offentlige finanser, er baseret på en forudsætning om højere vækst end det underliggende potentiale i hele programperioden.

De offentlige udgifter ventes i programperioden at stige fra 34,1 pct. af BNP i 2003 til 35,9 pct. af BNP i 2007, afledt af bl.a. en stigning i transfereringer og det offentlige forbrug.

De offentlige indtægter skønnes øget fra 32,4 pct. af BNP i 2003 til 34,4 pct. af BNP i 2007. Stigningen kan henføres til overførsler fra EU og øget skattetryk. Programmet indeholder ikke nye tiltag på skatteområdet, men provenuet ventes at stige som følge af vækst over det underliggende potentiale.

Den offentlige gæld ventes at stige fra 21,5 pct. af BNP i 2003 til 22,4 pct. af BNP i 2004 som følge af det øgede budgetunderskud. Frem mod 2007 ventes den offentlige gæld gradvist nedbragt til 21 pct. af BNP.

Konvergensprogrammets budgetforudsætninger er baseret på, at *realvæksten i BNP* vil udgøre 7 pct. i 2004, 7,3 pct. i 2005, 6,6 pct. i 2006 og 6,3 pct. i 2007, eller højere end det skønnede underliggende potentiale i hele programperioden. Vækstprofilen medfører en kraftig ændring i outputgab fra -1,4 pct. i 2003 til 3,1 pct. i 2007.

Den konjunkturrensede budgetsaldo skønnes at udvikle sig stort set parallelt med den faktiske saldo frem til 2008.

Litauen opererer med en mellemfristet budgetstrategi, der skal medvirke til at sikre *langsigtet holdbarhed af de offentlige finanser*. Strategien er baseret på løbende konsolidering af de offentlige finanser og stabilisering af den offentlige gældskvote. Den offentlige gældskvote er aktuelt forholdsvis lav, og der skønnes kun en moderat stigning i de fremtidige pensionsudgifter. Litauen er på den baggrund forholdsvis velforberedt til at imødegå de finanspolitiske udfordringer som befolkningsaldringen vil medføre.

Tabel. 8. Makroøkonomiske nøgletal for Litauen

	2003	2004	2005	2006	2007
--	------	------	------	------	------

<i>Offentlige finanser:</i>	Pct. af BNP				

Offentlige indtægter	32,4	34,9	35,3	35,0	34,4
Offentlige udgifter (inkl. renter)....	34,1	37,6	37,8	36,8	35,9
Faktisk budgetsaldo	-1,7	-2,7	-2,5	-1,8	-1,5
Primær budgetsaldo	-0,4	-1,3	-1,2	-0,6	-0,4
Offentlig gæld	21,5	22,4	22,2	21,4	21,0
<i>Øvrige nøgletal:</i>	Pct.				

Real BNP-vækst	9,0	7,0	7,3	6,6	6,3
Inflation (HICP)	-1,2	0,9	2,0	2,1	2,5
Beskæftigelsesvækst	2,0	0,7	1,0	0,2	0,2
Ledighed, (pct. af arbejdsstyrken) .	.	16,4	10,3	.	.
	Pct. af BNP				

Output gap	-1,4	-0,4	1,1	2,1	3,1
Konjunkturrenset budgetsaldo	-1,5	-2,7	-2,6	-2,0	-1,8

Kilde: *Konvergensprogram for Litauen, maj 2004.*

Litauens inflation har siden 1999 været under 2 pct., men ventes i slutningen af programperioden at stige til 2½ pct., afledt af bl.a. harmonisering af de indirekte skatter på brændstof og tobak i forhold til det øvrige EU.

Kommissionen vurderer, at lavere vækst i BNP end forudsat i programperioden ikke kan udelukkes, og at det udgør en væsentlig risiko for den litauiske konsolideringsplan. De planlagte budgetforbedringer skønnes på den baggrund utilstrækkelige til, at opnå en nødvendig sikkerhedsmargin i forhold til konvergenskravet på 3 pct. af BNP.

Kommissionen konstaterer, at det litauiske strukturreformprogram for arbejdsmarkedet, pensions- og sundhedsområdet er ambitiøst, og at det på længere sigt kan medvirke til at forbedre det offentlige finanser.

Kommissionen vurderer, at den i programmet skitserede udvikling i den offentlige gæld for perioden 2003 til 2005, er på linje med Kommissionens skøn.

Kommissionen vurderer, at Litauen er forholdsvis velforberedt på de finanspolitiske udfordringer som befolkningsaldringen vil medføre. For at sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser er det afgørende, at der opbygges og fastholdes et *budgetoverskud*.

Konvergensprogram for Cypern

Det centrale mål og højeste prioritet for det cypriotiske konvergensprogram for 2003-2007 af 24. maj 2004 er finanspolitisk konsolidering med henblik på at bringe udviklingen i de offentlige finanser tilbage på et stabilt og holdbart spor.

En negativ udvikling i den offentlige budgetsaldo fra 2001 og 2002 fortsatte i 2003, hvor underskuddet steg til 6,3 pct. af BNP mod 4,6 pct. i 2002, hvilket dermed også overskred referenceværdien på 3 pct. med betydelig margin. I Cyperns 'Pre-Accession Programme' fra 2003 forudsås "kun" et budgetunderskud på 5,4 pct. af BNP i 2003. Som forklaring på udviklingen angives bl.a. negativ indvirkning på de offentlige finanser af den gennemførte skattereform i 2002-2003 samt en for ekspansiv finanspolitik med manglende gennemførelse af de tiltag, der ellers fremgik planlagt af 'Pre-Accession Programme' og det finanspolitiske konsolideringsprogram fra 2003, og en stigning i de offentlige udgifter på hele 18 pct. i forhold til året før. Den ambitiøse mellemfristede målsætning for konvergensprogrammet er en nedbringelse af underskuddet på de offentlige finanser til under 3 pct. af BNP i 2005 og under 1 pct. af BNP i 2008. Dette planlægges opnået ved stram styring af de offentlige udgifter, herunder gennem reform af budgetprocessen og indførelse af udgiftslofter og ansættelsesstop m.v. Desuden forventes stigende BNP-vækstrater fra 2 pct. i 2003 til 4,5 pct. i 2007 bl.a. som følge af økonomisk opgang hos samhandelspartnere og stigende turisme. Hertil kommer tiltag med henblik på at øge de offentlige indtægter, bl.a. ved forbedret skatteinddragelse og effektivisering af administrationen.

Også den i forvejen høje offentlige gæld fortsatte i 2003 sin negative udvikling til et niveau på 72,6 pct. af BNP mod 67,4 pct. af BNP året før og mod de 63,6 pct. af BNP, der var forudset for 2003 i sidste års 'Pre-Accession Programme'. Gælden forudses i konvergensprogrammet at stige yderligere i de kommende år og runde 75 pct. af BNP før et forholdsvis skarpt fald i slutningen af programperioden til under 70 pct. af BNP i 2007 i takt med bedre budgetsaldo. I Cyperns 'Pre-Accession Programme' for 2003 ventedes gælden at falde til betydeligt under 60 pct. af BNP allerede i 2006.

Konvergensprogrammet fremhæver det velfungerende og fleksible cypriotiske arbejdsmarked med lav arbejdsløshed (4,1 pct. af arbejdsstyrken i 2003, om end steget fra 3,3 pct. i 2002) og en beskæftigelsesrate, der med 69,2 pct. i 2003 kommer tæt på Lissabon-målsætningen. Ledigheden ventes at falde yderligere til omkring 3 pct. af arbejdsstyrken i slutningen af programperioden.

Det cypriotiske konvergensprogram erkender, at reform af det sociale sikringssystem og det offentlige pensionssystem er afgørende i forhold til at imødegå befolkningens aldring og sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser. Befolkningsandelen over 65 år forudses at stige fra godt 10 pct. i 2002 til knap 30 pct. i 2052. I et scenarium baseret på en uforandret politik forudses en stigning i de offentlige udgifter fra omkring 45 pct. af BNP i programperioden til over 53 pct. af BNP i 2050, herunder en stigning i pensionsudgifterne fra knap 5 pct. af BNP i programpe-

rioden til over 14 pct. af BNP i 2050. Ifølge programmet er forskellige reformoptioner for tiden under overvejelse i regeringen.

Tabel 9.a. Makroøkonomiske nøgletal for Cypern

Offentlige finanser, pct. af BNP	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter		40,3	41,0	41,9	42,2	42,4
Offentlige udgifter (inkl. renter)		46,6	46,2	44,8	44,4	44,0
Primær budgetsaldo		-1,2	-0,1	2,2	2,9	3,4
Budgetsaldo	-4,6	-6,3	-5,2	-2,9	-2,2	-1,6
Offentlig gæld	67,4	72,6	75,2	74,8	71,5	68,4

Kilde: Cyperns konvergensprogram

Tabel 9.b. Makroøkonomiske nøgletal for Cypern

Øvrige nøgletal	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	2,0	2,0	3,5	4,3	4,4	4,5
Beskæftigelsesvækst, pct.		0,9	1,0	1,0	2,0	3,0
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	3,3	4,1	3,9	3,2	3,1	3,0
Inflation, pct. (CPI)	2,8	4,1	2,0	2,0	2,0	2,0
Output gap		-2,5	-1,0	-0,2	-0,1	0,0
Konjunkturrenset budgetsaldo	-3,6	-4,0	-4,7	-2,8	-2,4	-1,9

Kilde: Cyperns konvergensprogram

Kommissionen bemærker, at der kan blive behov for fundamentale justeringer i de økonomiske prognoser for Cypern, hvis det delte land på et tidspunkt genforenes. Bortset herfra finder Kommissionen BNP-vækstscenariet i det cypriotiske konvergensprogram realistisk og tæt på Kommissionens egen prognose fra foråret 2004.

Kommissionen konstaterer, at såvel budgetsaldoen med et underskud på 6,3 pct. af BNP som den offentlige gæld på 72,6 pct. af BNP i 2003 overskred referenceværdierne, hvorfor Kommissionen har iværksat proceduren for uforholdsmæssigt store underskud for Cypern. Kommissionen noterer sig dog også, at Cypern ifølge konvergensprogrammet planlægger tiltag med henblik på en forholdsvis hurtig nedbringelse af underskuddet på budgetsaldoen til under 3 pct. af BNP i 2005. Kommissionen finder denne målsætning ambitiøs og en stor udfordring, men ikke uopnåelig i lyset af den forventede BNP-vækst og den hidtil demonstrerede politiske vilje. Opnåelsen af målsætningen for budgetsaldoen i finansåret 2005 om et underskud der er mindre end referenceværdien på 3 pct. af BNP vurderes dog som usikker og under alle omstændigheder ikke med tilstrækkelig sikkerhedsmargin. En sådan opnås først mod slutningen af programperioden.

Kommissionen finder den forventede inflationsudvikling plausibel, og forklarer stigningen fra 2,8 pct. i 2002 til 4,1 pct. i 2003 med engangsfaktorer, herunder bl.a. forhøjede momssatser.

Kommissionen er enig i, at reform af det sociale sikringssystem og det offentlige pensionssystem er afgørende – ikke mindst i lyset af den høje offentlige gæld – i forhold til at imødegå befolkningens aldring og sikre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser.

Kommissionen vurderer, at det cypriotiske konvergensprogram stort set opfylder kravene i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammer.

Konvergensprogram for Malta

De tre overordnede mål for Maltas konvergensprogram for 2004-2007 af 21. maj 2004 er 1) en bæredygtig økonomisk vækst med høj beskæftigelse, og som det væsentligste middel hertil anses strukturreformer med henblik på at sikre den maltesiske økonomis konkurrencedygtighed; 2) genoprettelse af balance på de offentlige finanser gennem begrænsning af de offentlige udgifter samt en faldende offentlig gældsrate; 3) sikring af den faste valutakurs samt prisstabilitet, herunder med henblik på deltagelse i den fælles valuta så hurtigt som muligt.

Malta oplevede i 2003 et fald i BNP på 1,7 pct., skønt der i Maltas 'Pre-Accession Programme' fra 2003 forudsås en vækst på 1,3 pct. Først mod slutningen af programperioden ventes den årlige BNP-vækst at stabilisere sig over 2 pct. på basis af øget eksport og turisme samt planlagte offentlige investeringer, bl.a. finansieret af EU's strukturfonde, i infrastruktur og et nyt hospital. De lave eller negative vækstrater tilskrives først og fremmest den maltesiske økonomis sårbarhed overfor den internationale økonomiske afmatning med negative konsekvenser for eksport og turisme.

Den negative vækst er en del af forklaringen på det høje underskud på de offentlige finanser i 2003 på 9,7 pct. af BNP, som var en væsentlig stigning i forhold til underskuddet på 5,7 pct. af BNP i 2002. Underskuddet skyldes også gennemførslen af et omstrukturingsprogram for skibsværfterne og herunder det offentliges overtagelse af gæld og rentebetalinger. Underskuddet erkendes dog uholdbart uanset disse særlige omstændigheder, og der planlægges en forholdsvis hurtig genoprettelse af holdbare offentlige finanser inden for programperioden i takt med de forbedrede BNP-vækstrater og gennem et finanspolitisk konsolideringsprogram, der indebærer øget og forbedret skatteinddragelse og en begrænsning af væksten i de offentlige udgifter til 1,1 pct. af BNP i 2004 og faldende udgifter. De offentlige udgifter planlægges således at falde fra 52,4 pct. af BNP i 2003 til 44,4 pct. i 2007, bl.a. som følge af et planlagt privatiseringsprogram. Underskuddet på budgetsaldoen ventes på den baggrund nedbragt til under 3 pct. af BNP i 2006.

Den i forvejen høje offentlige gæld steg markant fra 61,7 pct. i 2002 til 72 pct. af BNP i 2003, angiveligt som følge af overtagelsen af skibsværfter-

nes gæld. Den høje offentlige gæld ventes som følge af ubalancen på de offentlige finanser ikke nævneværdigt nedbragt i programperioden, men at holde sig på godt 70 pct. af BNP.

Der forudses en svag stigning i ledigheden til 6 pct. af arbejdsstyrken i 2004, bl.a. som følge af den igangværende omstrukturingsproces i den private sektor og den øgede tilgang af kvinder til arbejdsmarkedet. Ledigheden ventes herefter at falde gradvist til godt 5 pct. i 2007 i takt med den økonomiske bedring.

Der forudses en stigning i inflationen på 3,4 pct. i 2004 som følge af højere momssatser. Herefter ventes inflationen at stabilisere sig på et niveau omkring 2 pct.

Med hensyn til den langsigtede holdbarhed forudses befolkningens aldring – befolkningsandelen over 59 år forudses at stige fra 17 pct. i 2000 til 36 pct. i 2050 – at ville sætte de offentlige udgifter til pensionssystemet og sundhed og ældrepleje under pres med størst budgetmæssig effekt omkring 2020. Den maltesiske regering lægger derfor ifølge konvergensprogrammet vægt på reform heraf, og forberedende arbejde er igangsat.

Tabel 10.a. Makroøkonomiske nøgletal for Malta

Offentlige finanser, pct. af BNP	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Offentlige indtægter		42,8	45,3	45,2	43,9	43,0
Offentlige udgifter (inkl. renter)		52,4	50,5	48,9	46,3	44,4
Primær budgetsaldo		-6,0	-1,4	0,1	1,4	2,2
Budgetsaldo	-5,7	-9,7	-5,2	-3,7	-2,3	-1,4
Offentlig gæld	61,7	72,0	72,1	72,4	70,5	70,4

Kilde: Maltas konvergensprogram

Tabel 10.b. Makroøkonomiske nøgletal for Malta

Øvrige nøgletal	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Real BNP-vækst, pct.	2,3	-1,7	1,1	1,7	2,1	2,1
Beskæftigelsesvækst, pct.	-0,1	-0,8	0,8	0,7	0,7	0,7
Ledighed, pct. af arbejdsstyrken	5,2	5,7	6,0	5,8	5,6	5,4
Inflation, pct. (CPI)	2,2	1,3	3,4	2,1	2,1	2,0
Output gap		-1,8	-2,5	-2,6	-2,3	-2,1
Konjunkturrenset budgetsaldo		-8,6	-3,6	-2,1	-0,9	-0,2

Kilde: Maltas konvergensprogram

Kommissionen bemærker, at det maltesiske konvergensprograms forventning til BNP-væksten i programperioden er mindre optimistisk end Kommissionens forventninger i forårsprognosen 2004.

Kommissionen anerkender, at engangsfaktorer relateret til det gennemførte omstrukturingsprogram for skibsværfterne udgør omkring en tredje-

del af underskuddet på budgetsaldoen i 2003, og at underskuddet korrigeret herfor kan opgøres til omkring 6,5 pct. af BNP. Dette er dog i sig selv en betydelig overskridelse af referenceværdien på 3 pct. af BNP samt væsentligt højere end de 4,6 pct. af BNP, som forudsås i Maltas 'Pre-Accession Programme' fra 2003. Også den offentlige gæld på 72 pct. af BNP i 2003 overskrider referenceværdien betydeligt. Derfor har Kommissionen iværksat proceduren for uforholdsmæssigt store underskud for Malta.

Kommissionen påpeger, at den mellemfristede målsætning om nedbringelse af budgetunderskuddet til 1,4 pct. af BNP i 2007 ikke er i overensstemmelse med en budgetstilling i balance eller overskud. Kommissionen finder målsætningen ambitiøs og bemærker, at Maltas 'Pre-Accession Programme' fra 2003 under samme forudsatte makroøkonomiske betingelser forventede et offentligt budgetunderskud på 3,4 pct. af BNP i 2006, mens forventningen i konvergensprogrammet er 2,3 pct. af BNP.

Kommissionen anerkender endvidere, at også den markante stigning i den offentlige gæld fra 2002 til 2003 for en stor dels vedkommende må tilskrives engangsfaktorer. Kommissionen er dog i sin forårsprognose 2004 mere pessimistisk i forhold til udviklingen i den offentlige gæld, der her forventes at stige til omkring 76 pct. af BNP 2005.

Kommissionen finder det afgørende i forhold til imødegåelsen af befolkningens aldring og sikring af den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser at tilvejebringe passende overskud på mellemlangt sigt i tilgift til reformer med henblik på begrænsning af de aldersrelaterede udgifter, specielt sundhedsudgifter.

Kommissionen vurderer, at det maltesiske konvergensprogram kun delvist opfylder kravene i adfærdskodeksen for stabilitets- og konvergensprogrammer, idet specielt statistikinformationen ikke helt er i overensstemmelse med ESA95 standarder og på grund af metodemæssig inkonsistens mellem de forskellige budgetdata.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Proceduren vedrørende medlemslandenes stabilitets- og konvergensprogrammer har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Finanspolitik er det enkelte medlemslands eget ansvar inden for rammerne af de overordnede økonomisk-politiske retningslinier, traktatens bestemmelser om finanspolitik samt Stabilitets- og Vækstpagten. Medlemslandene skal på grund af den gensidige påvirkning mellem landenes økonomier betragte deres økonomiske politikker som et spørgsmål af fælles interesse og samordne dem i ECOFIN. Eurolandene fremlægger stabili-

tetsprogrammer og de øvrige lande fremlægger konvergensprogrammer som et led i den multilaterale overvågning og koordination af den økonomiske politik, der gennemføres på fællesskabsplan. Regeringen skønner på den baggrund, at sagen er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget notater om konvergensprogrammerne for Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Slovenien, Estland, Letland, Litauen, Cypern og Malta.

Stabilitets- og konvergensprogrammerne for Danmark, Sverige, Finland og Østrig blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (ECOFIN) den 20. januar 2004. Stabilitets- og konvergensprogrammer for Frankrig, Storbritannien, Italien, Holland, Grækenland, Irland og Luxembourg blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (ECOFIN) den 10. februar 2004. Stabilitetsprogrammerne for Tyskland, Spanien, Portugal og Belgien blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (ECOFIN) den 9. marts 2004. Selve konvergensprogrammet for Danmark blev fremsendt til Europaudvalget den 28. november 2003 [alm. del bilag 270].

Dagsordenspunkt 2 b): Stabilitets- og Vækstpagten: Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud vedr. Grækenland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Cypern og Malta

Baggrund

Pr. 1. maj 2004 blev Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Slovenien, Estland, Letland, Litauen, Cypern og Malta optaget i EU. Disse lande er hermed omfattet af Stabilitets- og Vækstpagten og Traktatens bestemmelser om uforholdsmæssigt store underskud. Traktatens artikel 104.9 og 104.11 vedr. pålæg af foranstaltninger og sanktioner finder dog ikke anvendelse på de ti nye medlemslande, der endnu ikke opfylder betingelserne for indførelse af den fælles valuta, jf. Traktatens artikel 122.

De offentlige budgetunderskud for Grækenland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Cypern og Malta er blevet opgjort til at overskride Traktatens referenceværdi for budgetunderskud på 3 pct. af BNP. Kommissionen har derfor i overensstemmelse med Traktaten og Stabilitets- og Vækstpagten (SGP) iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Grækenland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Cypern og Malta i kraft af vedtagelsen den 12. maj 2004 af rapporter, jf. Traktatens artikel 104.3. Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) har med hjemmel i Traktatens artikel 104.4 fremlagt udtalelser af 24. maj og 2. juni 2004, der støtter Kommissionens rapporter.

På den baggrund ventes Rådet (ECOFIN) – der på grundlag af Kommissionens henstillinger, jf. Traktatens artikel 104.6 og 104.7, træffer afgørelse med henholdsvis kvalificeret flertal (vedr. artikel 104.6), henholdsvis to tredjedele af sine medlemmers stemmer som vægtet i henhold til Traktatens artikel 205.2 idet de berørte landes stemmer ikke medregnes i forhold til de enkelte beslutninger vedrørende disse lande (vedr. art. 104.7) – på mødet den 5. juli 2004 at vedtage beslutninger om, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Cypern og Malta, samt henstillinger til disse lande om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør.

Det følger af forordning 1467/97 artikel 3.4, at Rådets henstillinger om at bringe et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør fastsætter en frist for gennemførelse heraf året efter, at det uforholdsmæssige store underskud er konstateret, med mindre der foreligger særlige omstændigheder. For ovennævnte nye medlemslandes på nær Cyperns vedkommende henholder Kommissionens sig til denne bestemmelse som begrundelse for frister for korrektion af uforholdsmæssige store underskud senere end 2005. De særlige omstændigheder, der lægges til grund, udgøres ifølge Kommissionen af de signifikante afvigelser i budgetstillinger ved EU-tiltrædelsen pr. 1. maj 2004 fra referenceværdien på 3 pct. af BNP og af disse landes strukturelle omstillingsproces.

Indhold

Grækenland

Grækenlands offentlige budgetunderskud for 2003 blev opgjort til 3,0 pct. af BNP i forbindelse med offentliggørelsen af Kommissionens seneste økonomiske prognose den 7. april 2004, jf. tabel 1. Den 4. maj 2004 fremlagde de græske myndigheder imidlertid efter kontakter med Eurostat en revideret opgørelse af de offentlige finanser, der viste et underskud på 3,2 pct. af BNP i 2003. Det ventes, at der i forbindelse med opgørelsen af de offentlige finanser i september 2004 vil blive foretaget en yderligere revision af budgettallene, som vil vise endnu større underskud i 2003 og tidligere år.

Den nuværende opgørelse af det offentlige budgetunderskud på 3,2 pct. af BNP i 2003 er over Traktatens referenceværdi på 3 pct. af BNP. Den offentlige gæld skønnes endvidere at udgøre ca. 103 pct. af BNP, hvilket er langt over Traktatens referenceværdi på 60 pct. af BNP. Kommissionen har derfor i overensstemmelse med Traktatens artikel 104 og Stabilitets- og Vækstpagten (SGP) iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Grækenland i kraft af vedtagelsen af en rapport med hjemmel i Traktatens artikel 104.3 den 19. maj 2004.

Kommissionens rapport konkluderer bl.a., at overskridelsen af referenceværdien for budgetunderskuddet i 2003 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Grækenlands kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag, der i SGP er defineret som et årligt fald i real BNP på mindst 2 pct.

Grækenland har tværtimod siden midten af 1990'erne og på trods af den internationale afmatning fra 2001 haft en høj økonomisk vækst, også i 2003, hvor den reale BNP-vækst steg til 4,2 pct. og output gap (procentvis afvigelse i faktisk output fra det potentielle output) steg til 1,5 pct. I 2004 og 2005 ventes en fortsat høj vækst og yderligere stigninger i output gap.

Tabel 1: Revisioner af det græske budgetunderskud

	2003	2004	2005
Budget for 2003	-0,9		
Græsk stabilitetsprogram, december 2002	-0,9	-0,4	0,2
Græsk stabilitetsprogram, december 2003	-1,4	-1,2	-0,5
Græsk indberetning, marts 2004	-1,7	-1,2	
Kommissionens prognose, april 2004	-3,0	-3,2	-2,8
Græsk indberetning, maj 2004	-3,2		

Budgetunderskuddet på 3,2 pct. af BNP i 2003 skal ses i forhold til et budgetteret underskud på 0,9 pct. af BNP i det græske stabilitetsprogram af december 2002 og en række efterfølgende revisioner i negativ retning, jf. tabel 1. Givet det positive og stigende output gap vidner den skønnede forringelse af det konjunkturrensede underskud fra 1,7 pct. af BNP i 2002

til 3,9 pct. af BNP i 2003 om en klar procyklisk, ekspansiv finanspolitik. Overskridelsen af 3-procentsgrænsen i 2003 skyldes uventet lave indtægter og uventet høje primære udgifter, herunder i relation til forberedelsen af de Olympiske Lege i 2004.

For så vidt angår 2004 har Grækenland fremlagt et budget og et stabilitetsprogram af december 2003, der planlægger et underskud på 1,2 pct. af BNP i 2004. Kommissionen skønner imidlertid, at underskuddet fortsat vil udgøre over 3 pct. af BNP i 2004. Kommissionens højere skøn for 2004-underskuddet skyldes dels det højere skøn for udgangspunktet i form af 2003-underskuddet og dels effekterne af den græske skattereform og pakken med øgede sociale overførsler med indfasning i 2003-2004, som der ikke synes at have været taget tilstrækkelig højde for i de græske budgetskøn. Kommissionen finder, at yderligere stigninger i output gap og det konjunkturrensede underskud vidner om en fortsat procyklisk, ekspansiv finanspolitik i 2004.

Kommissionen vurderer endvidere, at den offentlige gældskvote, der udgjorde 105,2 pct. af BNP i 1999 og er opgjort til 103,0 pct. af BNP i 2003, er faldet langsomt sammenlignet med størrelsen af underskud og vækst. Den langsomme nedbringelse af den offentlige gæld hænger sammen med 'stock-flow'-justeringer, hvor gældens niveau er blevet opskrevet som følge af nye statistiske opgørelser vedrørende bl.a. finansielle aktiver i sektoren for social sikring, militære udgifter og kapitaltilførsel til offentlige selskaber. I perioden fra 1994 til 2003 udgør disse justeringers kumulerede effekt på gælden ca. 40 procentenheder i forhold til BNP.

Kommissionen finder generelt, at kvaliteten af den græske statistik vedrørende offentlige finanser er utilfredsstillende og gennem flere år har været genstand for bilaterale kontakter mellem Grækenland og Kommissionen (Eurostat). Grækenlands nationale statistikbureau har forpligtet sig til at fremlægge forbedret statistisk information snarest, herunder i forbindelse med indberetningerne vedrørende offentlige finanser i september 2004.

Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) har med hjemmel i Traktatens artikel 104.4 fremlagt en udtalelse af 2. juni 2004, der støtter Kommissionens rapport.

Kommissionen har med hjemmel i Traktatens artikel 104.5 vedtaget en udtalelse af 24. juni 2004, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland. Kommissionen har endvidere i opfølgning på sin udtalelse vedtaget:

- En henstilling m.h.p. en Rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland, jf. Traktatens artikel 104.6

- En henstilling m.h.p. på en rådshenstilling til Grækenland om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Kommissionens oplæg til rådshenstilling til Grækenland anbefaler, at

- de græske myndigheder bringer situationen med et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud til ophør hurtigst muligt og senest i 2005 (d.v.s. året efter Rådets konstatering af det uforholdsmæssigt store underskud i overensstemmelse med Stabilitets- og Vækstpagten). Rådet fastlægger en frist til den 5. november 2004 (4 måneder efter henstillingen) for den græske regerings iværksættelse af virkningsfulde foranstaltninger;
- med henblik på at sikre, at det uforholdsmæssigt store underskud korrigeres senest i 2005, bør de græske myndigheder iværksætte korrigerende foranstaltninger hovedsageligt af strukturel karakter, svarende til 1 pct. af BNP akkumuleret i 2004 og 2005, helst ligeligt fordelt mellem de to år;
- de græske myndigheder bør endvidere sikre, at den offentlige bruttogæld mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig referenceværdien med tilfredsstillende hastighed, og være særlig opmærksom på faktorer udover nettolåntagningen, som bidrager til ændringer i gældens niveau;
- de græske myndigheder bør forbedre indsamlingen og behandlingen af data vedr. offentlige finanser med henblik på at udbedre de alvorlige mangler, som har vist sig på dette område

Polen

Ifølge Eurostat og Polens konvergensprogram af 30. april 2004 udgjorde det offentlige budgetunderskud i Polen 4,1 pct. af BNP i 2003, eller noget over Traktatens referenceværdi for budgetunderskud på 3 pct. af BNP. Såvel Kommissionen som Polen vurderer, at budgetunderskuddet fortsat vil være højere end 3 pct. af BNP i perioden 2004 til 2006.

Den offentlige gæld udgjorde 45,4 pct. af BNP i 2003, hvilket er under Traktatens referenceværdi for bruttogælden på 60 pct. af BNP. Den offentlige gæld ventes i Kommissionens forårsprognose at stige til 49,1 pct. af BNP i 2004, mens den i konvergensprogrammet af 16. juli 2004 ventes at stige til 49,0 pct. af BNP i 2004.

Kommissionen har som følge af budgetunderskuddet i 2003 i overensstemmelse med Traktatens artikel 104 og Stabilitets- og Vækstpagten (SGP) iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Polen i kraft af vedtagelsen af en rapport med hjemmel i Traktatens artikel 104.3.

Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) har med hjemmel i Traktatens artikel 104.4 fremlagt en udtalelse af 24. maj 2004, der støtter Kommissionens rapport.

Kommissionens rapport konkluderer bl.a., at overskridelsen af referenceværdien for budgetunderskuddet i 2003 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Polens kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag, der i SGP er defineret som et årligt fald i real BNP på mindst 2 pct.

Kommissionen har med hjemmel i Traktatens artikel 104.5 vedtaget en udtalelse af 24. juni 2004, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Polen. Kommissionen har endvidere den 24. juni 2004 i opfølgning på sin udtalelse vedtaget

- en henstilling med henblik på en Rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Polen, jf. Traktatens artikel 104.6
- en henstilling med henblik på en Rådshenstilling til Polen om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Kommissionens oplæg til Rådshenstilling til Polen anbefaler, at

- de polske myndigheder så hurtigt som muligt bringer situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør.
- de polske myndigheder på en holdbar måde bringer underskuddet under 3 pct. af BNP i 2007, i henhold til det mellemfristede forløb specificeret i Rådsudtalelse af 5. juli 2004 vedrørende konvergensprogram af 30. april 2004.
- de polske myndigheder implementerer Hausner Planen, som beskrevet i konvergensprogram.
- de polske myndigheder senest 5. november 2004 handler med henblik på at sikre det forudsatte budgetmål for 2005.

Tjekkiets

Tjekkiets offentlige budgetunderskud for 2003 udgjorde ca. 5,9 pct. af BNP (renset for effekten på udgiftsniveauet af en række effektuerede statsgarantier på ca. 7 pct. af BNP), svarende til et underskud inklusive effektuerede statsgarantier på ca. 12,9 pct. af BNP. Underskuddet på 12,9 pct. af BNP er opgjort som det faktiske underskud i forbindelse med offentliggørelsen af Kommissionens seneste økonomiske prognose den 7. april 2004 og Tjekkiets konvergensprogram af 13. maj 2004. Budgetunderskuddet er (med eller uden statsgarantier) langt over Traktatens referencевærdi for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP. Såvel Kommissionen som Tjekkiets vurderer endvidere, at budgetunderskuddet fortsat vil være væsentligt højere end 3 pct. af BNP i hvert fald i 2004 og 2005.

Den offentlige gæld udgjorde 37,6 pct. af BNP i 2003, hvilket er pænt under referenceværdien for bruttogælden på 60 pct. af BNP, men gælden er steget markant de seneste år.

Kommissionen har som følge af budgetunderskuddet i 2003 i overensstemmelse med Traktatens artikel 104 og Stabilitets- og Vækstpagten

(SGP) iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Tjekkiet i kraft af vedtagelsen af en rapport med hjemmel i Traktatens artikel 104.3 den 12. maj 2004.

Kommissionens rapport konkluderer bl.a., at overskridelsen af referenceværdien for budgetunderskuddet i 2003 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Tjekkiets kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag, der i SGP er defineret som et årligt fald i real BNP på mindst 2 pct.

Den tjekkiske økonomi var i recession i slutningen af 1990'erne men har herefter oplevet vækstrater på omkring 3 pct. i årene fra 2000 til 2004. Vækst-udviklingen har således været pæn i lyset af den internationale afmatning, men moderat i 2003 sammenlignet med en række andre nye medlemslande. Kommissionen finder, at den pæne vækst i perioden 2001-2003 primært blev drevet af høj indenlandsk efterspørgsel, der blev understøttet af ekspansiv finanspolitik.

Kommissionen anfører, at den fortsatte forringelse af den offentlige budgetsaldo fra -3,7 pct. af BNP i 1999 til -12,9 pct. af BNP i 2003 især er et resultat af to forhold.

For det første drejer det sig om operationer i relation til institutioner med ansvar for markedstransformation af den tjekkiske økonomi – især CKA (Czech Consolidation Agency), der varetager opgaver vedrørende omstrukturering, privatisering og konsolidering af banksektoren og det øvrige erhvervsliv – herunder de statsgarantier, som især i 2003 har forøget det offentlige underskud markant.

For det andet drejer det sig om store stigninger i statens udgifter til pensioner og andre sociale ydelser fra midten af 1990'erne, som er fortsat også efter vækstfremgangen fra 1999, og som samlet i perioden 1995-2001 næsten er fordoblet. Budgetforringelsen afspejler udviklingen i den primære balance, idet renteudgifterne på gælden har været nogenlunde konstante som følge af, at faldende renter stort set har udlignet den stigende offentlige gælds effekt på rentebetalingerne.

For så vidt angår 2003 skal det opgjorte budgetunderskud på 12,9 pct. af BNP ses i forhold til det budgetterede underskud på omkring 8 pct. af BNP. Det opgjorte underskud – renset for effekten af statsgarantier – er ca. 2 pct. af BNP bedre end budgetteret, jf. tabel 1. Det skyldes gennemførelsen af statens budget, hvor uventet høje skatteindtægter (især moms og afgifter af et højt privat forbrug) mere end opvejede overskridelser af udgiftsmål for sociale overførsler og investeringer. Kommissionen finder, at der fortsat ikke er tilstrækkelig kontrol med sociale udgifter, og at underskuddet – selv renset for statsgarantier – er relativt højt.

Tabel 2: Revisioner af det tjekkiske budgetunderskud for 2003

	2003
Tjekkiets førtiltrædelsesprogram, august 2002	-6,0
Tjekkiets budget for 2003, december 2002	-7,8
Tjekkiets førtiltrædelsesprogram, august 2003	-7,6
Ændret budget for 2003, september 2003	-8,3
Det tjekkiske Finansministeriums opgørelse, januar 2004	-5,8
Kommissionens prognose, april 2004; Tjekkiets konvergensprogram, maj 2004	-5,9 (-12,9)

Note: Tallet i parentes angiver det faktiske underskud inklusive effektuerede statsgarantier

I forhold til udsigterne for de offentlige finanser konstaterer Kommissionen, at Tjekkiets konvergensprogram af maj 2004 indeholder en konsolideringsplan, som indebærer et underskud på under 4 pct. af BNP i 2006 og et mål om et underskud i 2008, der er mindre end Traktatens referencerværdi på 3 pct. af BNP.

Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) har med hjemmel i Traktatens artikel 104.4 fremlagt en udtalelse af 2. juni 2004, der støtter Kommissionens rapport.

Kommissionen har med hjemmel i Traktatens artikel 104.5 vedtaget en udtalelse af 24. juni 2004, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Tjekkiet. Kommissionen har endvidere i opfølgning på sin udtalelse vedtaget

- en henstilling m.h.p. en Rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Tjekkiet, jf. Traktatens artikel 104.6
- en henstilling m.h.p. på en rådshenstilling til Tjekkiet om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Kommissionens oplæg til rådshenstilling til Tjekkiet indeholder flg. anbefalinger:

- de tjekkiske myndigheder bringer situationen med et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud til ophør hurtigst muligt
- de tjekkiske myndigheder iværksætter foranstaltninger i en mellemfristet ramme med henblik på at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP på en troværdig og holdbar måde i overensstemmelse med den plan for reduktion af underskuddet, som er indeholdt i Tjekkiets konvergensprogram af maj 2004 og Rådets udtalelse herom (jf. tabel 2).
- de tjekkiske myndigheder beslutsomt gennemfører de foranstaltninger, der er planlagt i konvergensprogrammet, herunder særligt besparelser i de statslige lønudgifter og udgifter i individuelle ministerier

- de tjekkiske myndigheder senest den 5. november 2004 (4 måneder efter henstillingen) effektivt gennemfører tiltagene rettet mod at opnå målet for underskuddet i 2005.
- Rådet opfordrer desuden de tjekkiske myndigheder til
 - At anvende indtægter, der eventuelt viser sig højere end budgetteret, til reduktion af budgetunderskuddet
 - At indføre finanspolitisk planlægning baseret på mellemfristede udgiftsmål og at udarbejde effektive regler for at reducere risikoen for stigende gældsætning hos lokale myndigheder
 - At gennemføre reformer af pensions- og sundhedssystemer for at forbedre den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser
 - At minimere de negative budgeteffekter af operationerne i CKA (Czech Consolidation Agency).

Tabel 3: Konsolideringsplan for offentligt budgetunderskud og gæld i Tjekkiets konvergensprogram

Pct. af BNP	2003 ¹	2004	2005	2006	2007
Budgetsaldo	-12,9 (-5,9)	-5,3	-4,7	-3,8	-3,3
Offentlig gæld	37,6	38,4	39,7	41,0	41,7

1) Tallet i parentes er rensat for effekterne af statsgarantier.

Slovakiet

Slovaakiets offentlige budgetunderskud for 2003 blev opgjort til 3,6 procent af BNP i forbindelse med offentliggørelsen af Kommissionens prognose den 7. april 2004, hvilket er over traktatens referenceværdi for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP. Kommissionen har derfor i overensstemmelse med Traktaten og Stabilitets- og vækstpagten (SGP) iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud overfor Slovakiet i kraft af vedtagelsen af en rapport med hjemmel i Traktatens artikel 104.3 den 12. maj 2004.

Den offentlige gæld udgjorde 42,8 pct. af BNP i 2003, hvilket er et stykke under Traktatens referenceværdi på 60 pct. af BNP.

Kommissionens rapport konkluderede blandt andet, at overskridelsen af referenceværdien for budgetunderskuddet i 2003 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Slovaakiets kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag, der i Stabilitets- og vækstpagten er defineret som et årligt fald i real BNP på mindst 2 procent. Underskuddet i 2003 var 1,4 procentpoint under det budgetterede underskud, hvilket skyldes lavere end forventede udgifter, og som mere end opvejede et lavere indtægtsniveau.

Slovaakiets budgetunderskud vil ifølge Konvergensprogrammets prognose udgøre 4,1 procent af BNP i 2004 og 3,9 pct. i både 2005 og 2006. Den

slovakiske regering påregner således først at nedbringe budgetunderskuddet til 3 pct. af BNP i 2007. Årsagen til det høje budgetunderskud i årene 2004-2006 er implementeringen af en pensionsreform.

Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) har med hjemmel i Traktatens artikel 104.4 fremlagt en udtalelse af 24. maj, der støtter Kommissionens rapport.

Kommissionen har med hjemmel i Traktatens art. 104.5 vedtaget en udtalelse af 24. juni 2004, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Slovakiet. Kommissionen har endvidere den 24. juni 2004 i opfølgning på sin udtalelse vedtaget

- en henstilling m.h.p. en Rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Slovakiet, jf. Traktatens artikel 104.6
- en henstilling m.h.p. en rådshenstilling til Slovakiet om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Kommissionens oplæg til rådshenstilling til Slovakiet anbefaler, at

- de slovakiske myndigheder bringer situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør så hurtigt som muligt
- de slovakiske myndigheder på mellemfristet sigt iværksætter korrigerende foranstaltninger, således budgetunderskuddet bringes under 3 pct. af BNP i 2007 på troværdig og holdbar vis, i henhold til de angivne retningslinier for underskudsreduktion specificeret i Rådets vurdering af konvergensprogrammet
- de slovakiske myndigheder strengt implementerer de i konvergensprogrammet fremsatte mål, især de mål forbundet med yderligere reformer af sundhedsvæsenet og yderligere rationalisering i den offentlige sektor
- de slovakiske myndigheder iværksætter tiltag inden 5. november 2004, vedrørende midler der ønskes anvendt til at opnå målet for budgetunderskuddet i 2005.

Ungarn

Ifølge Eurostat og konvergensprogram af 13. maj 2004 udgjorde det offentlige budgetunderskud i Ungarn 5,9 pct. af BNP i 2003, eller betydeligt over Traktatens referenceværdi for budgetunderskud på 3 pct. af BNP. Såvel Kommissionen som Ungarn vurderer, at budgetunderskuddet fortsat vil være højere end 3 pct. af BNP i perioden 2004 til 2007.

Den offentlige gæld udgjorde 59,0 pct. af BNP i 2003, hvilket er marginalt under Traktatens referenceværdi for bruttogælden på 60 pct. af BNP. Den offentlige gæld ventes i Kommissionens forårsprognose at falde til 58,7 pct. af BNP i 2004, mens den i konvergensprogram af 13. maj 2004 ventes at stige til 59,4 pct. af BNP i 2004.

Kommissionen har som følge af budgetunderskuddet i 2003 i overensstemmelse med Traktatens artikel 104 og Stabilitets- og Vækstpagten (SGP) iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Ungarn i kraft af vedtagelsen af en rapport med hjemmel i Traktatens artikel 104.3 den 12. maj 2004.

Den Økonomiske og Finansielle Komité (EFC) har med hjemmel i Traktatens artikel 104.4 fremlagt en udtalelse af 24. maj 2004, der støtter Kommissionens rapport.

Kommissionens rapport konkluderer bl.a., at overskridelsen af referenceværdien for budgetunderskuddet i 2003 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Ungarns kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag, der i SGP er defineret som et årligt fald i real BNP på mindst 2 pct.

Kommissionen har med hjemmel i Traktatens artikel 104.5 vedtaget en udtalelse af 24. juni 2004, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Ungarn. Kommissionen har endvidere den 24. juni 2004 i opfølgning på sin udtalelse vedtaget

- en henstilling med henblik på en Rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Ungarn, jf. Traktatens artikel 104.6
- en henstilling med henblik på en Rådshenstilling til Ungarn om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Kommissionens oplæg til Rådshenstilling til Ungarn anbefaler, at

- de ungarske myndigheder så hurtigt som muligt bringer situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør.
- de ungarske myndigheder på en holdbar måde bringer underskuddet under 3 pct. af BNP i 2008, i henhold til det mellemfristede forløb specificeret i Rådsudtalelse af 5. juli 2004 vedrørende konvergensprogram af 13. maj 2004.
- de ungarske myndigheder implementerer de beskrevne tiltag i konvergensprogrammet, og forbereder sig på, om nødvendigt, at tage yderligere initiativer, med henblik på at opnå det forudsatte budgetmål for 2004.
- de ungarske myndigheder senest 5. november 2004 handler med henblik på at sikre det forudsatte budgetmål for 2005.

Cypern

Cyperns offentlige underskud for 2003 er blevet opgjort til 6,3 pct. af BNP, hvilket er over Traktatens referenceværdi for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP. Endvidere udgjorde Cyperns offentlige gæld i 2003 72,6 pct. af BNP, hvilket ligeledes er over Traktatens referenceværdi for offentlig gæld på 60 pct. af BNP.

Kommissionen har som følge af budgetunderskuddet i 2003 i overensstemmelse med Traktatens artikel 104 og Stabilitets- og Vækstpagten iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Cypern i kraft af vedtagelsen af en rapport med hjemmel i Traktatens artikel 104.3.

Kommissionens rapport konkluderede bl.a., at overskridelsen af referencerværdien for budgetunderskuddet i 2003 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Cyperns kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag. Endvidere konkluderes, at denne overskridelse ikke kan betragtes som midlertidig. Budgetunderskuddet for 2002 udgjorde 4,6 pct. af BNP og vil ifølge Kommissionens forårsprognose 2004 (baseret på forudsætning om uændret politik) udgøre 4,6 pct. af BNP i 2004. Kommissionen forventer, at den offentlige gæld vil udgøre 74,6 pct. af BNP i 2004 og på mellemlangt sigt vil holde sig over 70 pct. af BNP.

Tabel 4: Cypern - vækst og offentlige finanser

Pct. af BNP	2002	2003	2004	2005
BNP-vækst	2,0	2,0	3,4	4,1
Budgetsaldo	-4,6	-6,3	-4,6	-4,1
Primær budgetsaldo	-1,3	-3,0	-	-
Offentlig gæld	67,1	72,2	74,6	76,9

Kilde: Eurostat og Kommissionens prognose af 7. april 2004

EFC's udtalelse af 24. maj 2004, jf. Traktatens artikel 104.4, er i overensstemmelse med konklusionerne i Kommissionens rapport.

Kommissionen har den 24. juni 2004 med hjemmel i Traktatens art. 104.5 vedtaget en udtalelse, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Cypern. Kommissionen har endvidere den 24. juni 2004 i opfølgning på sin udtalelse vedtaget

- en henstilling m.h.p. en rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Cypern, jf. Traktatens artikel 104.6
- en henstilling m.h.p. på en rådshenstilling til Cypern om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør hurtigst muligt, jf. Traktatens artikel 104.7. Cypern opfordres til at gennemføre de i det cypriotiske konvergensprogram planlagte tiltag til budgetkonsolidering, og herunder iværksætte korrigerende foranstaltninger senest den 5. november 2004 (fire måneder efter henstillingen) m.h.p. at nedbringe underskuddet på de offentlige finanser til under 3 pct. af BNP i 2005 samt sikre, at stigningen i den offentlige gæld stoppes i 2004 og herefter nedbringes. Endvidere opfordrer Rådet Cypern til at sikre, at en budgetstilling tæt på balance eller i overskud fastholdes efter korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud.

Malta

Maltas offentlige underskud for 2003 er blevet opgjort til 9,7 pct. af BNP, hvilket er over Traktatens referenceværdi for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP. Endvidere udgjorde Maltas offentlige gæld i 2003 72,0 pct. af BNP, hvilket ligeledes er over Traktatens referenceværdi for offentlig gæld på 60 pct. af BNP.

Kommissionen har som følge af budgetunderskuddet i 2003 i overensstemmelse med Traktatens artikel 104 og Stabilitets- og Vækstpagten iværksat proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Malta i kraft af vedtagelsen af en rapport med hjemmel i Traktatens artikel 104.3.

Kommissionens rapport konkluderede bl.a., at overskridelsen af referenceværdien for budgetunderskuddet i 2003 ikke var en følge af en usædvanlig begivenhed uden for Maltas kontrol eller et alvorligt økonomisk tilbageslag, om end det anerkendes, at offentlige udgifter og overtagelse af gæld m.v. i forbindelse med omstrukturingsprogrammet for skibsværfterne alene udgør knap en tredjedel af budgetunderskuddet. Endvidere konkluderes, at denne overskridelse ikke kan betragtes som midlertidig. Budgetunderskuddet for 2002 udgjorde 5,7 pct. af BNP og vil ifølge Kommissionens forårsprognose 2004 (baseret på forudsætning om uændret politik) udgøre 5,9 pct. af BNP i 2004. Kommissionen forventer, at den offentlige gæld vil udgøre 73,9 pct. af BNP i 2004 og på mellemlangt sigt vil holde sig over 70 pct. af BNP.

Tabel 5: Malta – vækst og offentlige finanser

Pct. af BNP	2002	2003	2004	2005
BNP-vækst	1,7	0,4	1,4	2,0
Budgetsaldo	-5,7	-9,7	-5,9	-4,5
Primær budgetsaldo	-1,9	-5,9	-2,0	-0,5
Offentlig gæld	61,7	72,0	73,9	75,9

Kilde: Eurostat og Kommissionens prognose af 7. april 2004

EFC's udtalelse af 24. maj 2004, jf. Traktatens artikel 104.4, er i overensstemmelse med konklusionerne i Kommissionens rapport.

Kommissionen har den 24. juni 2004 med hjemmel i Traktatens art. 104.5 vedtaget en udtalelse, der i lyset af EFC's udtalelse konkluderer, at der eksisterer et uforholdsmæssigt stort underskud i Malta. Kommissionen har endvidere den 24. juni 2004 i opfølgning på sin udtalelse vedtaget

- en henstilling m.h.p. en rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Malta, jf. Traktatens artikel 104.6
- en henstilling m.h.p. på en rådshenstilling til Malta om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør hurtigst muligt, jf. Traktatens artikel 104.7. Malta opfordres til at gennemføre de i det maltesiske konvergensprogram planlagte tiltag til budgetkon-

solidering m.h.p. at nedbringe underskuddet på de offentlige finanser til under 3 pct. af BNP i 2006, og herunder iværksætte korrigerende foranstaltninger senest den 5. november 2004 (fire måneder efter henstillingen) m.h.p. at nå konvergensprogrammets mål for budgetsaldoen i 2005. Malta opfordres til at sikre, at stigningen i den offentlige gæld stoppes i 2005 og herefter nedbringes. Endvidere opfordrer Rådet Malta til at sikre, at en budgetstilling tæt på balance eller i overskud fastholdes efter korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Finanspolitik er det enkelte medlemslands eget ansvar inden for rammerne af traktaten samt stabilitets- og vækstpagten. Medlemslandene skal på grund af den gensidige påvirkning mellem landenes økonomier betragte deres økonomiske politik som et spørgsmål af fælles interesse og samordne dem i ECOFIN. Medlemslandene er i henhold til traktaten og stabilitets- og vækstpagten forpligtet til at undgå uforholdsmæssigt store budgetunderskud. Regeringen skønner på den baggrund, at sagen er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud for Grækenland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Cypern og Malta har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 2 c): Stabilitets- og Vækstpagten: Proceduren for 'early warning' vedr. Italien

Baggrund

I henhold til Stabilitets- og Vækstpagten (forordning 1466/97, artikel 6) gælder der, at hvis Rådet påviser en væsentlig afvigelse i et medlemslands budgetstilling fra det mellemfristede mål om en budgetsaldo tæt på balance eller i overskud eller fra den tilsigtede tilpasning i retning af dette, *adværrer* Rådet det pågældende medlemsland for at undgå fremkomsten af et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud, og retter i overensstemmelse med traktatens artikel 99 stk. 4 en henstilling til medlemsstaten om at træffe de nødvendige tilpasningsforanstaltninger (en 'early warning'). Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af en henstilling fra Kommissionen. F.s.v.a. beslutning om offentliggørelse af henstillingen træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal på grundlag af et forslag fra Kommissionen.

Kommissionen baserer sin beslutning om at iværksætte 'early warning'-proceduren på kriterier vedrørende især i) størrelsen af budgetoverskridelsen, det vil sige afvigelsen mellem medlemslandets budgetposition og budgetmålet i landets stabilitetsprogram, ii) grundene til budgetoverskridelsen, herunder om afvigelsen mellem budget og mål skyldes konjunkturmæssige faktorer eller andet, især finanspolitik, samt iii) risikoen for at bryde referenceværdien for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP.

Kommissionen vedtog den 28. april 2004 en henstilling til Rådet om at rette en henstilling m.h.p. at give Italien en advarsel ('early warning') for at undgå et uforholdsmæssigt stort underskud i 2004, samt et forslag til en rådsbeslutning om at offentliggøre denne henstilling.

Endvidere offentliggjorde Kommissionen dels en pressemeddelelse, hvor det fremgår, at Kommissionen har henstillet til Rådet, at det retter en tidlig advarsel til Italien, og som understreger, at "systemet med at rette en tidlig advarsel til en medlemsstat udgør stabilitets- og vækstpagtens forebyggende middel til at bistå det pågældende land med at træffe passende nye budgetforanstaltninger og dermed undgå at ende i en situation med et uforholdsmæssigt stort underskud", og dels en vurdering af de offentlige finanser i Italien.

ECOFIN drøftede spørgsmålet på rådsmødet den 11. maj 2004. Rådet besluttede at udskyde spørgsmålet om en eventuel 'early warning' til Italien til rådsmødet den 5. juli 2004 med henblik på at kunne vurdere tiltag, som Italien agter at iværksætte for at forbedre de offentlige finanser og sikre, at budgetunderskuddet ikke overstiger Traktatens referenceværdi på 3 pct. af BNP. Kommissionen afgav en erklæring, der bl.a. gør gældende, at betingelserne for en 'early warning' fuldt ud er til stede.

Sagen ventes drøftet på rådsmødet den 5. juli 2004.

Indhold

Italiens budgetmål for 2003 og 2004

Italiens stabilitetsprogram af november 2002 indeholdt skøn for det offentlige budgetunderskud på 1,5 pct. af BNP i 2003 og 0,6 pct. af BNP i 2004, mens Italiens stabilitetsprogram af december 2003 – som følge af negativ udvikling i realiserede budgettal og vækstsøn samt revurderinger af budgetmål – indeholdt skøn for budgetunderskuddet på 2,5 pct. af BNP i 2003 og 2,2 pct. af BNP i 2004, jf. tabel 1. Kommissionen finder, at justeringerne i negativ retning af skøn for vækst og budgetunderskud afspejler en generel tendens for Italien, der synes løbende at have baseret sine budgetplaner på meget optimistiske vækstsøn, som påpeget i bl.a. Rådets udtalelser om Italiens stabilitetsprogrammer i en række år i træk.

Tabel 1. Italiens mål og skøn for budgetsaldoen samt Kommissionens skøn

	2003			2004			2005		
	BNP-vækst	Budget-saldo	CAB ¹	BNP-vækst	Budget-saldo	CAB	BNP-vækst	Budget-saldo	CAB
Stabilitetsprogram 2002 (nov. 2002)	2,3	-1,5	-0,5	2,9	-0,6	0,0	3,0	-0,2	0,0
Stabilitetsprogram 2003 (dec. 2003)	0,5	-2,5	-1,9	1,9	-2,2	-1,6	2,2	-1,5	-1,1
Italiens indberetning (marts 2004)	-	-2,4	-	-	-2,2	-	-	-	-
Kommissionens prognose, april 2004	0,3	-2,4	-1,9	1,2	-3,2	-2,6	2,1	-4,0	-3,6

1: Konjunkturrensede budgetsaldo ('cyclically adjusted balance', CAB)

Afvigelse fra budgetmål i 2003

Ifølge opgørelser fra Italien og Kommissionens forårsprognose udgjorde budgetunderskuddet 2,4 pct. af BNP i 2003, en afvigelse fra 2002-stabilitetsprogrammets budgetmål for 2003 på knap 1 procentenhed (knap 1,5 procentenhed målt på den konjunkturrensede saldo). Budgetunderskuddet ville have udgjort over 4,5 pct. af BNP uden engangstiltag til midlertidig forbedring af budgettet på ca. 2 pct. af BNP. Afvigelsen skyldes primære udgifter, der var ca. 1,7 procentenheder højere end planlagt, hvilket blev delvist opvejet af renteudgifter på den offentlige gæld, der var ca. 0,7 procentenheder lavere end ventet.

Afvigelse fra budgetmål i 2004

Ifølge Kommissionens forårsprognose må budgetunderskuddet skønnes at ville udgøre 3,2 pct. af BNP i 2004, en afvigelse fra 2003-stabilitetsprogrammets budgetmålet for 2004 på ca. 1 procentenhed (og 1 procentenhed målt på den konjunkturrensede saldo). Budgetunderskuddet vil udgøre over 4,2 pct. af BNP uden de ventede engangstiltag på ca. 1 pct. af BNP. Afvigelsen skyldes bl.a., at Kommissionen i forhold til Itali-

en venter lavere økonomisk vækst i 2004, højere lønstigninger i den offentlige sektor og lavere indtægter ved salg af offentligt ejede aktiver.

Kommissionen skønner, at det konjunkturrensede underskud vil stige fra 1,9 pct. af BNP i 2003 til 2,6 pct. af BNP i 2004 – en stigning på 0,7 procentenheder stort set svarende til den ventede stigning i det faktiske budgetunderskud – et niveau, der klart ikke sikrer en tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til 3-procentgrænsen for budgetunderskuddet.

Italiens gældsudvikling

Italien planlagde i sit 2003-stabilitetsprogram at reducere den offentlige gæld fra 106 pct. af BNP i 2003 til 105 pct. af BNP i 2004 og 103 pct. af BNP i 2005. Kommissionen skønner i sin forårsprognose, at den offentlige gæld i 2004 og 2005 fortsat vil ligge på ca. 106 pct. af BNP, ligesom i 2003. Uden ekstraordinære operationer, såsom konvertering af gæld holdt af Banca d'Italia og salg af offentligt ejede aktiver, ville gældskvoten stort set ikke være faldet siden 2001, hvor den udgjorde ca. 111 pct. af BNP.

Kommissionen finder, at gældens niveau og manglende eller marginale fald er problematisk, især som følge af udfordringerne med at sikre de offentlige financers langsigtede holdbarhed i lyset af det stigende antal ældre. Det primære offentlige overskud (budgetsaldoen eksklusiv renteudgifter) er faldet flere år i træk, fra 5,8 pct. af BNP i 2000 til 2,9 pct. af BNP i 2003 og 1,8 pct. af BNP i 2004. Positive effekter fra faldende renter er aftagende, gevinsterne fra refinansiering af gæld er næsten opbrugt, og der er risiko for, at rentebyrden på gælden vil begynde at stige igen som følge af stigende renter fra det historisk lave niveau i de seneste år. Mulighederne for gældsreduktion hæmmes endvidere af den potentielle vækst i Italien, der fortsat må ventes at være meget lav, medmindre Italien gennemfører omfattende strukturreformer.

Kommissionens konklusion og henstilling

Kommissionen konkluderer, at udviklingen i de offentlige finanser i Italien indebærer, at 'early warning'-systemet skal aktiveres.

Kommissionens henstilling om en rådshenstilling m.h.p. at give Italien en advarsel for at undgå fremkomsten af et uforholdsmæssigt stort underskud indeholder anbefalinger om flg.:

- De italienske myndigheder bør iværksætte passende foranstaltninger for at sikre, at det offentlige budgetunderskud ikke overstiger referenceværdien på 3 pct. af BNP i 2004; gennemførelse af yderligere tiltag med permanent effekt, svarende til mindst 0,5 procent af BNP i 2004, vil dels reducere risikoen for en overskridelse af referenceværdien på 3 pct. af BNP i 2004 og dels bidrage til at genetablere den finanspolitiske konsolidering.
- Italien bør i de efterfølgende år planlægge at sikre en årlig forbedring af den konjunkturrensede saldo på mindst 0,5 pct. af BNP indtil man har opnået et budget tæt på balance eller i overskud og fortsætte med at udfase engangstiltag som planlagt i 2003-stabilitetsprogrammet. Givet regeringens mål om gradvist at reducere skattetrykket, vil det være afgørende at sikre kontrol med de primære udgifter for at undgå de større underskud, der følger af ufinansierede skattelettelser. Det kan bidrage til at sikre en varig budgetkonsolidering og styrke vækstpotentialet.
- Italien bør iværksætte tiltag for at accelerere gældsreduktionen. Italien opfordres til at forberede en rapport om udviklingen i den offentlige gæld i de senere år og på mellemlang sigt, med særlig fokus på faktorer, der bidrager til ændringen i gældsniveauet udover nettolåntagningen.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Finanspolitik er det enkelte medlemslands eget ansvar inden for rammerne af traktatens bestemmelser om finanspolitik samt stabilitets- og vækstpagten. Medlemslandene skal på grund af den gensidige påvirkning mellem landenes økonomier betragte deres økonomiske politik som et spørgsmål af fælles interesse og samordne dem i ECOFIN. Medlemslandene skal i henhold til traktaten og stabilitets- og vækstpagten undgå uforholdsmæssigt store budgetunderskud. Beslutninger vedrørende koordinering af den økonomiske politik må nødvendigvis træffes på fællesskabsplan. Regeringen skønner på den baggrund, at sagen er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 3: Bekæmpelse af finansiering af terrorisme

Baggrund og indhold

EU's anti-terrorkoordinatør, Gijs de Vries, ventes på rådsmødet at orientere om arbejdet med at bekæmpe finansiering af terrorisme. På mødet i Det Europæiske Råd den 17.-18. juni 2004 blev det besluttet, at Den Høje Repræsentant (og hermed de Vries) og Kommissionen skal udarbejde forslag til en sammenhængende overordnet strategi mhp. bekæmpelse af terrorfinansiering, som Rådet skal vedtage senest i december 2004. ECOFIN forventes inddraget i dette arbejde.

Det kommende nederlandske formandskab har præsenteret sine overvejelser i forhold til EU's indsats overfor terrorfinansiering:

Det er blevet fremhævet, at der er behov for at evaluere effektiviteten af EU's procedurer ift. gennemførelse af sikkerhedsrådsresolution 1373 om indefrysning af midler. Derudover skal der sikres åbenhed omkring velgørenhedsorganisationer og undgå misbrug af organisationer og firmaer som dækker over terrorfinansiering.

Det forventes, at Kommissionen i nær fremtid vil fremsætte forslag til det 3. hvidvask-direktiv, hvilket det kommende formandskab vurderer som vigtigt i forhold til terrorbekæmpelse og derfor gerne ser vedtaget så hurtigt som muligt. Direktivet forventes at gennemføre FATF (Financial Action Task Force)'s 40 reviderede anbefalinger fra juni 2003. Direktivforslaget ventes behandlet i ECOFIN under nederlandsk formandskab.

I takt med en effektivisering af indsats mod terrorfinansiering benyttes i stigende grad alternative kanaler for overførsler, herunder smugling af pengemidler og pengeoverførsler, der ikke lever op til lovkrav om fx identifikation af afsender. Det kommende nederlandske formandskab ser derfor gerne en snarlig beslutning vedrørende udkast til forordning om kontrol med kontanter ved de ydre grænser, der ventes behandlet i ECOFIN under nederlandsk formandskab. Endvidere forventes Kommissionen i juli 2004 at fremsætte et forslag til forordning, der gennemfører FATF's særlige anbefaling nr. 7 om hvilke oplysninger, der skal følge med en pengeoverførsel.

Endeligt er det nødvendigt at sikre, at de nationale lovgivninger er tilpasset FATF's otte særlige anbefalinger vedr. terrorfinansiering. Derudover opfordres der til en styrkelse af EU's samarbejde med bl.a. FN's anti-terrorkomité (CTC).

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Orienteringen om styrket EU indsats overfor terrorfinansiering har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Orienteringen om styrket EU indsats overfor terrorfinansiering skønnes at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Dagsordenspunkt 4: Internationale regnskabsstandarder (IAS)

På ECOFIN den 5. juli 2004 ventes en orientering om status for internationale regnskabsstandarder (IAS). Der blev også på det sidste møde i ECOFIN - 2. juni 2004 - givet en orientering om status for IAS.

1. Baggrund og indhold

Den 7. juni 2002 blev forordning nr. 1606/2002/EF om anvendelse af internationale regnskabsstandarder vedtaget som a-punkt på rådsmødet (Industri og Energi).

Forordningen, der indgår som et afgørende element i Kommissionens handlingsplan for finansielle tjenesteydelser, foreskriver, at alle europæiske selskaber, som er børsnoterede, fra 2005 skal anvende de internationale regnskabsstandarder¹, når de udarbejder deres koncernregnskab.

Formålet med forordningen er, at alle børsnoterede selskaber i Europa fra 2005 skal udarbejde koncernregnskaber efter de samme regler med henblik på at forbedre det indre markedes funktion og med det mål i sidste ende at opnå et fælles sæt globale regnskabsstandarder.

Selve standarderne udarbejdes af International Accounting Standards Board (IASB), der er en privat organisation sammensat af internationale regnskabseksperter.

I henhold til forordningen er der i EU etableret en godkendelsesmekanisme for de enkelte regnskabsstandarder med et teknisk og et politisk niveau.

Det *tekniske niveau* udgøres af en regnskabsteknisk komité, the European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG), der består af regnskabseksperter fra medlemslandene.

Det *politiske niveau* i godkendelsesmekanismen udgøres af et regnskabskontroludvalg, The Accounting Regulatory Committee (ARC) bestående af medlemslandenes repræsentanter. Regnskabskontroludvalget skal høres samt rådgive og bistå Kommissionen, der godkender de enkelte regnskabsstandarder. Ved godkendelsen får standarderne karakter af en forordning og er dermed direkte gældende i medlemslandene.

Formålet med godkendelsesproceduren er at sikre, at regnskabsstandarderne er politisk godkendte i EU, inden de får virkning som lov. Det er således ikke IASB, som fastlægger reglerne i medlemslandene.

¹ De internationale regnskabsstandarder er hidtil kaldt International Accounting Standards, IAS. De nye standarder kaldes International Financial Reporting Standards, IFRS.

ARC vedtog på sit møde den 16. juli 2003 at støtte Kommissionens forslag til "Kommissionens forordning om vedtagelse af visse internationale regnskabsstandards i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1606/2002". Kommissionen vedtog på denne baggrund forordningen den 29. september 2003.

Herved skete der en samlet godkendelse af alle de på daværende tidspunkt eksisterende regnskabsstandards, bortset fra IAS 32 og IAS 39.

Forslaget var et kompromis, idet IAS 32 og IAS 39 først godkendes, når de foreligger i reviderede udgaver, forventeligt inden IAS-forordningens ikrafttræden i 2005.

Kompromiset var formentlig - efter Kommissionens opfattelse - hvad der var politisk muligt på daværende tidspunkt. Kompromiset tog højde for bekymringen hos de europæiske lande, der sammen med de europæiske organisationer for bank- og forsikringssektoren har udtrykt bekymring for og modstand mod en eventuel godkendelse af de eksisterende IAS 32 og 39. Baggrunden for modstanden synes at vedrøre de finansielle virksomheder (bank- og forsikringsvirksomheder) og deres regnskabsmæssige behandling af sikringstransaktioner som fastlagt i IAS 32 og 39. Sikringstransaktioner er aftaler som indgås for at eliminere f.eks. fremtidige valuta eller renterisici.

IAS 32 og 39 vedrører den regnskabsmæssige behandling af finansielle instrumenter. Med finansielle instrumenter forstås udlån, indlån, aktier, obligationer, futures, options m.v., altså næsten ethvert finansielt aktiv eller forpligtelse.

IAS 32 foreskriver visse krav til præsentation af og oplysning om finansielle instrumenter. Endvidere indeholder IAS 32 en række definitioner af finansielle aktiver og forpligtelser samt af anvendte begreber som markedsværdi.

IAS 39 fastlægger principper for indregning (optagelse i balancen) og måling (værdiansættelse) af finansielle instrumenter, dvs. finansielle aktiver og forpligtelser, herunder krav om anvendelse af markedsværdier for visse aktiver og forpligtelser. Kravet er betinget af, at der findes et velfungerende marked for de finansielle instrumenter, eller at værdien kan beregnes med stor grad af sikkerhed. Standarden supplerer oplysningskravene i IAS 32.

IAS 32 og 39 skal således ses som en samlet pakke, da de regulerer de samme aktiver og forpligtelser.

2. Europa-Parlamentets holdning

IAS-forordningen er vedtaget i fælles beslutningsprocedure med Europa-Parlamentet. Europa-Parlamentet har tilkendegivet en positiv holdning til indførelsen af IAS.

Da der i forbindelse med godkendelsen af de enkelte IAS/IFRS er tale om en komitéprocedure med anvendelse af en kommissionsforordning, forelægges disse ikke Europa-Parlamentet.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

IAS-forordningen og de efterfølgende forordninger fra Kommissionen vedr. godkendelse af de enkelte standarder forbedrer det indre markeds funktion. På denne baggrund er det regeringens vurdering, at fælles regnskabsstandards er i overensstemmelse med såvel nærheds- som proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Forordningen finder umiddelbart anvendelse i Danmark og kan derfor sidestilles med en dansk lov. Det samme gælder de internationale regnskabsstandards, som godkendes af Kommissionen.

Denne regulering træder for de børsnoterede virksomheders koncernregnskaber i stedet for årsregnskabsloven og den tilsvarende regulering for finansielle virksomheder. Årsregnskabslovens bestemmelser og de tilsvarende bestemmelser for finansielle virksomheder i lov om finansiell virksomhed vedrørende ansvar, indsendelse af årsrapport, revision samt en række krav til oplysninger vil dog fortsat finde anvendelse.

Forordningen træder i kraft pr. 1. januar 2005. Hvis der på dette tidspunkt er områder, som ikke er dækket af standarderne, vil disse som udgangspunkt være uregulerede. Regnskabsstandards indeholder dog nogle principper for, hvorledes virksomhederne skal forholde sig, hvis et område er ureguleret, hvorfor der i praksis vil være rammer for, hvad virksomhederne kan gøre, hvis et område ikke er specifikt reguleret.

5. Høring

Der foreligger endnu ikke noget udkast til forslag til forordning fra Kommissionen vedr. godkendelse af IAS 32 og IAS 39.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Selve IAS-forordningen medfører ikke umiddelbart lovgivningsmæssige konsekvenser, da der er tale om en forordning, som finder direkte anvendelse i medlemslandene. Tilsvarende gælder for Kommissionens forordninger vedr. godkendelse af de enkelte regnskabsstandards.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

IAS-forordningen indebærer internationalt en lettere sammenlignelig og gennemsigtig regnskabsaflæggelse i børsnoterede virksomheder. Forordningen vil endvidere medvirke til at skabe nogle mere effektive internationale kapitalmarkeder, hvorved virksomhedernes muligheder for at få tilført kapital og for at reducere deres kapitalomkostninger bliver forbedret. IAS-forordningen vil således forbedre betingelserne for vækst i Europa.

8. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for vedtagelsen af forordning nr. 1606/2002/EF om anvendelse af internationale regnskabsstandarder på rådsmødet (industri og energi) den 7. juni 2002. Sagen blev endvidere forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN den 15. juli 2003 og den 2. juni 2004.

28. juni 2004

12 NHB

Oversigt over løbende ECOFIN-sager og initiativer

Bilag til notat om arbejdsprogrammet for ECOFIN i 2. halvår af 2004

Sag/initiativ/hjemmel	Forløb/status
Det nederlandske formandskabs ECOFIN-arbejdsprogram	Det nederlandske formandskab fremlægger sit arbejdsprogram for det økonomiske og finansielle område på ECOFIN den 5. juli 2004.
De overordnede økonomisk-politiske retningslinier Traktatens artikel 99 EF (kvalificeret flertal)	Den centrale procedure i den økonomisk-politiske samordning i EU. Processen følger den nye strømlinede koordinationsprocedure, hvorefter tidsplanerne for vedtagelse af de overordnede økonomisk-politiske retningslinier og den årlige beskæftigelsespakke er synkroniseret, og der fokuseres på gennemførelse af eksisterende mål snarere end på opstilling af nye. De overordnede økonomisk-politiske retningslinier for 2003-06 blev udarbejdet af ECOFIN i første halvår af 2003. Retningslinierne blev forelagt Det Europæiske Råd den 19.-20. juni 2003 i Thessaloniki og herefter endeligt vedtaget af ECOFIN. ECOFIN har i 1. halvår af 2004 opdateret de overordnede økonomisk-politiske retningslinier, herunder i lyset af udvidelsen, samt udarbejdet 'key issues' papiret herom som led i forberedelsen af Det Europæiske Råds forårstopmøde den 25.-26. marts 2004. Endvidere vedtog ECOFIN den 10. februar 2004 konklusioner vedr. Kommissionens implementeringsrapport om den foreløbige gennemførelse af de overordnede politisk-økonomiske retningslinier for 2003-06. De opdaterede retningslinier for den resterende del af perioden 2003-06 forelægges Det Europæiske Råd den 17.-18. juni 2004 og vedtages herefter endeligt af ECOFIN.
Traktatens artikel 104 EF (kvalificeret flertal; Forordning 1466/97 og 1467/97 om Stabilitets- og Vækstpagten	Proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud og Stabilitets- og Vækstpagten. Eurolandene afleverer stabilitetsprogrammer og de øvrige medlemslande konvergensprogrammer. De opdaterede stabilitets- og konvergensprogrammer for EU-15 blev behandlet af ECOFIN på møderne den 20. januar, 10. februar og 9. marts 2004. De 10 nye medlemslandes konver-

	gensprogrammer ventes behandlet på ECOFIN den 5. juli 2004. ECOFIN den 11. maj 2004 traf beslutning om at ophæve Rådets afgørelse af 5. november 2002 om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Portugal og konstaterede, at Portugal havde handlet i overensstemmelse med henstillingen om at bringe denne situation til ophør. ECOFIN den 11. maj 2004 besluttede at udskyde spørgsmålet om evt. udstedelse af en 'early warning' til Italien til et senere møde. ECOFIN den 2. juni 2004 traf beslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Nederlandene samt henstilling om at bringe denne situation til ophør senest i 2005. ECOFIN den 5. juli 2004 ventes at behandle spørgsmålet om uforholdsmæssigt store underskud i Grækenland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Cypern og Malta. ECOFIN den 5. juli 2004 ventes endvidere at behandle spørgsmålet om evt. udstedelse af en 'early warning' til Italien.
Samarbejde om økonomisk politik - løbende	ECOFIN den 20. januar 2004 drøftede Wim Kok rapporten om beskæftigelsen i Europa. ECOFIN den 10. februar 2004 godkendte EPC's årlige rapport om strukturreformer. Rapporten, der denne gang også omfattede de 10 nye medlemslande, giver en vurdering af den hidtidige indsats og udstikker retningslinier for, i hvilken grad og på hvilke områder der forsat er behov for strukturreformer i lyset af Lissabon-målsætningerne. Rapporten blev fremsendt til Det Europæiske Råd den 25.-26. marts 2004. ECOFIN den 10. februar 2004 drøftede som led i ECOFIN's bidrag til forberedelsen af Det Europæiske Råd den 25.-26. marts 2004 Kommissionens synteserapport vedr. Lissabon-strategien. ECOFIN ventes i 2. halvår af 2004 at drøfte 'mid-term review' af Lissabon-strategien i 2005. ECOFIN den 9. marts 2004 vedtog konklusioner vedrørende Kommissionens statusrapport om nationale tiltag som led i gennemførelsen af det europæiske vækstinitiativ. Konklusionerne blev fremsendt til Det Europæiske Råd den 25.-26. marts 2004. ECOFIN ventes som led i forberedelsen af Det Europæiske Råd den 17. december 2004 på grundlag af en rapport fra Kommissionen at gøre ny status over gennemførelsen af vækstinitiativet.

	ECOFIN den 11. maj 2004 vedtog konklusioner om 'output gaps' og brugen af produktionsfunktions-metoden og Hodrick Prescott metoden. ECOFIN den 21. oktober 2004 ventes at behandle sagen igen forud for behandlingen af stabilitets- og konvergensprogrammerne i 2005. Offentlige finanser i ØMU 2004, præsentation af Kommissionen: ECOFIN i 2. halvår af 2004.
Samarbejde om beskæftigelse (Luxembourg-processen) Traktatens afsnit VIII, artikel 128 (kvalificeret flertal)	Medlemslandene udarbejder nationale handlingsplaner for beskæftigelse. Som led i den nye strømlinede koordinationsprocedure sker dette om efteråret som led i en pakke af nationale implementeringsrapporter. Som led i den nye strømlinede koordinationsprocedure vil beskæftigelsespakken skulle fremlægges hvert forår.
Samarbejde om økonomiske reformer (Cardiff-processen)	Medlemslandene afgiver rapporter om strukturreformer, herunder på produkt- og kapitalmarkederne. Som led i den nye strømlinede koordinationsprocedure sker dette om efteråret som led i en pakke af nationale implementeringsrapporter. EPC afholdt den årlige runde landeeksaminationer af strukturreformer den 15.-16. januar og 21.-23. januar 2004 på baggrund af medlemslandenes Cardiff-rapporter indsendt i november 2003. Næste runde landeeksaminationer ventes gennemført i 1. halvdel af 2005.
Makroøkonomisk dialog (Køln-processen)	Møde med deltagelse af repræsentanter fra ECOFIN (formandskabet), Rådet (social- og arbejdsministre), Kommissionen, ECB og arbejdsmarkedets parter. Dialogen afholdtes på politisk niveau i forbindelse med ECOFIN den 11. maj 2004 og ventes afholdt næste gang i forbindelse med ECOFIN den 16. november 2004.
Budgetsager	ECOFIN den 9. marts 2004 vedtog henstilling til Europa-Parlamentet om meddelelse af decharge til Kommissionen for gennemførelsen af budgettet for regnskabsåret 2002. EU's budget for 2005: ECOFIN den 9. marts 2004 vedtog konklusioner vedrørende Rådets prioriteter for budgettet for 2005. ECOFIN den 11. maj 2004 havde en første drøftelse af Kommissionens foreløbige forslag til EU's budget for 2005. Rådets 1. læsning af forslaget finder sted på ECOFIN den 16. juli 2004. Rådet og Parlamentet ventes at indgå samlet aftale om EU's budget for 2005 under samrådet ved Rådets 2. læsning i forbindelse med ECOFIN den 25. november 2004. De finansielle perspektiver for 2007-2013: Kommissionen

	fremlagde sin meddelelse den 10. februar 2004. Der var på uformelt ECOFIN den 2.-3. april 2004 en første uformel drøftelse af meddelelsen. Sagen drøftedes igen på ECOFIN den 11. maj 2004. Sagen er endvidere blevet drøftet i Rådet (GAERC) og i regi af Coreper. Det Europæiske Råd den 17.-18. juni 2004 tog det irske formandskabs tekniske rapport til efterretning og vedtog konklusioner om det videre arbejde. Kommissionens meddelelse ventes opfulgt af konkrete forslag til retsakter i juli 2004. ECOFIN-behandling og behandling i Rådet (GAERC) og i regi af Coreper fortsætter i 2. halvår af 2004. Kommissionens 3. rapport om strukturfondene og EU's regionalpolitik: Forventet ECOFIN-behandling i 2. halvår af 2004. Forhøjelse af Euratom-lånerammen: Evt. ECOFIN-beslutning i 2. halvår af 2004. Kommissionens årsberetning for 2003 om beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser og bekæmpelse af svig: Mulig ECOFIN-behandling i 2. halvår af 2004. Revisionsrettens årsberetning for 2003: Forventet behandling i ECOFIN den 25. november 2004.
Finansiering af udvikling	ECOFIN den 11. maj 2004 vedtog konklusioner vedr. revision af EIB's eksterne låne mandat, der bekræftede konklusionerne fra ECOFIN den 25. november 2003. ECOFIN ventes i 2. halvår af 2004 på baggrund af Kommissionens kommende forslag og Europa-Parlamentets udtalelse herom at træffe endelig beslutning. ECOFIN ventes bl.a. i forbindelse med uformelt ECOFIN i september 2004 at fortsætte arbejdet med en række emner relateret til <i>IMF</i>, herunder finansiering af udvikling.
Udvidelse af EU	De 10 nye medlemslande blev optaget i EU pr. 1. maj 2004. ECOFIN den 2. juni 2004 vedtog en teknisk tilpasning af EIB's vedtægter i forbindelse med den ventede optagelse af Bulgarien og Rumænien. ECOFIN ventes i 2. halvår af 2004 at behandle en rapport fra EPC om strukturreformer i Rumænien, Bulgarien og Tyrkiet.

Statistik	ECOFIN den 2. juni 2004 vedtog konklusioner vedr. status og behov for fremskridt i ØMU- og EU-statistik. ECOFIN ventes i 1. halvår af 2005 at gøre ny status samt på baggrund af en rapport fra Kommissionen at behandle spørgsmålet om styrket overvågning af kvaliteten af budgetdata.
-----------	--

Skatteområdet

Sag/initiativ/hjemmel	Forløb/status
Skattepakken - består af (1), (2) og (3), jf. nedenfor Traktatens artikel, 94EF (enstemmighed)	EU-landene indgik den 1. december 1997 principaftale om skattepakken, dvs. - Beskatning af opsparing, - Beskatning af renter og royalties og - Adfærdskodeks for erhvervsbeskatning. ECOFIN den 3. juni 2003 vedtog skattepakken (rentebeskatningsdirektivet og rente-/royaltydirektivet samt en rådsresolution om rentebeskatning og adfærdskodeksen for erhvervsbeskatning). Endvidere vedtog Rådet udkast til aftale med Schweiz.
(1) Beskatning af opsparing Direktiv (KOM(2001)400) af 18. juli 2001. Traktatens artikel 94EF (enstemmighed)	ECOFIN den 10. februar, 9. marts og 11. maj 2004 drøftede status i forhandlingerne om rentebeskatning med centrale tredjelande og tilknyttede områder. ECOFIN den 2. juni vedtog konklusioner vedr. rentebeskatning og konstaterede politisk enighed med de tilknyttede områder og alle centrale tredjelande, hvilket muliggør rentebeskatningsdirektivets iværksættelse. ECOFIN den 2. juni 2004 traf beslutning om formel godkendelse af aftalen om rentebeskatning mellem EU og Schweiz. Arbejdet med formel godkendelse og ratifikation af aftaler om rentebeskatning med de øvrige centrale tredjelande og tilknyttede områder ventes afsluttet i 2. halvår af 2004.

(2) Renter og royalties Direktiv (KOM(1998)67) af 4. marts 1998. Traktatens artikel 94EF (enstemmighed)	Rente-/royaltydirektivet blev vedtaget af ECOFIN den 3. juni 2003 som led i vedtagelsen af den samlede skattepakke, jf. ovenfor. ECOFIN ventes i 2. halvår af 2004 at påbegynde rådsbehandlingen af det kommende forslag til ændring af rente-/royaltydirektivet om rente-/royaltybetalinger mellem forbundne selskaber i forskellige EU-lande.
(3) Adfærdskodeks for erhvervsbeskatning Mellemstatlig aftale af 1. december 1997.	På ECOFIN den 19. marts 2003 enedes medlemslandene om, at landenes indsats for at afvikle skadelige skatteordninger er tilstrækkelig, og at visse ordninger forlænges i en begrænset periode efter den principielle afviklingsfrist den 31. december 2005. Arbejdet med adfærdskodeksen for erhvervsbeskatning ventes at fortsætte i 2. halvår af 2004.
Selskabsbeskatning Traktatens artikel 94	EU-kommissionen udsendte i 2001 en meddelelse på baggrund af undersøgelser af selskabsbeskatningen i EU. ECOFIN vil i 2. halvår muligvis have en generel drøftelse vedr. koordination af selskabsbeskatning. Forslag til modernisering af direktiv om selskabsfusioner. Mulig vedtagelse af ECOFIN i 2. halvår af 2004.
Revision af 6. momsdirektiv	Kommissionen har i 2003 fremlagt en opdatering af sin strategi fra 2000 for udviklingen i EU's momsregler og forslag til revision af 6. momsdirektiv. Revisionen angår bl.a. reglerne i art. 9 om moms af grænseoverskridende tjenesteydelser, herunder udlejning af transportmidler. Forslaget behandles i øjeblikket på arbejdsgruppeniveau og vente forelagt ECOFIN i 2. halvår 2004.
Moms på rejsebureauer	Forhandlingerne om forslaget på arbejdsgruppeniveau har ligget stille i 1. halvår 2004 og forventes ikke genoptaget i 2. halvår.
Postmoms	Forhandlingerne om forslaget på arbejdsgruppeniveau har ligget stille i 1. halvår af 2004 men vil muligvis blive genoptaget i 2. halvår af 2004.
Dobbeltforslaget vedr. grænseoverskridende fradragsret for moms og harmonisering af momsfradrag	ECOFIN den 13. maj 2003 besluttede at udsætte behandlingen af dobbeltforslaget, indtil Kommissionens meddelelse om den nye momsstrategi foreligger, og forslaget om ændring af artikel 9 (leveringssted for tjenesteydelser, herunder bil-leasing) i 6. momsdirektiv er fremsat. Endvidere besluttede Rådet at betinge en vedtagelse af dobbeltforslaget af parallel vedtagelse af ændring af artikel 9 i 6. momsdirektiv.

Nedsat moms Traktatens artikel 93	Rådet vedtog konklusioner i december 2003 om forlængelse af forsøgsordningen for nedsat moms på arbejdskraftintensive tjenesteydelser (6. momsdirektivs bilag K). ECOFIN den 10. februar 2004 traf formel beslutning om en to-årig forlængelse. ECOFIN den 20. januar, 10. februar og 9. marts 2004 drøftede Kommissionens forslag til revision af 6. momsdirektivs bilag H, der lister de varer og ydelser hvor medlemslandene har mulighed for at anvende nedsat moms, og af anvendelsesområdet for nedsat moms generelt, herunder mulige skadevirkninger på det indre marked. Drøftelserne ventes at fortsætte i 2. halvår af 2004.
Moms - gennemførelsesbestemmelser og procedure for vedtagelse af undtagelser Gennemførelsesforordning Generalisering af undtagelser	ECOFIN den 20. januar 2004 vedtog forslag til direktiv om moms-gennemførelsesbestemmelser og procedure for vedtagelse af undtagelser. På basis heraf forventes Kommissionen i 2. halvår 2004 at fremsætte forslag til gennemførelsesforordning om moms. Forslaget forventes behandlet i ECOFIN inden udgangen af 2004. Kommissionen forventes i 2. halvår 2004 at fremsætte forslag om, at visse momsundtagelser, som Rådet har tiltrådt for forskellige medlemslande gennem årene, generaliseres, så alle medlemslande kan anvende dem. Dette forslag vil muligvis nå behandling i ECOFIN inden udgangen af 2004.
Forordning om toldsamarbejdsforanstaltninger mod hvidvaskning af penge (KOM(02)328 og KOM(03)371 Traktatens artikel 135 og 251	Arbejdet med Kommissionens forslag til forordning om forebyggende toldsamarbejdsforanstaltninger mod hvidvaskning af penge ventes at fortsætte i 2. halvår af 2004 i Rådet. Europa-Parlamentet afsluttede sin 1. læsning af forslaget den 15. maj 2003. Kommissionen fremlagde i juli 2003 et let ændret forslag. Drøftelserne i Rådet baserer sig på dette.
Registreringsafgift og ejeravgift for motorkøretøjer	Kommissionen forventes i 2. halvår 2004 at fremsætte direktivforslag om harmonisering af visse regler om ejeravgift og registreringsafgift af biler. Det er dog meget usikkert, om forslaget når ECOFIN inden udgangen af 2004.
Gensidig bistand på afgiftsområdet Traktatens artikel 93	Forslag til forordning om administrativt samarbejde på punktafgiftsområdet samt ændring af direktiv om gensidig bistand mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder inden for området direkte skatter, visse punktafgifter og afgifter på forsikringspræmier og direktiv om den generelle ordning for punktafgiftspligtige varer, om oplægning og omsætning heraf samt om kontrol hermed ventes vedtaget i 2. halvår af 2004.

Fjernsalgsdirektivet	ECOFIN ventes i 2. halvår af 2004 at fortsætte arbejdet med Kommissionens forslag til direktiv om fjernsalg, der vedrører markedsvilkårene for fjernsalg af harmoniserede punktafgiftspligtige varer.
Beskatning af alkohol Traktatens artikel 93 (enstemmighed)	Kommissionen skal fremlægge en rapport og evt. forslag om alkoholafgifter hvert andet år. Kommissionen præsenterede sin seneste rapport i efteråret 2003.

Det finansielle område

Handlingsplanen for de finansielle markeder KOM(1999)232	Kommissionens handlingsplan for de finansielle markeder indeholder 42 forslag, hvoraf 39 er vedtaget eller politisk godkendt. Ifølge Det Europæiske Råds møde i Lissabon i marts 2000 skal handlingsplanen være gennemført i alle medlemsstaternes lovgivning senest 2005, dog for så vidt angår værdipapirmarkedet senest i 2003. ECOFIN den 2. juni 2004 tog Kommissionens 10. fremskridtsrapport om handlingsplanen til efterretning. Som led i opfyldelsen af denne handlingsplan forventes følgende i 2. halvår af 2004: - Endelig vedtagelse af ændret direktiv om periodiske oplysninger (oplysningsforpligtelser) (politisk enighed vedtaget på ECOFIN den 11. maj 2004) - ECOFIN-behandling af Kommissionens kommende forslag til ændring af reglerne om kapitalkrav til kreditinstitutioner og investeringsselskaber (Basel II reglerne) - Evt. ECOFIN-behandling af Kommissionens forslag til 10. selskabsdirektiv (grænseoverskridende fusioner) - Evt. ECOFIN-behandling af Kommissionens kommende forslag til 14. selskabsdirektiv
---	---

Ajourføring af direktivet om de finansielle markeder (investerings servicedirektivet) Direktiv 93/22/EØF	ECOFIN den 7. oktober 2003 vedtog politisk enighed om ajourføring af direktivet om de finansielle markeder (investerings servicedirektivet). Der er 4 hovedområder, hvor der skønnes behov for revision af direktivet: Et effektivt pas for investeringsselskaber, nye former for tjenesteydelser, effektiv konkurrence mellem børser og handelsplatforme og den stigende grænseoverskridende dimension af clearing og afvikling. Endelig vedtagelse fandt sted den 7. april 2004.
Ændring af direktivet om periodiske oplysninger (oplysningsforpligtelser)	ECOFIN den 25. november 2003 vedtog politisk enighed om ændring af betingelsesdirektivet (oplysningsforpligtelser/periodisk rapportering), der indebærer regler, som moderniserer de nuværende krav til de oplysninger, som udstedere af børsnoterede værdipapirer skal afgive. ECOFIN den 11. maj 2004 vedtog politisk enighed om forslag til direktiv om oplysningsforpligtelser som ændret efter forhandlinger med Europa-Parlamentet. Endelig vedtagelse ventes at finde sted i 2. halvår af 2004.
Ændring af reglerne om kapitalkrav til kreditinstitutioner og investeringsselskaber (Basel II reglerne)	ECOFIN den 2. juni 2004 tog en rapport om konsekvenserne ved gennemførelse af Basel II reglerne til efterretning. Kommissionen ventes i juli 2004 at fremsætte forslag til ændring af reglerne om kapitalkrav til kreditinstitutioner og investeringsselskaber (Basel II reglerne). Forslaget har til formål at regulere den måde, som kreditinstituttet m.v. skal opgøre deres egenkapital på samt afgøre, hvor stor "egenkapital" kreditinstitutter m.v. skal have. Forslaget ventes behandlet i ECOFIN i 2. halvår af 2004.
10. selskabsdirektiv (grænseoverskridende fusioner)	Kommissionen fremsatte de 18. nov. 2003 sit forslag til direktiv om grænseoverskridende fusioner af kapital selskaber (10. selskabsdirektiv). Forslaget har en generel målsætning om integration af de europæiske markeder i overensstemmelse med handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser. Med direktivet indføres en grænseoverskridende fusionsprocedure, hvorved fusionerne i de enkelte lande underlægges de regler og principper, der gælder mellem selskaber beliggende i samme land. Forslaget ventes behandlet i ECOFIN i 2. halvår af 2004.
14. selskabsdirektiv	Kommissionen ventes i 2. halvår af 2004 at fremsætte forslag til 14. selskabsdirektiv. Forslaget har til formål at give selskaber med hjemsted i et medlemsland mulighed for at flytte hjemstedet til et andet medlemsland og specificerer betingelserne herfor. Forslaget ventes evt. behandlet i ECOFIN i 2. halvår af 2004.

Finansiell integration	ECOFIN den 2. juni 2004 tog Kommissionens rapport om analyse af finansiell integration til efterretning og vedtog på baggrund af FSC's rapport konklusioner om status og det videre arbejde vedr. finansiell integration. ECOFIN ventes i 2. halvår af 2004 igen at drøfte status og det videre arbejde vedr. finansiell integration.
Finansiell tilsyn, overvågning og stabilitet	ECOFIN den 11. maj 2004 vedtog politisk enighed om direktiv om komitologi-ændringer i finansielle direktiver (udbredelse af Lamfalussy-proceduren). Formel vedtagelse ventes at finde sted i 2. halvår af 2004. Ved ikrafttrædelsen af direktivet træder de nye såkaldte "niveau 2-komiteer" formelt i funktion. Arbejdet i de såkaldte "niveau-3 komiteer" for kreditinstitutter og forsikringsselskaber startede i efteråret/vinteren 2003/2004.
Corporate Governance og revision i EU	Kommissionen udsendte i 2003 to meddelelser med handlingsplaner om henholdsvis "Modernisering af selskabsretten og forbedret virksomhedsledelse (corporate governance) i EU" og "Styrkelse af den lovpligtige revision i EU". Begge handlingsplaner indeholder initiativer, der bebudes fremsat i den kommende årrække. I 2. halvår af 2004 ventes følgende forslag fremsat: - Forslag til direktiv, der skal sikre mere åbenhed om virksomhedsledelse, - forslag til 14. selskabsdirektiv, - forslag til modernisering af 8. selskabsdirektiv (udbygning af reglerne om lovpligtig revision). Herudover ventes Kommissionen i 2. halvdel af 2004 at fremsætte følgende initiativer og direktivforslag, der ikke indgår i de to handlingsplaner: - Godkendelse af de internationale regnskabsstandarder (IAS), - en meddelelse om det videre arbejde med 'Clearing and Settlement' (afvikling af værdipapirhandel m.v.), - 3. direktiv om hvidvaskning, - direktiv om solvenskrav til forsikringsselskaber (forventes først fremsat primo 2005), - direktiv om tilsyn med genforsikringsselskaber - en meddelelse om betalinger i Det indre Marked. ECOFIN ventes i 2. halvår af 2004 at fokusere på godkendelse og gennemførelse i fællesskabslovgivningen af de internationale regnskabsstandarder (IAS) samt på arbejdet

	med 'Clearing og Settlement'.
Internationale regnskabsstandards (IAS)	Forordning nr. 1606/2002/EF om anvendelse af internationale regnskabsstandards (IAS) blev vedtaget som a-punkt på rådsmødet (Industri og Energi) den 7. juni 2002. ECOFIN den 15. juli 2003 vedtog rådskonklusioner, der bl.a. understreger behovet for gennemførelse i EU af IAS med henblik på ikrafttrædelse pr. 1. januar 2005. Kommissionen vedtog den 29. september 2003 forslag til forordning om vedtagelse af visse internationale regnskabsstandards i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1606/2002, hvorved der skete en samlet godkendelse af alle de på daværende tidspunkt eksisterende regnskabsstandards, bortset fra IAS 32 og IAS 39. IAS 32 og IAS 39 godkendes først, når de foreligger i reviderede udgaver, forventeligt inden IAS-forordningens ikrafttræden i 2005. ECOFIN den 20. januar og 2. juni 2004 og uformelt ECOFIN den 2.-3. april 2004 drøftede status i forhandlingerne vedr. IAS, herunder udeståender vedr. IAS 32 og 39. Sagen ventes behandlet i løbet af 2. halvår af 2004, første gang evt. på ECOFIN den 5. juli 2004.
Kommissionens meddelelse om "clearing og afvikling" af værdipapirhandel	Kommissionen udsendte den 5. maj 2004 en høringsmeddelelse om clearing og afvikling af værdipapirhandelen på europæisk plan. Høringsfristen til Kommissionen udløber den 31. juli 2004. Kommissionen vil i løbet af 2. halvår af 2004 bearbejde høringsvarene med henblik på fremsættelse af et direktivforslag om harmonisering af en række regler for at lette den fortsatte integration af værdipapirmarkedet i EU. Mulig drøftelse på ECOFIN den 16. november 2004.
Forslag til 3. hvidvaskningsdirektiv	FATF (den internationale organisation til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme) udsendte i sommeren 2003 en revideret udgave af sine anbefalinger til foranstaltninger til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. Direktivforslaget har til formål at gennemføre ændringerne i anbefalingerne i EU-landene. Der ventes på ECOFIN den 5. juli 2004 en generel orientering om arbejdet med bekæmpelse af finansiering af terrorisme. Forslag til 3. hvidvaskningsdirektiv ventes behandlet på ECOFIN den 7. december 2004.
Forslag til forordning om gennemførelse af FATF's særlige anbefaling nr. VII	FATF (den internationale organisation til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme) har vedtaget en såkaldt særlig anbefaling om de oplysninger, der skal ledsage en grænseoverskridende pengeoverførsel. Kommissionens forslag til forordning har til formål at gennemføre den særlige anbefaling nr. VII på en ensartet måde i EU-landene.

Forslag til direktiv om genforsikring	Kommissionen har den 21. april 2004 fremsat forslag til et direktiv om reglerne om genforsikringsselskaber. Forslaget har til formål at harmonisere reglerne for tilsyn med genforsikringsselskaber. Det nederlandske formandskab ventes at fremme arbejdet med forslaget med henblik på politisk enighed.
Handlingsplanen for risikovillig kapital KOM(1999)493	ECOFIN den 25. november 2003 tog Kommissionens præsentation af fremskridtsrapporten vedrørende risikovillig kapital til efterretning og vedtog rådskonklusioner, der bl.a. opfordrer Kommissionen til inden for rammerne af de årlige synteserapporter til Det Europæiske Råds forårstopmøde at rapportere om status i udviklingen af det europæiske marked for risikovillig kapital.
Komitéen for finansielle tjenester (FSC)	ECOFIN den 18. februar 2003 traf beslutning om etablering af Komitéen for finansielle tjenester (FSC). FSC har til opgave at give overblik og rådgive Rådet og Kommissionen vedrørende de finansielle markeder uden at anfægte Kommissions eneret til at fremsætte forslag. Rådets beslutning vil blive genovervejet i 2. halvår af 2004.